

Bryssel, 17. heinäkuuta 2025
(OR. en)

11770/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0555(COD)

COMPET 760	POLGEN 95
IND 285	ECOFIN 1028
MI 558	COH 145
CADREFIN 112	INDEF 76
FIN 900	CULT 86
RECH 332	CYBER 215
ESPACE 55	JAI 1101
CONSOM 146	DIGIT 148
DUAL USE 37	DATAPROTECT 161
EDUC 330	FREMP 210
TELECOM 252	RELEX 1030
ENER 380	COPS 388
ENV 722	UD 169
CLIMA 283	AUDIO 66
AGRI 361	PROCIV 102
TRANS 314	IPCR 57
SAN 472	MAP 40
PHARM 106	FISC 191
BIOTECH 4	CODEC 1049
POLMIL 222	IA 92

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	16. heinäkuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 555 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma, asetusten (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/783 kumoamisesta ja asetusten (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 ja (EU) [EDIP] muuttamisesta

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 555 final.

Liite: COM(2025) 555 final

Bryssel 16.7.2025
COM(2025) 555 final

2025/0555 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma, asetusten (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/783 kumoamisesta ja asetusten (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 ja (EU) [EDIP] muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan kilpailukykyrahasto, jäljempänä 'kilpailukykyrahasto', on osa vuoden 2027 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä koskevaa pakettia, ja sen tavoitteena on yhdistää nykyisen monivuotisen rahoituskehysten 14 yksittäistä rahoitusvälinettä yhden kehyksen alle, jotta voidaan vahvistaa Euroopan kilpailukykyä EU:n kilpailukykyyn kannalta kriittisissä teknologioissa ja strategisilla aloilla. Sen rahoituksella edistettäisiin tutkimusyhteistyötä, yritysten laajentumista, innovointia, teollista käyttöönottoa, infrastruktuurihankkeita ja valmistusteollisuutta sekä vahvistettaisiin osaamista ja tuettaisiin hankkeita ja yrityksiä, mukaan lukien pk-yritykset, startup-yritykset ja suuremmat yritykset, sekä yliopistoja ja tutkimusyksiköitä. Samalla se toimii vipuvälineenä, jonka avulla talousarviovälineitä voidaan hyödyntää yksityisten, institutionaalisten ja kansallisten investointien houkuttelemiseksi.

Viimeisten 30 vuoden aikana EU:n ja muiden kehittyneiden talouksien väliset tuottavuuserot ovat kasvaneet, mikä on heikentänyt EU:n kilpailukykyä muihin suuriin talouksiin verrattuna. EU ei ole kyennyt pysyttelemään muiden tahdissa useilla osa-alueilla, kuten teknologian kehittämisessä, tutkimuksessa ja innovoinnissa, infrastruktuurin käyttöönotossa, markkinoiden dynaamisuudessa ja teollisessa kapasiteetissa. Viime vuosille on ollut leimallista nopea teknologinen kehitys, taloudellisen kilpailun kärjistyminen, keskeisten mahdollistavien infrastruktuurien valvonta ja kaupan protektionismi, minkä myötä Euroopan unionin kilpailukykyyn parantamisesta on tullut keskeinen painopiste. Tätä ja sen mahdollista vaikutusta EU:n vaurauteen on korostettu useissa viimeaikaisissa selvityksissä, kuten Draghin raportissa Euroopan kilpailukykyyn tulevaisuudesta ja Lettan raportissa ”Much More Than a Market”, joiden suosituksia on käytetty kilpailukykykompassin pohjana.

Euroopan komission tammikuussa 2025 hyväksymässä kilpailukykykompassissa¹ yksilöidään merkittäviä ongelmia, jotka haittaavat EU:n kilpailukykyä. Keskeinen havaittu ongelma on unionin varojen pirstaloituminen useisiin päällekkäisiin ohjelmiin, joista monilla rahoitetaan samankaltaisia aloitteita mutta joiden vaatimukset vaihtelevat, mikä hankaloittaa rahoituksen tehokasta yhdistämistä.

Kilpailukykykompassissa yksilöidään useita keskeisiä tekijöitä, jotka ovat tarpeen unionin kilpailukykyyn parantamiseksi: 1) innovaatiokuilun kurominen umpeen, 2) vähähiilistäminen ja 3) liiallisten riippuvuuksien vähentäminen ja turvallisuuden parantaminen. Lisäksi siinä korostetaan viittä horisontaalista mahdollistavaa tekijää: 1) yksinkertaistaminen, 2) esteiden poistaminen sisämarkkinoilla, 3) rahoitus, 4) osaaminen ja laadukkaat työpaikat ja 5) parempi koordinointi. Euroopan kilpailukykyrahasto keskittyy ensisijaisesti yksinkertaistamiseen, rahoitukseen ja koordinoinnin parantamiseen, ja tällä pyritään vastaamaan muun muassa seuraaviin haasteisiin: 1) optimaalista heikompi tuki koko investointikaaren aikana alkaen perustutkimuksesta ja soveltavasta tutkimuksesta aina laajentamiseen, teolliseen käyttöönottoon ja valmistukseen saakka, 2) suuret investoinnit, joita vaaditaan unionin painopisteiden, mukaan lukien puhdas ja digitaalinen siirtymä, saavuttamiseen ja 3) monimutkainen ja koordinoimaton unionin rahoitusympäristö. Näihin haasteisiin vastaamisen odotetaan tuottavan myönteisiä, joskin välillisiä, vaikutuksia muihin kilpailukykykompassissa yksilöityihin ongelmiin, kuten innovaatiokuiluun, ja vähentävän samalla Euroopan

---

¹ COM(2025) 30 final.

riippuvuutta kriittisten teknologioiden ja resurssien ulkoisista lähteistä ja parantavan siten turvallisuutta ja häiriönsietokykyä.

Kilpailukykyrahasto ei ole ainoa aloite, jolla pyritään vahvistamaan unionin kilpailukykyä. Se täydentää kilpailukykykompassissa ilmoitettuja muita toimenpiteitä. Tämä ehdotus on linjassa tiedonannon ”Kohti seuraavaa monivuotista rahoituskehystä”² kanssa. Tiedonannossa hahmotellaan tavoitteet, joiden mukaan unionin seuraavan talousarvion on oltava yksinkertaisempi, kohdennetumpi ja vaikuttavampi ja sen avulla on kyettävä puuttumaan nykyisiin monimutkaisuuksiin, heikkouksiin ja jäykkyyksiin. Tiedonannossa korostetaan myös, että joustavuus on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa talousarvion kyky vastata muuttuvaan todellisuuteen ja keskittyä unionin kilpailukykyyn parantamisen kaltaisiin haasteisiin, jotka edellyttävät yhteisiä toimia yhtenäisessä Euroopassa. Yritysten, jotka kuuluvat tulevan 28. oikeusjärjestyksen piiriin, olisi myös voitava hyötyä kilpailukykyrahastosta varsinkin kun tällä oikeusjärjestyksellä pyritään yksinkertaistamaan rajat ylittävää toimintaa ja edistämään investointeja EU:n sisämarkkinoilla.

Kilpailukykyrahasto perustuu neljään politiikkaikkunaan, jotka kuvastavat unionin kilpailukykyyn ja häiriönsietokykyyn kannalta ratkaisevan tärkeitä strategisia painopisteitä (tekoälystä ja digitalisaatiosta avaruusalaan, puhtaasta teknologiasta bioteknologiaan, puolustuksesta terveysalaan). Rahaston rakenne olisi avoin, minkä ansiosta pystyttäisiin vastaamaan nopeasti uusiin haasteisiin ja palvelemaan painopisteitä ohjaamalla rahoitusta yleisesti ja strategisesti. Tällainen uudentyypinen rakenne mahdollistaisi poliittisten painopisteiden määrittämisen kullekin ikkunalle, jotta voitaisiin tehokkaasti tukea soveltavan tutkimuksen tulosten siirtämistä valmistus- ja käyttöönottovaiheisiin, myös siihen tarvittavaa infrastruktuuria ja erityisosaamista, hyödyntämällä hankkeiden tarpeisiin mukautettuja rahoitusvälineitä sekä vähentämällä investointiriskejä unionin talousarvion asianmukaisen vipuvaikutuksen/vaikutussuhteen avulla. Lisäksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta annettu erillinen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) [XXX]³ [tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti Eurooppa -puiteohjelma] liitetään tiiviisti kilpailukykyrahaston osa-alueisiin, jotta varmistetaan katkeamaton investointikaari ideasta markkinoille.

Kilpailukykyrahastolla otetaan joustavasti käyttöön kaikki unionin talousarvion tarjoamat rahoitusvälineet (mukaan lukien lainat, avustukset, oman pääoman ehtoinen tai luonteinen rahoitus, rahoituslähteiden yhdistäminen, julkiset hankinnat ja vakuudet). Talousarviotakuuta ja rahoitusvälineitä voitaisiin käyttää kaikissa politiikkaikkunoissa, jolloin niillä voidaan rahoittaa eri aloja yhden rahaston puitteissa. Myös synergia muiden ohjelmien kanssa varmistetaan entistä yhdennetyimmällä lähestymistavalla sekä strategisella että käytännön tasolla. Kilpailukykyrahasto tukee muutenkin kuin rahallisesti. Siitä annetaan hankeneuvontaa koko investointisyklin ajan, jotta voidaan edistää hankkeiden alullepanoa ja kehittämistä, tukea osaamisen kehittämistä ja tarjota monialaista yritystukea pk- ja startup-yrityksille, mikä helpottaa niiden liiketoiminnan kasvattamista, rahoituksen saantia ja investointeja. Yhdennetty rakenne mahdollistaisi myös synergiat monivuotisen rahoituskehityksen muiden rakenteellisten osien kanssa, kuten kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevista suunnitelmista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) [XXX]⁴ [kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevat suunnitelmat] kanssa. Kilpailukykyrahastolla edistetään unionin kilpailukykyä, ja se kattaa monia politiikan aloja, kuten tutkimuksen ja innovoinnin, digitalisaation, avaruusalan, puolustuksen, ympäristön,

---

² COM(2025) 46 final.

³ EUVL L, [...], [...], s. [...].

⁴ EUVL L, [...], [...], s. [...].

terveysalan, sisämarkkinoiden tukemisen, kiertotalouden ja energiasiirtymän. Rahasto sisältää toimia, joita tällä hetkellä toteutetaan 14:ssä unionin ohjelmassa: Horisontti Eurooppa -puiteohjelma tiiviisti kilpailukykyrahastoon liittyvänä itsenäisenä ohjelmalla, innovaatorahasto, Digitaalinen Eurooppa -ohjelma, Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliosio, Euroopan puolustusrahasto, ampumatarvikkeiden tuotantoa tukeva säädös (ASAP), väline Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA), Euroopan puolustusteollisuusohjelma (EDIP), EU4Health-ohjelma, EU:n avaruusohjelma, IRIS-ohjelma, InvestEU-ohjelma, sisämarkkinaohjelma (pk-yritysosio) ja Life-ohjelma (ks. vaikutustenarviointiraportin liite 7). Ohjelmien koko on tällä hetkellä hyvin erilainen. Niistä suurin on Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, jonka määrärahat nykyisen monivuotisen rahoituskehysten (2021–2027) seitsenvuotiskaudella ovat 93 miljardia euroa ja toiseksi suurin on innovaatorahasto, jonka määrärahat vuosina 2020–2030 ovat arviolta 40 miljardia euroa (sitä rahoitetaan päästökauppajärjestelmästä saaduilla tuloilla direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 8 kohdan mukaisesti).

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Kilpailukykyrahasto vastaa tiedonannossa ”Kohti seuraavaa monivuotista rahoituskehystä” esitettyjä tavoitteita, joilla pyritään aiempaa kohdennetumpaan, yksinkertaisempaan ja vaikuttavampaan talousarvioon.

Kilpailukykyyn vahvistamista koskevissa toimissa hyödynnetään InvestEU-ohjelmasta⁵ saatuja kokemuksia. Ohjelmalla yhdistettiin useita rahoitusvälineitä yhteen virtaviivaistettuun kehykseen ja onnistuttiin hankkimaan julkista ja yksityistä rahoitusta käyttämällä suhteellisen vaatimatonta EU:n takuuta ja tarjoamalla täydentävyyttä sekä edistämään unionin poliittisia tavoitteita.

Kilpailukykyrahasto liitetään tiiviisti asetuksella (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti Eurooppa -puiteohjelma] perustettuun kymmenenteen tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan kehittämällä yhdenmukaisia työohjelmia ja yhteinen sääntökirja Euroopan kilpailukykyrahastoa koskevassa asetuksessa. Näin voidaan tehokkaasti varmistaa saumaton investointikaari tutkimuksesta käynnistykseen, laajentamiseen, käyttöönottoon ja maailmanlaajuiseen tuotantoon, jotta idea saadaan markkinoille. Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) suorilla toimilla tuetaan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoiden tavoitteita.

Kilpailukykyrahasto on johdonmukainen muiden terveyteen liittyvää rahoitusta tukevien uusien rahastojen kanssa ja täydentää niitä (tautien ehkäisyyn ja terveyden edistämiseen liittyvistä toimista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) [XXX]⁶ [unionin pelastuspalvelumekanismi ja unionin tuki terveysuhkiin varautumista ja reagointia varten], Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) [XXX]⁷ [Globaali Eurooppa] ja asetus (EU) [XXX] [kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevat suunnitelmat]). On ratkaisevan tärkeää rakentaa vahva yhteys kilpailukykyrahaston ja uudistetun Verkkojen Eurooppa -välineen välille (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) [XXX]⁸ [Verkkojen Eurooppa -väline]). Vähähiilistämistä, digitaali-, kuljetus- ja energia-alan häiriönsietokykyä sekä liikennettä koskevat rajatylittävät infrastruktuurihankkeet ovat elintärkeitä unionin kilpailukykyyn ja turvallisuuden parantamiseksi ja strategisten riippuvuuksien vähentämiseksi.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523 InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta.

⁶ EUVL L, [...], [...], s. [...].

⁷ EUVL L, [...], [...], s. [...].

⁸ EUVL L, [...], [...], s. [...].

Verkkojen Eurooppa -välineestä tuettujen Euroopan laajuisten energia- ja liikenneverkkojen ja kilpailukykyrahaston soveltamisalaan kuuluvien hankkeiden välillä on selkeitä synergioita. Digitaalisten yhteyksien rajatylittävät infrastruktuurit ovat Draghin raportin mukaan elintärkeitä Euroopan maailmanlaajuisen kilpailukykyvyn kannalta, ja niitä rahoitetaan kilpailukykyrahastosta, jotta voidaan maksimoida synergiat muiden digitaalisten valmiuksien kanssa.

Olisi varmistettava synergiat, joita kilpailukykyrahastolla on innovaatorahaston ja sisämarkkinaohjelman kanssa, kun tuetaan

- teollisuuden vähähiilistämistä ja innovointia erityisesti puhtaiden teknologioiden alalla (innovaatorahasto)
- digitaalitekniikoita, yleiseurooppalaista digitaalista julkista infrastruktuuria ja digitaalisia ratkaisuja tulli- ja verotusalailla (sisämarkkinaohjelma).

Tätä varten varmistetaan kilpailukykyrahaston johdonmukaisuus innovaatorahaston ja sisämarkkinaohjelman puitteissa toteutettavien toimien kanssa erityisesti työohjelmia kehitettäessä. Kuten puhtaan teollisuuden ohjelmassa ilmoitettiin, teollisuuden vähähiilistämisen hallinnointi yhdistetään kilpailukykyrahastoon.

Komission olisi ehdotettava vuoden 2025 loppuun mennessä EU:n avaruusjärjestelmiä ja niiden hallintoa koskevaa lainsäädäntökehystä, joka perustuu EU:n avaruussääntöön ja IRIS²-asetukseen.

Kilpailukykyä tuetaan myös jäsenvaltioiden kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevista suunnitelmista ja ulkoisesta politiikasta. Lisäksi pyritään synergiaan kilpailukykyrahaston ja kilpailukykyyn läheisesti liittyviä politiikan aloja tukevien unionin muiden toimien välillä. Kilpailukykyrahasto mahdollistaa erityisesti rahoituksen yhdistämisen ja kumuloimisen toimille, joilla tuetaan useamman kuin yhden unionin ohjelman tavoitteita. Rahasto voi myös vastaanottaa kaikenlaista kilpailukykytavoitteita tukevaa taloudellista tai muuta tukea, jota voidaan saada muun muassa jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta tai kansainvälisiltä järjestöiltä. Lisäksi helpotetaan asetuksen (EU)[XXX] [kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevat suunnitelmat] mukaista tukea hankkeille, joille on myönnetty kilpailukykymerkki. Suunnittelusta täytäntöönpanoon saakka jatkuvaa synergiaa ja täydentävyyttä pyritään luomaan erityisesti Euroopan investointipankkiryhmän kanssa. Kaikkien näiden synergiatoimien ansiosta tuensaajien raportointi- ja kirjanpito vaatimuksia voidaan vähentää mahdollisimman alhaisiksi.

Kilpailukykyrahaston olisi myös toimittava synergiassa uuden osaamisen kehittämistä koskevan Erasmus+ -ohjelman ja osaamisunionin toteuttamista koskevan tavoitteen kanssa. Kilpailukykyrahaston rahoitustuki strategisten alojen osaamiseen täydentäisi Erasmus+ -ohjelman tukea, jolla kehitetään osaamista laadukkaita työpaikkoja ja elämänlaatua varten elinikäisen oppimisen ja osaajien kouluttamisen, houkuttelemisen ja työssä pitämisen avulla.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Kilpailukykyrahasto on johdonmukainen kilpailukykykompassin kanssa, jossa esitetään etenemissuunnitelma kilpailukykyvyn parantamiseksi ja joka perustuu edellä mainituissa raporteissa esitettyihin suosituksiin. Lisäksi kilpailukykyrahastolla tuetaan merkittävästi puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaa, jossa hahmoteltiin tarve nopeuttaa vähähiilistämistä, uudelleenteollistamista ja innovointia sekä koota ilmastotoimet ja kilpailukyky yhden kattavan kasvustrategian alle.

Kilpailukykyrahasto täydentää ja vahvistaa myös säästö- ja investointiunionin toteuttamisen vaikutuksia. Pääomamarkkinoiden syventäminen antaa vakuutuksenantajille, eläkerahastoille, pankeille ja omaisuudenhoitajille mahdollisuuden osallistua kilpailukykyrahastosta tuettuihin hankkeisiin, mikä tarjoaa EU:n kansalaisille säästö- ja sijoitusmahdollisuuksia, jotka viime kädessä hyödyttävät säästäjiä ja kansalaisia.

Kilpailukykyrahasto on täysin yhdenmukainen digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman⁹ kanssa, jossa vahvistetaan unionin yhteiset digitalisaatiotavoitteet ja ohjauskehys Euroopan digitalisaation nopeuttamiseksi infrastruktuurin, osaamisen ja palvelujen osalta. Kilpailukykyrahaston investoinneilla digitalisaatioon vastataan erityisesti digitaalisen vuosikymmenen tilaa koskevassa vuoden 2025 kertomuksessa yksilöityihin puutteisiin ja painopisteisiin, jotka koskevat erityisesti digitaalisia yhteyksiä, suurteholaskentaa ja digitaalista osaamista, ja tuetaan unionin digitaalisen suvereniteetin tavoitetta.

Myös monet muut aloitteet ovat merkityksellisiä kilpailukykyrahaston puitteissa toteutettavien toimien kannalta, kuten esimerkiksi kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös, nettonollateollisuussäädös, sirusäädös, Euroopan autoteollisuuden toimintasuunnitelma, kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva asetus, tekoälysäädös, Yhteentoimiva Eurooppa -säädös, biotiedestrategia, kehittyneitä materiaaleja koskeva säädös, lääkepaketti, strategia kansanterveysuhkien lääketieteellisten vastatoimien tukemiseksi, puolustusalan valkoinen kirja, taloudellisen turvallisuuden strategia, varautumisunionistrategia, kestävä ja älykkään liikkuvuuden strategia ja eurooppalainen valtamerisopimus. Kilpailukykyrahasto on myös yhdenmukainen kilpailukykyyn ulkoisen ulottuvuuden ja unionin kansainvälisten sitoumusten kanssa, myös kaupan alalla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tässä asetuksessa vahvistetaan ohjeelliset rahoituspuitteet kilpailukykyrahastolle, mukaan lukien Euroopan unionin rahoitus puhtaaseen siirtymään ja teollisuuden vähähiilistämiseen, digitaaliseen johtajuuteen, terveysalaan, bioteknologiaan, maatalouteen ja biotalouteen, resilienssiin, puolustusteollisuuteen ja avaruustoimintaan.

Koska kilpailukykyrahasto muodostaa kehyksen eri ohjelmien perussäädöksille ja asiaan liittyville politiikan aloille, ehdotuksessa on useita erillisiä oikeusperustoja, joita sovelletaan kilpailukykyrahaston asiaankuuluviin osiin:

- SEUT-sopimuksen 43 artiklan 2 kohta sellaisten toimien osalta, joilla pyritään saavuttamaan yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteet
- SEUT-sopimuksen 168 artiklan 5 kohta sellaisten toimien osalta, joiden tarkoituksena on ihmisten terveyden suojeleminen ja parantaminen tukemalla terveysalan, bioteknologian, maatalouden ja biotalouden kilpailukykyä
- SEUT-sopimuksen 172 artikla sellaisten toimien osalta, joilla tuetaan kilpailukykyä digitalisaation avulla yhteistä etua koskevilla aloilla
- SEUT-sopimuksen 173 artiklan 3 kohta sellaisten toimien osalta, joilla tuetaan Euroopan unionin teollisen perustan kilpailukykyä, mukaan lukien tuki pk-

⁹ Päätös (EU) 2022/2481.

yrityksille, erityisesti uusiin taloudellisiin haasteisiin sopeutumiseksi tutkimuksen, puhtaan ja digitaalisen siirtymän, terveyden, bioteknologian, maatalouden, biotalouden, avaruuden, turvallisuuden ja puolustuksen aloilla

- SEUT-sopimuksen 175 artikla sellaisten toimien osalta, jotka ovat tarpeen SEUT-sopimuksen 175 artiklassa tarkoitettujen rahastojen ulkopuolisten toimien jatkamiseksi ja kehittämiseksi, jotta kilpailukykyä voitaisiin parantaa koko sisämarkkinoilla, myös laajentamalla toimenpiteitä, ottaen huomioon taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus
- SEUT-sopimuksen 182 artiklan 4 kohta, 183 artikla ja 188 artiklan toinen alakohta sellaisten toimien osalta, joilla tuetaan puolustusalan tutkimusta ja innovointia
- SEUT-sopimuksen 189 artiklan 2 kohta sellaisten toimien osalta, joilla tuetaan unionin avaruuspolitiikkaa
- SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta sellaisten toimien osalta, joilla ympäristön laatu säilytetään ja sitä suojellaan ja parannetaan ja joilla tuetaan siirtymistä puhtaaseen energiaan ilmastomuutoksen hillitsemisen edistämiseksi
- SEUT-sopimuksen 194 artiklan 2 kohta sellaisten toimien osalta, jotka liittyvät energiamarkkinoiden toimintaan, energian toimitusvarmuuden varmistamiseen unionissa, energiatehokkuuteen ja energiansäästöön sekä uusiin ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvien energiamuotojen kehittämiseen ja energiaverkkojen yhteenliittämiseen
- SEUT-sopimuksen 212 artiklan 2 kohta sellaisten toimien osalta, jotka liittyvät puolustusteollisuuden strategisten kumppaneiden tukemiseen
- SEUT-sopimuksen 322 artiklan 1 kohdan a alakohta sellaisten toimien osalta, jotka liittyvät sellaisten varainhoitosääntöjen hyväksymiseen, joissa vahvistetaan varsinkin talousarvion laatimista ja toteuttamista sekä tilinpäätöksen esittämistä ja tilintarkastusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Unionin kilpailukyvyyn vahvistamistoimia on koordinoitava unionin tasolla, jotta ne olisivat todella tehokkaita. Kun resurssit yhdistetään tällä tasolla, investointien vaikutukset ja arvo lisääntyvät, sillä näin saadaan aikaan mittakaavaetuja Euroopan kilpailukyvyyn kannalta kriittisten politiikan alojen investointien edistämässä ja riskien vähentämisessä. Tämä lähestymistapa on kustannustehokkaampi kuin jos jäsenvaltiot toimisivat itsenäisesti.

Tilannetta eivät ole parantaneet yksityisen sektorin jatkuvat riittämättömät investoinnit kriittisiin aloihin, kuten infrastruktuuriin, vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja teollisuuden kapasiteettiin, eivätkä hajanaiset pääomamarkkinat, jotka haittaavat tehokkaita rajatylittäviä investointeja. Vaikka yksityisten säästöjen määrä onkin suuri, niitä ei muuteta riittävästi pitkän aikavälin investoinneiksi, jotka ovat tarpeen strategisen riippumattomuuden kannalta.

Julkiset tutkimus- ja kehityksenot unionissa ovat edelleen hajanaisia ja ristiriidassa unionin laajuisten painopisteiden kanssa, ja suurin osa rahoituksesta tulee yksittäisten jäsenvaltioiden talousarvioista. Ainoastaan unionin tason toimilla voidaan tukea sen laajuisia ja tyyppisiä hankkeita, joita jäsenvaltiot eivät voi yksin saavuttaa, mikä luo vaikuttavien hankkeiden ja kumppanuuksien kriittisen massan.

Lisäksi unionin tason koordinoinnilla edistetään yhteistyötä, joka on olennaisen tärkeää tiedon leviämisen edistämiseksi ja investointien riskien vähentämiseksi, mikä parantaa

kilpailukykyä. Unionin laajuisella lähestymistavalla saavutetaan mittakaavaetuja ja parannetaan sidosryhmien välistä yhteistyötä, mikä on ratkaisevan tärkeää tietämyksen hyödyntämisen ja valmiuksien parantamisen kannalta.

On myös muistettava, että suoraan hallinnoidun unionin ohjelman avulla kyetään parhaiten varmistamaan, että rajatylittävää yhteistyötä koskevia yhtenäisiä sääntöjä sovelletaan kilpailukykyrahaston kattamalla kaikkein strategisimmilla politiikan aloilla. Näin varmistetaan politiikan yhteensovittaminen ja luodaan mittakaavaetuja eri aloilla ja jäsenvaltioissa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotetut toimet rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen unionin tavoitteiden ja unionin tason lisäarvon saavuttamisen kannalta.

- **Toimintatavan valinta**

Perussäädös annetaan SEUT-sopimuksen mukaisesti tavallisessa lainsäätämisyksityksessä hyväksyttävän asetuksen muodossa sen varmistamiseksi, että velvoitteet sitovat suoraan kilpailukykyrahaston edunsaajia ja että niitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa unionin jäsenvaltioissa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Tämä ehdotus perustuu vaikutustenarviointien laajaan analyysiin, tämän aloitteen soveltamisalaan kuuluvien kauden 2021–2027 ohjelmien väliarviointeihin ja saatavilla oleviin kauden 2014–2020 ohjelmien jälkiarviointeihin. Yhteenvedo kaikista analysoiduista arvioinneista on tämän ehdotuksen mukana olevan vaikutustenarvioinnin liitteessä 1.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Euroopan komissio järjesti julkisen kuulemisen, jossa kerättiin näkemyksiä kilpailukykyä tukevasta unionin rahoituksesta, vuonna 2028 alkavan seuraavan monivuotisen rahoituskehysten valmistelun yhteydessä. Kuuleminen kesti 12 viikkoa, ja siihen sisältyi verkkokysely ja kannanottoja. Kohderyhmään kuului monia eri sidosryhmiä, kuten yksityishenkilöt, yritykset, pk-yritykset, viranomaiset ja tiedeyhteisö.

Kuulemisen verkkokyselyyn saatiin 2 034 vastausta ja kannanottoja vastaanotettiin 462. Näistä tehdyssä yhteenvedossa selvisi, että riittämättömät investoinnit tutkimukseen ja innovointiin sekä huomattava innovaatiokuilu maailmanlaajuisiin kilpailijoihin nähden nähtiin keskeisinä haasteina unionin kilpailukykyä. Kuulemisessa kävi selkeästi ilmi, että tarvitaan unionin tason koordinoitua, jotta resurssit voidaan yhdistää tehokkaasti ja saavuttaa siten mittakaavaetuja ja parantaa investointien vaikutusta infrastruktuuriin, innovointiin ja strategisten alojen kaltaisilla aloilla.

Vastaajat kannattivat toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään strategisten painopisteiden rahoitusta, varmistamaan rahoituksen jatkuvuus tutkimuksesta valmistukseen saakka ja vähentämään unionin riippuvuuksia strategisilla aloilla. Näitä toimenpiteitä pidettiin tarpeellisina, jotta voidaan puuttua koko investointikaareen vaikuttavaan hajanaiseen tukeen, mikä haittaa kilpailukykyä estämällä säästöjen tehokkaan muuntamisen pitkän aikavälin sijoituksiksi.

Haasteisiin lukeutuivat myös pääomamarkkinoiden hajanaisuus ja riittämättömät yksityiset investoinnit, mikä vaikuttaa erityisesti pk- ja scaleup-yrityksiin. Vastaajista yritykset ja tiedeyhteisö korostivat, että jos kilpailukyky halutaan säilyttää, on tärkeää lisätä investointeja

tutkimukseen ja kehitykseen, infrastruktuurin nykyaikaistamiseen ja vähähiilistämiseen. Rahoitusprosessin eri vaiheista saatiin myönteistä palautetta, mutta vastapainoksi kritisoitiin pitkään kestäviä arvioiteja, avoimuuden puutetta ja monimutkaisia hakumenettelyjä, jotka vaikuttavat erityisesti pk-yrityksiin ja uusiin hakijoihin. Ohjelmien yksinkertaistamista ja niiden välisen johdonmukaisuuden tehostamista ehdotettiin keinoiksi parantaa rahoitusprosessia.

Julkista kuulemista täydennettiin muilla asiaan liittyvien sidosryhmien kuulemisilla, joihin osallistui niin teollisuuden kuin tutkimus- ja innovointialojen edustajia.

Teollisuuden sidosryhmien näkemyksiä uudesta Euroopan kilpailukykyrahastosta kuultiin teollisuusfoorumin 19. maaliskuuta 2025 pidetyssä yhdeksännessä täysistunnossa. Foorumin 60 osallistujaa edusti eri teollisuudenaloja ja elinkeinoelämän järjestöjä sekä jäsenvaltioita, ja heiltä pyydettiin palautetta kilpailukykyyn liittyvistä ongelmista ja ajatuksia siitä, miten näihin haasteisiin voitaisiin vastata. Palaute vahvasti suurelta osin sidosryhmien julkisessa kuulemisessa saatua palautetta, ja siinä korostettiin tarvetta yhdenmukaistaa tutkimus- ja teollisuuspolitiikkaa ja rahoitusvälineitä.

Yksityiskohtaisempi yhteenvedo tämän ehdotuksen yhteydessä toteutetusta kuulemisesta on tämän ehdotuksen liitteenä olevan vaikutustenarvioinnin liitteessä 2.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Tämä ehdotus perustuu laajaan asiakirjatutkimukseen, johon sisältyi noin 140 asiakirjaa, mukaan lukien edellä mainitut vaikutustenarvioinnit, väliarvioinnit ja jälkiarvioinnit. Lisäksi lähteenä on käytetty useita asiaan liittyviä poliittisia ja tieteellisiä raportteja ja asiakirjoja.

Asiakirjatutkimusta täydennettiin myös yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) tekemällä taloudellisella mallintamisella, jonka tarkoituksena oli kvantifioida valittuja vaikutuksia, sekä ulkopuolisen konsultin tekemällä kustannus-hyötyanalyysillä. Luettelo tämän ehdotuksen yhteydessä käytetyistä lähteistä on liitteenä olevan vaikutustenarvioinnin liitteessä 1. Kustannus-hyötyanalyysissä ja mallintamisessa käytetyt menetelmät selitetään tarkasti vaikutustenarvioinnin liitteessä 4.

- **Vaikutustenarviointi**

Sääntelyntarkastelulautakunta esitti huomautuksia vaikutustenarvioinnista.

Vaikutustenarvioinnissa on tarkasteltu kolmea toimintavaihtoehtoa:

Ensimmäisessä vaihtoehdossa nykytilanne säilytettäisiin ennallaan pienin parannuksin, eli 14 ohjelmaa¹ säilyttäisivät omat sääntönsä, mutta komissio pyrki varmistamaan rahastojen horisontaalisemman johdonmukaisuuden STEP-kehysvälineen pohjalta.

Toisessa vaihtoehdossa tehostettaisiin ohjelmien välistä koordinaointia ja luotaisiin yhteinen säännöstö. Tämä vaihtoehto menisi ensimmäistä pidemmälle yhdenmukaistamalla eri ohjelmien sääntöjä, erityisesti mukauttamalla tavoitteita, lohkoja ja pilareita sekä täytäntöönpanovälineitä ja horisontaalisia säännöksiä vastaamaan toisiaan.

Kolmannessa vaihtoehdossa ohjelmat yhdistettäisiin uuteen Euroopan kilpailukykyrahastoon eli asiaankuuluvat unionin ohjelmat yhdistettäisiin yhteen rahastoon, jota ohjattaisiin strategisesti ja jossa etusijalle asetettaisiin ohjelmien sijaan politiikan tavoitteet.

Kolmas vaihtoehto arvioitiin parhaaksi, koska se tarjoaa kattavan valikoiman politiikkatoimia, joilla korjataan edellä kuvatut kilpailukykyyn liittyvät unionin rahoitusympäristön nykyiset puutteet.

Kolmannen vaihtoehdon odotetaan vähentävän edunsaajien hallinnollisia kustannuksia, sillä siinä yhdistettäisiin yhteyspisteitä ja otettaisiin käyttöön yhteinen sääntökirja, yksinkertaistettaisiin rahoitusprosessia ja luotaisiin tehokkaampi ja yritysystävällisempi toimintaympäristö, joka hyödyttäisi erityisesti kasvualoja, pk-yrityksiä, innovatiivisia startup-yrityksiä ja hankkeita, jotka edellyttävät pitkäaikaista investointitukea.

Yksinkertaistettu ja parannettu hakuprosessi lisää selkeyttä hankkeiden toteuttajien kannalta ja helpottaisi yleisesti rahoituksen saantia.

Kolmannella vaihtoehdolla myös lujitettaisiin rahoitusprosesseja ja laajennettaisiin rahoitusvälineiden saatavuutta, jotta unioni voi paremmin hyödyntää mahdollisuuksiaan mobilisoida yksityistä pääomaa ja lisätä talousarvion joustavuutta. Vaihtoehdolla vahvistettaisiin myös yhteyksiä perustutkimuksen, pidemmälle edenneen tutkimuksen, innovoinnin ja valmistuksen välillä, varmistettaisiin unionin talouden dynaaminen rakenne ja helpotettaisiin ideoiden saattamista markkinoille. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon onnistumisen varmistamiseksi unioni toteuttaa toimenpiteitä, joilla minimoidaan mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, muun muassa pyrkimällä löytämään tasapainon joustomahdollisuuksien ja ennustettavuuden välille.

Parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta aiheutuisi joitakin mukautuskustannuksia hakijoille ja edunsaajille, jotka jo hyötyvät unionin varoista. Vaikka uuteen rahastoon siirtyminen vaatiikin jonkin verran vaivaa, edunsaajien tarvitsisi kuitenkin tehdä se vain kerran eikä useita kertoja eri ohjelmien yhteydessä.

Yhtenäisellä rahoituskehyksellä pyritään kasvattamaan eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä parantamalla rahoituksen saatavuutta ja strategista yhteensovittamista. Sillä tuetaan myös Euroopan strategista riippumattomuutta ja vähennetään kriittisiä riippuvuuksia.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Yksi tämän ehdotuksen keskeisistä piirteistä on yksinkertaistaminen, joka saavutetaan yhdistämällä yhteyspisteitä ja ottamalla käyttöön yhteinen sääntökirja, yksinkertaistamalla rahoitusprosessia ja luomalla tehokkaampi ja yritysystävällisempi toimintaympäristö, joka hyödyttää erityisesti kasvualoja, pk-yrityksiä, innovatiivisia startup-yrityksiä ja hankkeita, jotka edellyttävät pitkäaikaista investointitukea.

Yksinkertaistettu ja parannettu hakuprosessi lisää selkeyttä hankkeiden toteuttajien kannalta ja helpottaa yleisesti rahoituksen saantia.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen unionin arvojen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen perusoikeuksien mukainen, kun ehdotetun aloitteen tavoitteet liittyvät perusoikeuksien edistämiseen ja perusoikeuskirjan soveltamiseen. Ehdotuksella esimerkiksi edistetään oikeutta elämään ja yksityisyyteen tukemalla vähähiilistämistä sekä tasa-arvoa tukemalla yhtäläisiä mahdollisuuksia ja edistämällä monimuotoisuutta investointiympäristössä.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Rahoituspuitteet kilpailukykyrahaston toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2028 ja 31 päivän joulukuuta 2034 välisellä kaudella ovat 234 300 000 000 euroa käypinä hintoina. Tämän määrän ohjeellinen jakautuminen on seuraava:

- 11 000 000 000 euroa toimiin, joilla edistetään 3 artiklassa tarkoitettuja yleisiä tavoitteita, sellaisina kuin ne on pantu täytäntöön erityisesti monialaisilla toimilla, kuten II luvun 2 jaksossa tarkoitettun kilpailukykyrahaston InvestEU -välineen muulla kuin temaattisella tuella sekä III luvussa tarkoitettulla hankeneuvonnalla, pk-yritysten yhteistyöllä, osaamisen kehittämisellä ja rahoituksen saannilla
- 26 210 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin
- 20 393 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin
- 51 493 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin
- 125 204 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin.

Tähän ehdotukseen sisältyy rahoitus selvitys, jossa on lisää talousarvioletietoja.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Tätä aloitetta seurataan vuoden 2027 jälkeisen talousarvion tuloksellisuuskehyksessä, jossa säädetään täytäntöönpanokertomuksen antamisesta ohjelman täytäntöönpanovaiheen aikana sekä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehtävästä jälkiarvioinnista. Talousarvioletakuun ja rahoitusvälineiden osalta käytetään tuloksellisuuskehyn yksinkertaistettua soveltamista. Markkinalähtöisten välineiden käyttöönotto edellyttää yksinkertaistamistoimia, jotta yksityisiä sijoittajia houkutellessa tukemaan unionin politiikan aloja.

Arviointi tehdään parempaa sääntelyä koskevien komission suuntaviivojen mukaisesti ja ohjelman tavoitteiden kannalta merkityksellisten indikaattoreiden perusteella.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

- Ehdotuksen I luvussa perustetaan Euroopan kilpailukykyrahasto, joka keskittyy unionin kilpailukykyyn parantamiseen strategisilla aloilla. Kilpailukykyrahasto on osa vuosien 2028–2034 monivuotista puiteohjelmaa. Siinä vahvistetaan rahaston tavoitteet, talousarvio ja rahoitussäännöt, joilla pyritään tukemaan puhdasta ja digitaalista siirtymää, terveysalaa ja häiriönsietokykyä sekä turvallisuus- ja puolustusala koskevia hankkeita. Tärkeimpiä tavoitteita ovat teknologisten ja taloudellisten vaikutusten lisääminen, strategisten riippuvuuksien vähentäminen, yksityisten investointien houkuttelemine sekä infrastruktuurin ja pk-yritysten tukeminen. Luvussa korostetaan tutkimus- ja teollisuuspolitiikan yhdenmukaistamista, jotta voidaan vahvistaa unionin teollisuutta maailmanlaajuisesti, kehittää kriittistä infrastruktuuria ja puuttua osaamisvajeeseen. Erityistavoitteiden painopisteinä on innovoinnin ja kilpailukykyyn edistäminen kriittisillä aloilla, mukaan lukien puhdas teknologia, terveysala, digitaalinen siirtymä sekä turvallisuus- ja puolustusala. Luvussa korostetaan tuottojen uudelleensijoittamista unionin kilpailukykyyn parantamiseksi ja annetaan suuntaviivat jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten investointimahdollisuuksien laajentamiseksi. Siinä vahvistetaan yhteinen sääntökirja. Lisäksi luvussa varmistetaan resurssien strateginen koordinointi ja vahvistetaan hallintojärjestelyt.

- Ehdotuksen II luvussa esitetään kilpailukykyrahaston välineistö, joka koostuu avustuksista, hankinnoista ja teollisuuspolitiikan välineiden koordinoinnista, sekä kilpailukykyrahaston InvestEU -väline, joka hyödyntää rahoitusvälineitä, kuten lainoja, pääomaa ja takuita, joiden odotetaan saavan liikkeelle merkittäviä yksityisiä ja julkisia investointeja unionin painopisteiden mukaisesti. Siinä vahvistetaan yhteiset säännöt tutkimus- ja innovointiyhteistyön toimille ottaen samalla huomioon Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kohdennetut erityispiirteet ja varmistetaan teollisuuspolitiikan välineiden koordinointi, mukaan lukien arvoketjut, tuotannon lisääminen, osaamisen kehittäminen ja kriittiset kilpailukykytoimet. Kilpailukykyrahaston InvestEU -välineessä hahmotellaan, miten rahoitusta hallinnoidaan ja miten toteutuskumppanit hyödyntävät sitä markkinoiden tarpeisiin keskittyen keskeisiin aloihin, kuten innovatiivisten teknologioiden kehittämiseen ja käyttöönottoon. EU:n start-up- ja scale-up-strategiassa ilmoitetun Scaleup Europe -rahaston nykyinen syväteknologian laajentamisen rahoitus toteutetaan nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä sovittujen ehtojen mukaisesti. Kaikki vuosien 2028–2034 monivuotiseen rahoituskehukseen sisältyvä scaleup-rahoitus myönnetään kilpailukykyrahastosta.
- Ehdotuksen III luvun tavoitteena on parantaa hankeneuvontapalveluja, tukea pk-yritysten yhteistyötä ja virtaviivaistaa rahoituksen saantia. Sillä perustetaan keskitetty hankeneuvonta investointitukea varten kaikissa politiikkaikkunoissa, yritysten tukipalvelut ja unionin yritysverkosto, jolla edistetään pk- ja startup-yritysten kasvua, unionin rahoituksen saatavuutta ja investointeja neuvonta- ja kumppanuuspalvelujen avulla.
- Ehdotuksen IV–VII luvussa annetaan yksityiskohtaisempia säännöksiä kilpailukykyrahaston kunkin politiikkaikkunan täytäntöönpanosta.
- Ehdotuksen VIII luvussa (Loppusäännökset) esitetään yksityiskohtaiset menettelylliset ja hallinnolliset puitteet Euroopan kilpailukykyrahaston täytäntöönpanoa varten. Siinä kuvataan, miten vaihtelevissa kokoonpanoissa toimiva komitea, joka keskittyy eri alojen työohjelmien hyväksymiseen, tukee Euroopan komissiota. Luvussa annetaan komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä, minkä Euroopan parlamentti tai neuvosto voi tarvittaessa peruuttaa. Lisäksi siinä hahmotellaan useiden voimassa olevien unionin asetusten kumoamista uuden rakenteen virtaviivaistamiseksi, ja siihen sisältyy siirtymäjärjestelyjä, joilla varmistetaan sujuva siirtyminen kilpailukykyrahaston kehykseen. Asetuksen on määrä tulla voimaan 1. tammikuuta 2028, ja se sitoisi kaikkia jäsenvaltioita.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma, asetusten (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/783 kumoamisesta ja asetusten (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 ja (EU) [EDIP] muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan 2 kohdan, 168 artiklan 5 kohdan, 172 artiklan ensimmäisen alakohdan, 173 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan, 175 artiklan ensimmäisen alakohdan, 182 artiklan 4 kohdan, 183 artiklan yhdessä 188 artiklan toisen alakohdan kanssa, 189 artiklan 2 kohdan, 192 artiklan 1 kohdan, 194 artiklan 2 kohdan, 212 artiklan 2 kohdan ja 322 artiklan 1 kohdan a alakohdan, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹⁰,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹¹,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tässä asetuksessa vahvistetaan Euroopan kilpailukykyrahaston, jäljempänä 'kilpailukykyrahasto', ja puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelman alustavat rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät talousarvioyhteistyötä koskevassa toimielinten sopimuksessa tarkoitettuna ensisijaisena rahoitusohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä. Tätä asetusta sovellettaessa käypä hinta lasketaan soveltamalla kiinteää 2 prosentin deflaattoria.
- (2) Unionilla on edessään ratkaisevat hetket vastata tulevaisuuden haasteisiin, jotka kumpuavat poliittisesta, taloudellisesta, sosiaalisesta, ympäristö-, ilmasto- ja turvallisuustilanteesta, mukaan lukien perinteisten sotilaallisten uhkien lisääntynyt riski. Draghin raportissa Euroopan kilpailukykyyn tulevaisuudesta¹² esitettiin uusi visio

¹⁰ EUVL C [...], [...], s. [...].

¹¹ EUVL C [...], [...], s. [...].

¹² Mario Draghin raportti Euroopan kilpailukykyyn tulevaisuudesta, syyskuu 2024, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en.

kestävän kasvun uudelleenkäynnistämisestä Euroopassa. Lettan raportissa¹³ todettiin, että Euroopan on hyödynnettävä sisämarkkinoitaan saavuttaakseen johtoaseman maailmanlaajuisessa kilpailussa. Kilpailukykykompassia koskevassa komission tiedonannossa¹⁴ esitetään edellä mainittujen raporttien suosituksiin perustuva etenemissuunnitelma kilpailukyyn parantamiseksi. Puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaa koskevassa komission tiedonannossa¹⁵ hahmoteltiin tarve nopeuttaa vähähiilistämistä, uudelleenteollistamista ja innovointia sekä koota ilmastotoimet ja kilpailukyky yhden kattavan kasvustrategian alle. Alakohtaisilla teollisuuden toimintasuunnitelmilla, kuten auto-, teräs-, metalli- ja kemikaaliteollisuuden toimintasuunnitelmilla, pyritään varmistamaan Euroopan teollisuuden pitkän aikavälin kilpailukyky, kestävyys ja häiriönsietokyky. Digitaalisen vuosikymmenen tilaa koskevassa vuoden 2025 kertomuksessa¹⁶ korostetaan kiireellistä tarvetta edistää yhteistyötä ja lisätä julkisia ja yksityisiä investointeja unionin digitaalisen johtajuuden, suvereniteetin ja osallistavuuden vahvistamiseksi. Yhteisessä valkoisessa kirjassa Euroopan puolustusvalmiudesta¹⁷ painotetaan, että puolustusinvestointeja on lisättävä merkittävästi ja nopeasti Euroopan toimintavapauden tukemiseksi. Lisäksi taloudellisen turvallisuuden strategian painopisteissä tähdennetään, että on ratkaisevan tärkeää turvata unionin teknologinen etumatka ja vähentää taloudellisiin suhteisiin liittyviä riskejä muun muassa parantamalla toimitusketjujen häiriönsietokykyä ja vähentämällä siten riippuvuutta muista. Eurooppalaisessa valtamerisopimuksessa todetaan tarve parantaa kilpailukykyä ja nopeuttaa strategista siirtymää kaikilla sinisen talouden aloilla keskittyen erityisesti vähähiilistämiseen ja innovoinnin lisäämiseen. Kuten komission tiedonannossa ”Kohti seuraavaa monivuotista rahoituskehystä”¹⁸ todetaan, unionin seuraavan pitkän aikavälin talousarvion on oltava aiempaa kohdennetumpi, yksinkertaisempi, joustavampi ja ennustettavampi ja saavutettava paremmin unionin painopistetavoitteet, mukaan lukien unionin kilpailukyyn vahvistaminen.

- (3) Jotta unioni voi palauttaa kilpailukyynsä ennalleen ja vahvistaa sitä edelleen, on olennaisen tärkeää, että se uudelleenkäynnistää innovaatiocyklin kehittämällä kapasiteettiaan murrokselliseen innovointiin ja investoimalla tulevaisuuden huippu- ja strategisiin teknologioihin, joilla on merkittävää taloudellista potentiaalia. Varmistaakseen riippumattomuutensa maailmantaloudessa unionin olisi vakiinnutettava teknologinen ja teollinen johtoasemansa strategisilla aloilla, ja aloittaa se kriittisten raaka-aineiden toimitusketjuista, jotta Euroopassa voidaan kehittää ja valmistaa strategisia teknologioita sekä lieventää kriittisistä ulkoisista riippuvuuksista johtuvia riskejä, jotka vaikuttavat sen turvallisuuteen ja selviytymiskykyyn. Tämä

¹³ Enrico Lettan raportti sisämarkkinoiden tulevaisuudesta, huhtikuu 2024, <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

¹⁴ [Kilpailukykykompassi – Euroopan komissio](#).

¹⁵ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, Puhtaan teollisen kehityksen ohjelma: kilpailukykyyn ja vähähiilistämiseen tähtäävä yhteinen etenemissuunnitelma, COM(2025) 85 final, 26.2.2025.

¹⁶ COM(2025) 290 final, Digitaalisen vuosikymmenen tilaa koskeva vuoden 2025 kertomus: State of the Digital Decade 2025: Keep building the EU's sovereignty and digital future.

¹⁷ Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategiasta, JOIN(2023) 20 final, 20.6.2023.

¹⁸ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kohti seuraavaa monivuotista rahoituskehystä, COM(2025) 46 final, 11.2.2025.

voidaan toteuttaa puuttumalla markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin oikeasuhteisella tavalla ja syrjäyttämättä yksityistä rahoitusta, sillä mittavat investoinnit ovat tarpeen, jotta voidaan saavuttaa unionin painopisteet, mukaan lukien vähähiilistäminen ja digitaalinen siirtymä. Yksityisen sektorin osallistumista olisi kannustettava painokkaammin parantamalla riskinjakomekanismien käyttöä unionin rahastojen ja yksityisten sijoittajien välillä, jotta varmistetaan julkisen rahoituksen tehokas käyttö. Tämä perustuu säästö- ja investointiunionin kautta saavutetun edistyksen vaikutuksiin ja vahvistaa niitä entisestään, sillä se tarjoaa tarvittavan sääntely-ympäristön yksityisen sektorin investointien kannattavuudelle. Kansallisten lisävarojen käyttö ei rajoita SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.

- (4) Tämä edellyttää, että unionin rahoituksella tuetaan yrityksiä ja hankkeita koko investointikaaren ajan. Investointikaari kattaa kaikki strategisten teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen kehittämisen ja valmistuksen vaiheet Euroopassa alkaen soveltavasta tutkimuksesta kaikentyypisen innovoinnin, laajentamisen ja teollisen käyttöönoton kautta aina valmistukseen ja markkinoille saattamiseen saakka, mukaan lukien tarvittavien investointi- ja toimintakustannusten tukeminen, infrastruktuuri ja osaaminen. Investointikaari ei ole lineaarinen, koska vaiheet ruokkivat toinen toisiaan, ja ideoita uusista tuotteista tai palveluista voi syntyä missä vaiheessa tahansa. EU:n rahoituksessa on otettava huomioon tosielämän epälineaarisuus ja lisättävä tuen joustavuutta, mutta säilytettävä samalla rahoituksen ennakoitavuus.
- (5) Tämä edellyttää myös, että unionin rahoituksella helpotetaan innovatiivisten ja teollisten ekosysteemien luomista ja laajentamista siten, että eri toimijat pääsevät synergiseen vuorovaikutukseen. Menestyksellä ekosysteemeille on ominaista intensiivinen ja ketterä vuorovaikutus ja yhteistyö pienten ja suurten yritysten, yliopistojen tutkimuslaitosten, infrastruktuurin tarjoajien, sijoittajien ja viranomaisten välillä. Ilman tällaista yhteistyötä yksittäisten innovaatioiden ja teollisten ekosysteemien sisällä ja niiden välillä innovointipotentiaali jää hyödyntämättä.
- (6) Digitaaliset yhteydet ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan edistää yhteistyötä ekosysteemissä, nopeuttaa innovointia, mahdollistaa kriittisten digitaalisten valmiuksien ja ratkaisujen saumaton ja turvallinen saatavuus kaikkialla unionissa, helpottaa rajat ylittäviä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia sekä edistää yhteentoimivuutta ja kustannustehokkuutta.
- (7) Sen vuoksi kilpailukykyrahaston tarkoituksena on luoda investointikapasiteetti, jolla tuetaan Euroopan kilpailukykyä strategisissa teknologioissa, infrastruktuureissa, tuotteissa ja palveluissa sekä muilla aloilla ja joka mahdollistaa aiempaa saumattomamman investointikaaren. Sillä edistetään innovoinnin, yksityisen rahoituksen ja teollisten ekosysteemien luomista, yhteistyötä ja laajentamista.
- (8) EU:n alueiden välille syntyneitä eroja kilpailukyvyssä ja innovointivalmiuksissa ei ole saatu kavennettua. EU:n ja kansallisella tasolla on ponnisteltu herkeämättä innovaatiokuilun kuromiseksi umpeen ja viimeinkin on aika hyödyntää kaikkien alueiden koko potentiaali. Kun vähemmän kehittyneiden alueiden tosiasialliset yhteydet EU:n arvoketjuihin varmistetaan, koko unionilla on paremmat edellytykset kilpailla maailmanlaajuisesti.
- (9) EU:n syrjäisimpiä alueita sekä merentakaisia maita ja alueita olisi ajateltava koko unionia hyödyttävinä ainutlaatuisina ja strategisina voimavaroina. Niiden etuna on muun muassa läheisyys kolmansiin maihin, poikkeukselliset olosuhteet avaruustutkimukselle ja astrofysiikan tutkimukselle, merkittävä uusiutuvan energian

potentiaali, rikas luonnon monimuotoisuus ja laajat merialueet. Kilpailukykyrahaston olisi valjastettava niiden potentiaali toimia geostrategisina tukikohtina erityisesti turvallisuutta, varautumista, alueellisia arvoketjuja ja kilpailukykyä koskevien unionin tavoitteiden tukemiseksi.

- (10) Komission olisi varmistettava tiivis koordinointi ja synergia kaikkien monivuotisessa rahoituskehyksessä olevien unionin rahoituslähteiden välillä. Tätä varten tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma kytketään tiiviisti kilpailukykyrahastoon, jotta voidaan varmistaa, että Euroopan teollisuus hyödyntää unionin rahoittamien tutkimusten tuloksia edistääkseen innovointia ja tuotantoa Euroopassa. Synergioiden edistämiseksi tämän asetuksen nojalla hyväksytyihin työohjelmiin olisi sisällytettävä erityinen ja kohdennettu osa ja niillä olisi varmistettava johdonmukaisuus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) [XXX]¹⁹ [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa”]²⁰ II osaan ”Kilpailukyky ja yhteiskunta” sisältyvän osa-alueen ”Kilpailukyky” kanssa tässä asetuksessa säädetyn komiteamenettelyn mukaisesti. Lisäksi kilpailukykyrahaston on varmistettava johdonmukaisuus innovaatorahaston puitteissa toteutettavien toimien tyyppien kanssa, erityisesti työohjelmia kehitettäessä.
- (11) Kilpailukykyrahaston ja innovaatorahaston toimien välisen synergian edistämiseksi kilpailukykyrahaston työohjelmissa olisi varmistettava johdonmukaisuus sellaisten painopisteiden ja toimien tyyppien kanssa, joita voitaisiin rahoittaa innovaatorahastosta. Kilpailukykyrahasto, Horisontti Eurooppa ja innovaatorahasto tarjoavat yhdessä johdonmukaista tukea unionin kilpailukykyvylle.
- (12) Jotta voidaan lisäksi luoda vahva yhteys kilpailukykyvyn koordinoitivalineeseen, kilpailukykyrahaston työohjelmassa olisi varmistettava johdonmukaisuus koordinoitivalineen puitteissa valittujen hankkeiden ja kilpailukykyprioriteettien kanssa.
- (13) Julkisen ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö voi tehostaa Euroopan kilpailukykyä, ja yksityisten investointien houkuttelemisen on välttämätöntä kilpailukykyrahaston tavoitteiden saavuttamiseksi. Sen vuoksi osa kilpailukykyrahaston määrärahoista olisi voitava kohdentaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksille yhteistyössä muiden julkisten ja yksityisten tahojen kanssa, jos rahoituksella voidaan tällä tavalla edistää tehokkaimmin tutkimusta ja teknologista kehittämistä koskevien poliittisten tavoitteiden saavuttamista varmistaen samalla täydentävyys ja syrjäyttämättä yksityisiä investointeja. Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia olisi perustettava yhteisyritysten muodossa, kun edellytetään unionin tiivistä osallistumista, ja niiden osalta olisi varmistettava, että unionilla on asianmukainen äänioikeus ja että muut kumppanit tekevät riittävästi yhteisinvestointeja unionin tuen saamiseksi. Arvioitujen tarpeiden perusteella on tarpeen varmistaa yhteisyritysten keskitetty perustaminen ja hallinnolliset tehtävät, jotta voidaan edistää synergioita ja tehokkuutta. Sen vuoksi yhteisyritysten lukumäärän olisi oltava mahdollisimman pieni.
- (14) Kilpailukykyrahaston olisi käytettävä unionin talousarvion koko välineistöä, jotta saadaan liikkeelle lisää julkisia ja yksityisiä investointeja erityisesti institutionaalisilta sijoittajilta koko investointikaaren ajan. Sen olisi edistettävä tietynlaisen investointikulttuurin luomista hyödyntämällä paremmin julkisia varoja ja vähentämällä unionin talousarvioon kohdistuvia riskejä. Sillä maksimoidaan unionin

---

¹⁹ EUVL L, [...], [...], s. [...].

²⁰ COM(2025) 543.

saumattoman ja turvallisen rajat ylittävän pääsyn suurteholaskenta-, pilvipalvelu-, data- ja tekoälyvalmiuksiin. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää kehittää, suojella ja ylläpitää kilpailukykyä edistäviä infrastruktuureja, kuten maanpäällisiä runkoverkkoja ja merikaapeli-infrastruktuureja, varmistamalla palvelun jatkuvuus häiriötilanteissa sekä lisäämällä valmiuksia valvoa merialueita merikaapeleiden turvallisuuden parantamiseksi, kuten kaapeliturvallisuutta koskevasta EU:n toimintasuunnitelmasta annetussa yhteisessä tiedonannossa korostetaan.

- (21) Kansalaiset luovat unionin kilpailuvoiman. Kilpailukykykompassissa osaamisen ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen määritellään horisontaaliseksi edellytykseksi. Eurooppa-neuvoston antamissa päätelmissä korostetaan, että ”osaamisunionista 5. maaliskuuta 2025 annetun komission tiedonannon pohjalta olisi toteutettava lisätoimia, joilla parannetaan osaamisen hankkimista, tunnustamista ja säilyttämistä kaikkialla EU:ssa ulottuen perustaitojen omaksumisesta osallistumiseen elinikäiseen oppimiseen, uudelleenkoulutukseen ja täydennyskoulutukseen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen toimintaohjelman mukaisesti”. Vaikuttava vuoropuhelu tukee tätä tavoitetta. Inhimillinen pääoma on avainasemassa unionin vaurauden, talouden häiriönsietokyvyn ja ainutlaatuisen sosiaalisen markkinatalouden kannalta. On olennaisen tärkeää edistää vaurautta, myös laadukkaita työpaikkoja, lisäämällä tuottavuuden kasvua, vahvistamalla unionin teollisuudenalojen kilpailukykyä ja innovointivalmiuksia, houkuttelemalla lisäinvestointeja sekä tukemalla dynaamisia sisämarkkinoita ja parempaa taloudellista turvallisuutta. Kilpailukykyrahastolla olisi edistettävä osaamisunionia²¹ tukemalla elinikäisen oppimisen, koulutushankkeiden ja oppisopimuskoulutuksen avulla sellaisen ammattitaitoisen työvoiman kehittämistä, jolla on rahaston strategisilla investointialoilla tarvittavaa erityisosaamista. Lisäksi olisi luotava houkuttelevia laadukkaita työpaikkoja, jotka ovat kaikkien saatavilla, ja liitettävä kilpailukykyrahaston investoinnit osaamiseen tehtäviin investointeihin osaamisvajeen lievittämiseksi kilpailukykyrahaston tietyllä strategisella osa-alueella ja ilmoitettava, kun kilpailukykyrahaston investointeihin sisältyy osaamiseen tehtäviä investointeja. Tähän sisältyy taitotakuu, jonka tavoitteena on tarjota rakenneuudistuksen kohteena olevien alojen työntekijöille täydennys- ja uudelleenkoulutusta asiaankuuluvien kansallisten, alueellisten ja/tai alakohtaisten siirtymästrategioiden mukaisesti. Kilpailukykyrahastolla olisi tuettava osaamista koskevan tiedon hankintaa, täydennys- ja uudelleenkoulutusta ja edistettävä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia yliopistojen, ammatillisen koulutuksen järjestäjien, yritysten, erityisesti pk-yritysten, työmarkkinaosapuolten ja sovelletun tutkimuksen laitosten välillä. Kilpailukykyrahastosta voitaisiin myös tukea yliopistojen allianssien toimia, myös yhteistyössä työnantajien kanssa, jotta parannettaisiin niiden innovointivalmiuksia ja taitojen ja osaamisen kehittämistä.
- (22) Kilpailukykyrahaston olisi edistettävä Euroopan teollisuuden vähähiilistämistä koskevia tavoitteita edistämällä puhtaisten teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa. Kilpailukykyrahasto tukee puhtaan teollisen kehityksen ohjelman täytäntöönpanoa, jonka avulla puhtaasta siirtymästä ja vähähiilistämisestä tehdään Euroopan teollisuuden kasvua ja kilpailukykyä edistävä tekijä. Sen vuoksi kilpailukykyrahasto tukee teknologianeutraalia lähestymistapaa vähähiilistämiseen ja ottaa huomioon eri teknologioiden panoksen verkon tasapainottamiseen ja sektorikytkentään erityisesti energiantensiivisten alojen investointitarpeiden

²¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Osaamisunioni, COM(2025) 90 final, 5.3.2025.

mukaisesti. Lisäksi rahaston varoilla olisi edistettävä kohtuuhintaista energiaa koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa ja varmistettava turvallisen, kohtuuhintaisen, tehokkaan ja puhtaan energian saatavuus kaikille eurooppalaisille. Kilpailukykyrahastolla edistetään siirtymistä vähähiiliseen, kiertotalouteen perustuvaan, resurssitehokkaaseen, ilmastoneutraaliin, vesiresilienttiin ja biopohjaiseen talouteen. Sillä tuetaan myös kestävää, luonnon kannalta suotuisaa ja häiriönsietokykyistä teollisuustuotantoa unionin energiaintensiivisillä teollisuudenaloilla teollisuuden vähähiilistämistä vauhdittavaa säädöstä koskevan tulevan ehdotuksen tavoitteiden mukaisesti. Sillä olisi myös tuettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1724²² (nettonollateollisuussäädös) tavoitteita, joilla lisätään nettonollateknologioiden valmistuskapasiteettia sekä lisätään tuotantokapasiteettia ja investoidaan asiaan liittyvään infrastruktuuriin. Liikennealan vähähiilistämisen tukemiseksi kilpailukykyrahasto investoi muun muassa kestäviin polttoaineisiin, niihin liittyvään infrastruktuuriin ja liikkuvaan kalustoon sekä liikenteen nykyaikaistamiseen ja digitalisointiin.

- (23) Kilpailukykyrahaston varoilla autetaan myös suojelemaan ja ennallistamaan ympäristöä ja parantamaan sen laatua, mukaan lukien vesi-, rannikko-, ja merialueet sekä maaperä, vähentämään saastumista, pysäyttämään luontokato ja kääntämään luonnon monimuotoisuuden kehitys myönteiseksi sekä torjumaan maa- ja meriekosysteemien heikkenemistä ja samalla parantamaan ilmastokestävyyttä ja vesiresilienssiä. Kilpailukykyrahaston puhtaan siirtymän ja vähähiilistämisen ikkunasta olisi rahoitettava hankkeita, joilla edistetään näitä tavoitteita.
- (24) Puhtaan siirtymän ja teollisuuden vähähiilistämisen ikkunaan kuuluvilla hankkeilla ja toimilla olisi edistettävä energiatehokkuutta, integroitua uusiutuvaa energiaa, uusia energialähteitä, energiaperuskorjauksia sekä innovatiivisia lämmitys- ja jäähdytysratkaisuja.
- (25) Unionin valmistusteollisuuden tuottavuus riippuu myös resurssitehokkuudesta, sillä raaka-ainepanakset muodostavat merkittävän osan tuotantokustannuksista. Kun kiertotalouden menetelmiä sovelletaan tuotteisiin ja valmistusprosesseihin, resurssituottavuus lisääntyy, ja toisaalta arvon säilyttämistoimet, kuten uudelleenvalmistus, kunnostaminen ja korjaaminen, tarjoavat merkittäviä työllistymismahdollisuuksia. Kilpailukykyrahaston olisi edistettävä biotaloutta, kiertotaloutta ja raaka-aineiden, myös biomateriaalien, saatavuutta.
- (26) Unioni voi saavuttaa maailmanlaajuisen johtoaseman digitaaliteknologioissa, mukaan lukien tekoäly, digitaalinen identiteetti, puolijohteet, robotiikka, kvanttiteknologiat, avaruusteknologiat ja muut teknologiat, kunhan tutkijoiden ja teollisuuden hyödyntämätön potentiaali valjastetaan tehokkaasti käyttöön. Kilpailukykyrahastolla olisi edistettävä digitaalisten ratkaisujen, infrastruktuurien ja valmiuksien kehittämistä ja käyttöönottoa kaikkialla unionissa eurooppalaisen yhteiskunnan ja talouden hyödyksi.
- (27) Euroopan teknologia-alaa vaivaava jatkuva investointivaje on yksi tärkeimmistä syistä unionin heikkoon kilpailukykyyn maailmanlaajuisiin kilpailijoihin verrattuna. Lisäksi Euroopan riippumattomuudesta digitaalisten teknologioiden ja infrastruktuurien alalla

---

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1735, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, Euroopan nettonollateknologia tuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehiksestä ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

on tullut keskeinen tekijä selviytymiskyvyn, turvallisuuden ja demokratian kannalta, kuten digitaalisen vuosikymmenen tilaa koskevassa vuoden 2025 kertomuksessa korostettiin. Kertomuksessa nostettiin myös esille, että unionilla on edelleen merkittäviä vaikeuksia saavuttaa vuoden 2030 tavoitteet, erityisesti kun on kyse tekoälystä ja avaruusteknologiasta, puolijohteista, 5G:stä ja digitaalisten taitojen kehittämisestä.

- (28) Euroopan digitalisaation kiihtyessä kriittisiä riippuvuuksia unionin ulkopuolisista toimittajista (raaka-aineiden, kehittyneiden puolijohteiden ja tekoälysirujen toimittajista aina järjestelmien, infrastruktuurien ja palveluiden toimittajiin) olisi vähennettävä edistämällä eurooppalaisia vaihtoehtoja, jotka ankkuroivat digitalisaation Euroopan talouteen ja jotka eroavat keskeisellä tavalla ulkopuolisista toimittajista, sillä ne jakavat yhteisen arvopohjamme, muun muassa hyödyntämällä avoimen lähdekoodin teknologioita. Digitaalista johtoasemaa tuetaan digitaalialan sääntelyllä ja unionin muilla toimintapoliittisilla aloitteilla, kuten tekoälysäädöksellä, tekoälyn maanosa -toimintasuunnitelmalla ja tekoälyä koskevalla toimintasuunnitelmalla, tekoälyn soveltamisstrategialla, pilvipalveluja ja tekoälyä edistävällä säädöksellä, eurooppalaisella dataunionistrategialla, digiverkkosäädöksellä, EU:n kvanttistrategialla ja kvanttisäädöksellä, kybersolidaarisuussäädöksellä, kyberresilienssisäädöksellä ja kyberturvallisuusasetuksella, valkoisella kirjalla Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä ja EU:n sirusäädöksen tarkistamisella sekä tulevilla toimintapoliittisilla aloitteilla. Investointeja on tehtävä erityisesti digitaalialoihin, joilla sovelletaan murrosteknologioita, kuten tekoälyä ja tekoälyä hyödyntäviä digitaalisia kaksosia, robotiikkaa, puolijohteita sekä autonomisia tai kvanttitekologioita. Niihin kuuluvat myös keskeiset infrastruktuurit, kuten digitaalinen identiteetti, pilvipalvelut, suurteho- ja kvanttilaskenta, viestintä, kehittynyt vedenalainen tarkkailuinfrastruktuuri ja tunnistusinfrastruktuurit, digitaalisten yhteyksien verkot, mukaan lukien merikaapelit, sekä kyberturvallisuus-, puolustus- ja avaruusvalmiudet. Niiden käyttöönoton edistäminen yksityisellä ja julkisella sektorilla vahvistaa koko EU:n talouden kilpailukykyä, turvallisuutta, riippumattomuutta ja kestävyyttä sekä yhteiskunnan häiriönsietokykyä ja varautumista. Lisäksi yhteentoimivat digitaaliteknoterologiat vauhdittavat julkisen sektorin nykyaikaistamista ja edistävät sisämarkkinoiden yhdentymistä. Sisämarkkinoilta eurooppalaiset digitaalialan startup-yritykset saavat arvokasta kokemusta globaalin kilpailukykyä kasvattamiseksi. Teknologian kehitys ja innovointi kaikilla talouden aloilla ja siten niiden tuottavuus ja kilpailukyky perustuvat pääasiassa alakohtaisen digitaalisen kehityksen integrointiin ja digitaalisten ratkaisujen käyttöön, minkä vuoksi niitä olisi tuettava kilpailukykyrahastosta.
- (29) Teknologian kehitys ja innovointi kaikilla talouden aloilla ja siten niiden tuottavuus ja kilpailukyky perustuvat pääasiassa digitaalisen kehityksen integrointiin ja digitaalisten ratkaisujen käyttöön, minkä vuoksi niitä olisi tuettava kilpailukykyrahastosta niiden toimien yhteydessä, joita kehitetään kilpailukykyrahaston eri politiikkaikkunoissa. Riippuvuus suuririskisistä tavarantoimittajista kriittisillä aloilla voi aiheuttaa strategisen riskin ulkomaisesta sekaantumisesta ja vaarantaa unionin turvallisuuden, häiriönsietokyvyn ja suvereniteetin. Direktiivin (EU) 2022/2555²³ 22

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU)

artiklan mukaisesti verkko- ja tietoturva-alan yhteistyöryhmällä on yhteistyössä komission ja Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA) kanssa keskeinen rooli kriittisiä toimitusketjuja koskevien EU:n tason koordinoitujen turvallisuusriskinarviointien suorittamisessa ottaen huomioon tekniset ja tarvittaessa muut kuin tekniset riskitekijät.

- (30) Euroopan on suojattava turvallisuusintressinsä sellaisilta tavarantoimittajilta, jotka saattaisivat muodostaa pitkäaikaisen turvallisuusrisikin kolmansien maiden mahdollisen sekaantumisen tai turvallisuutensa, erityisesti kyberturvallisuuden vuoksi. Sen vuoksi on tarpeen vähentää riskiä sisämarkkinoilla esiintyvistä jatkuvasta riippuvuudesta suuririskisistä tavarantoimittajista, myös ICT-alan toimitusketjuissa, joilla saattaa olla mahdollisia vakavia kielteisiä vaikutuksia käyttäjien ja yritysten turvallisuuteen kaikkialla unionissa sekä unionin kriittiseen infrastruktuuriin siltä osin kuin on kyse datan ja palvelujen eheydestä sekä palvelun saatavuudesta. Tämän rajoittamisen olisi perustuttava unionin politiikoissa ja lainsäädännössä määriteltyyn oikeasuhteiseen riskinarviointiin ja sen mukaisiin lieventäviin toimenpiteisiin.
- (31) Järjestelmien tehokkaan yhteentoimivuuden toteuttaminen rajojen yli ja eri alojen välillä tuottaa merkittävästi uutta kilpailukykyä eurooppalaisille yrityksille. Sen vuoksi on välttämätöntä investoida sellaisten yleiseurooppalaisten digitaalisten julkisten infrastruktuurien kehittämiseen, jotka kattavat yhteentoimivat, turvalliset ja itsenäiset digitaaliset verkot, ratkaisut ja palvelut, jotta voidaan parantaa yhteentoimivuutta kaikkialla unionissa ja erityisesti muuttaa jäsenvaltioiden julkinen sektori yhteenliitetyksi, kitkattomaksi ja joustavaksi digitaalseksi ekosysteemiksi. Yhteentoimivuuden toteuttaminen eurooppalaisten julkishallintojen kaikilla tasoilla on ennakkoehto häiriönsietokykyiselle ja innovaatiovetoiselle julkiselle sektorille, joka edistää kilpailukykyä, teknologista riippumattomuutta ja turvallisuutta koskevia unionin tavoitteita.
- (32) Kansanterveyden parantamiseksi ja unionin kilpailukykyyn vahvistamiseksi on ratkaisevan tärkeää puuttua tarttuvien ja tarttumattomien tautien lisääntymiseen terveyden edistämistä ja tautien ehkäisyä koskevilla kohdennetuilla strategioilla ja jatkuvilla investoinneilla, myös lääkealan ja lääkinnällisiin laitteisiin. Tällaiset toimet yhdessä tehokkaiden, saavutettavien ja sopeutumiskykyisten terveydenhuoltojärjestelmien edistämisen kanssa voivat lisätä työvoiman tuottavuutta merkittävästi parantamalla väestön terveyttä, lieventämällä työvoimapolua ja tukemalla samalla innovointia edistäviä terveydenhuoltojärjestelmiä. Terveystietojen hyödyntäminen on olennaisen tärkeää näissä yrityksissä, sillä se mahdollistaa tietoon perustuvan päätöksenteon. Lisäksi innovoinnin edistäminen vahvistamalla näyttöön perustuvaa reittiä lääketieteellisistä läpimurroista markkinakelpoihin ratkaisuihin on keskeisessä asemassa unionin kilpailukykyyn parantamisen kannalta ja hyödyksi myös parannettaessa toimitusvarmuutta.
- (33) Biotalous on kasvun veturi, jonka avulla Eurooppa voi onnistua vihreässä siirtymässä ja vahvistaa kilpailukykyään ja strategista riippumattomuuttaan. Vaikka jo tällä hetkellä Euroopan biotalous uudistaa teollisia ekosysteemejä, lujittaa strategista riippumattomuutta ja tuottaa arvoa kaikilla strategisilla aloilla, on ratkaisevan tärkeää vahvistaa investointeja, aloitteita ja strategioita unionin ja jäsenvaltioiden tasolla, jotta

biotalous nostetaan pienestä lokerosta kaikkien unionin alojen ja alueiden käytäntöihin. Näin sen potentiaalia voidaan hyödyntää erityisesti keskeisillä teollisuudenaloilla. Unionin maatalous-, kalastus-, vesiviljely- ja metsäalan sekä maaseutu- ja rannikkoalueiden kilpailukykyä, kestävyyttä, häiriönsietokykyä ja oikeudenmukaisuutta sekä pitkän aikavälin ruokaturvaa on edistettävä.

- (34) Tarvitaan investointeja, aloitteita ja strategioita, jotta innovaatiokuilu voidaan kuroa umpeen ja nopeuttaa biotalouden innovaatioiden keksimistä, kehittämistä, riskien vähentämistä, esittelyä ja laajentamista sekä tukea niiden käyttöönottoa markkinoilla, tarjota rahoitusta startup-yrityksille koko innovaatiokaaren ajalle ja kasvuyritysten laajentamiseen, maksimoida resurssitehokkuus ja turvata kestävästi hankitun biomassan tarjonta. Biotalous antaa oman panoksensa vähähiilistämislle kehittämällä kestäviä vaihtoehtoja fossiilipohjaisille tuotteille ja prosesseille, ja lisäksi se edistää kiertotaloutta, puhdasta siirtymää, hiiliviljelyä, luonnon monimuotoisuutta, ekosysteemipalveluja ja luonnon ennallistamista.
- (35) Euroopan teollisuuden häiriönsietokyvyn edistäminen on olennaisen tärkeää unionin säilymiselle kilpailukykyisenä myös kriisiaikoina sekä unionin turvallisuudelle. Unionin resilienssin varmistamiseksi kilpailukykyrahastosta olisi tuettava toimia, joilla pyritään vähentämään riippuvuuksia ja monipuolistamaan tarjontaa strategisilla aloilla, kuten raaka-ainealalla, ja siten vahvistettava unionin valmiuksia varmistaa kestävien kriittisten raaka-aineiden toimitusvarmuus koko arvoketjussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1252²⁴ (kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös) tavoitteiden mukaisesti sekä kemianteollisuudessa, joka tukee lähes kaikkia teollisuudenaloja. Kunnianhimoinen ja molempia osapuolia hyödyttävä kauppapolitiikka on olennaisen tärkeää, jotta unioni voi monipuolistaa toimitusketjujaan ja vähentää tehokkaasti riippuvuuksia.
- (36) Lisäksi geopoliittinen tilanne, erityisesti Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, on altistanut unionin ja sen jäsenvaltiot suurelle riskille tavanomaisten sotilaallisten uhkien toteutumisesta erityisesti Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan rajanaapureissa. Kun otetaan huomioon tämä ja muihin EU:n rajoihin kohdistuvat uhat, puolustusinvestointien lisääminen katsotaan ensisijaiseksi tavoitteeksi, ja tähän kuuluvat muun muassa Itämeren puolustuslinjan ja itäisen kilven kaltaiset hankkeet. Puolustusteollisuus ja avaruusala ovat keskeisiä ekosysteemejä Euroopan unionin häiriönsietokyvyn ja strategisen riippumattomuuden varmistamisen sekä unionin valmiuden ja varautumisen kasvattamisen kannalta, kuten valkoisessa kirjassa Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä²⁵ todetaan. Sillä tuetaan myös unionin keskittymistä kestävyteen, kilpailukykyyn, selviytymiskykyyn ja turvallisuuteen sekä unionin maailmanlaajuiseen asemaan. Vahva Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta (EDTIB) on välttämätön edellytys puolustusvalmiudelle ja uskottavalle pelotevaikutukselle. Se on myös oleellinen tekijä suojelemaan Euroopan kansalaisia ja varmistettaessa, että unioni kykenee vastaamaan uusiin turvallisuushaasteisiin, tukemaan Ukrainaa ja säilyttämään Euroopan aseman globaalina toimijana. Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1252, annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024, puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävästi tarjonnan varmistamiseksi ja asetusten (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 ja (EU) 2019/1020 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

²⁵ Komissio ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja: Valkoinen kirja Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä, 19.3.2025.

tunnustetaan strategiseksi voimavaraksi, joka edistää unionin taloudellista häiriönsietokykyä ja turvallisuutta, innovointia, teknologista johtoasemaa ja strategista riippumattomuutta. Puolustusala kehitty nopeasti kaikkialla unionissa ja sen jäsenvaltioissa, ja huipputeknologialla ja uusilla toimijoilla on yhä tärkeämpi rooli. Myös innovaatiocyklit kiihtyvät, ja niissä painotetaan yhä enemmän nopeaa prototyyppien valmistusta, testausta ja validointia, myös todellisissa toimintaympäristöissä. Sotilaallisen liikkuvuuden parantamiseksi investointeja on suunnattava uusiin siviili- ja sotilasvoimavaroihin, mukaan lukien liikkuva kalusto ja kaksikäyttöinfrastruktuuri. Euroopan puolustuksen teolliselle ja teknologiselle perustalle annettava koordinoitu ja jatkuva tuki on sen vuoksi keskeistä unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteisen turvallisuuden, yhteistä etua koskevien unionin laajuisten puolustushankkeiden kehittämisen ja Euroopan puolustusvalmiuden vahvistamisen kannalta. Tähän liittyen olisi myös rahoitettava toimia, joilla vahvistetaan Ukrainan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa, koska Ukrainan teollisuutta tarvitaan kipeästi tukemaan Euroopan kasvavia puolustustarpeita. Tätä varten kilpailukykyrahaston täytäntöönpanossa otetaan huomioon turvallisuus- ja puolustuspolitiikan strategisen kompassin tavoitteet, ja sen on oltava johdonmukainen jäsenvaltioiden yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) puitteissa yhteisesti sopimien puolustusvoimavarojen prioriteettien kanssa.

- (37) Unionin avaruusteknologiasta, -datasta ja -palveluista on tullut ohittamaton osa eurooppalaisten jokapäiväistä elämää, ja niillä on keskeisen tärkeä merkitys strategisten etujen turvaamisessa. Avaruusala liittyy kaikkiin talouden aloihin maataloudesta pankkitoimintaan. Se on keskeinen turvallisuuden ja puolustuksen sekä talouden moitteettoman toiminnan ja kilpailukyvyyn mahdollistaja, sillä se esimerkiksi tarjoaa tarkkoja paikannuspalveluja monille eri aloille ja käyttäjille ilmailusta merenkulkuun, ja sillä on siten ratkaiseva rooli Euroopan ja sen kansalaisten itsenäisyyden ja riippumattomuuden kannalta. Avaruusala on ratkaisevan tärkeä EU:n painopisteiden ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi, joihin kuuluu muun muassa taloudellinen vauraus ja turvallisuus, vähähiilistäminen sekä vihreä ja digitaalinen siirtymä. Avaruusala edistää unionin ja sen jäsenvaltioiden taloudellista turvallisuutta. Se on myös tieteellisen tutkimuksen ja teknologisen innovoinnin keihäänkärki, ja sen heijastusvaikutukset leviävät monille eri aloille. Avaruusala tarjoaa myös alustan kansainväliselle yhteistyölle ja avaruusdiplomatialle, joilla tuetaan unionin asemaa luotettavana kumppanina globaalilla näyttämöllä.
- (38) Kilpailukykyrahaston avaruutta koskevat osa-alueet ovat arkaluonteisia. Niiden palvelujen on oltava vakaita ja täysin luotettavia. Palvelujen jatkuvuus ja turvallisuuden korkea taso on varmistettava myös vakavimmissa kriisitilanteissa. Näiden ehtojen rikkomisella voi olla dramaattisia seurauksia unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuudelle. Sen vuoksi erityisolosuhteissa olisi sovellettava erityissäännöksiä.
- (39) Kilpailukykyrahastosta olisi myös tuettava poliittisia tavoitteita, joilla pyritään rakentamaan turvallisempaa, turvatumpaa ja turvallisuushkiin paremmin valmistautunutta Eurooppaa, erityisesti parantamalla Euroopan teollisuuden kilpailukykyä ja strategista riippumattomuutta, mukaan lukien meri- ja tulliturvallisuus, kriittinen energia- ja liikenneinfrastruktuuri ja siviilivalmius. Jotta voidaan puuttua kasvaviin turvallisuus- ja hybridiuhkiin, kuten terrorismiin, järjestäytyneeseen rikollisuuteen, kyberrikollisuuteen, ilmastokatastrofeihin ja kriittistä infrastruktuuria uhkaaviin hyökkäyksiin, kilpailukykyrahaston olisi tuettava Euroopan pyrkimyksiä lisätä tietoisuuttaan uhkista, parantaa häiriönsietokykyä ja

lisätä turvallisuusinvestointeja sekä edistää sisäänrakennetun varautumisen periaatetta kaikilla asiaankuuluvilla aloilla.

- (40) Samoja teknologioita käytetään yhä useammin sekä yleisille markkinoille että puolustustarkoituksiin tarkoitetuissa sovelluksissa, ja nämä ovat usein startup-yritysten innovointien tuloksia. Sen vuoksi on välttämätöntä löytää toimia, joiden avulla voidaan paremmin hyödyntää siviili- ja puolustusalan synergioita ja kaksikäyttöteknologioita. Kaksikäyttöteknologioita, -materiaaleja, -osaamista tai -tuotteita, joita voidaan käyttää sekä siviili- että sotilastarkoituksissa, voidaan tukea kilpailukykyrahastosta, jotta voidaan varmistaa, että unionin teknologiатеollisuus liitetään tiiviimmin sen puolustuksen teknologiseen ja teolliseen perustaan ja Euroopan teknologiseen innovaatiopäähän.
- (41) Jotta sidosryhmät voivat luottaa tuen ennustettavuuteen ja jotta investointien suunnittelua voitaisiin tehdä riittävän varmoissa olosuhteissa, kilpailukykyrahaston olisi vahvistettava ohjeellinen määrärahojen jakautuminen politiikkaikkunoiden kesken vuosiksi 2028–2034 säilyttäen samalla joustovaraa, jotta osa määrärahoista voidaan kohdentaa uudelleen uusien haasteiden ja painopisteiden mukaisesti koko monivuotisen rahoituskehysten keston ajan. Sen vuoksi olisi varmistettava, että pitkän aikavälin suunnittelua ja sitoumuksia varten on käytettävissä tietty määrärahojen vähimmäistaso, joka on jaettu usealle vuodelle ja maksetaan vuotuisina erinä kussakin politiikkaikkunassa, jotta unioni voi vahvistaa kysyntäänsä ja solmia strategisia pitkän aikavälin suhteita rahoituksen saajiin, varmistaa teollisuudelle ja rahoitusekosysteemille tarpeellisen pitkän aikavälin ennustettavuuden ja mahdollistaa tärkeiden unionin infrastruktuurien, kuten vetyinfrastruktuurin ja teollisen hiilenhallinnan, maailmanluokan satelliittijärjestelmien, vedenalaisten seurantainfrastruktuurien, kyberturvallisuuden, puolijohteiden, kvantti-, tekoäly- ja suurteholaskennan tai kriittisen infrastruktuurin sekä yhteistä etua koskevien puolustus- tai avaruushankkeiden, perustamisen.
- (42) Jotta nämä tärkeät tavoitteet saavutettaisiin ja kilpailukykyrahastoa kyettäisiin hallinnoimaan, olisi varattava riittävät resurssit kilpailukykyrahaston täytäntöönpanoa varten. Määrärahojen olisi sen vuoksi katettava riittävä osuus kilpailukykyrahaston hallinnointikustannuksista.
- (43) Tähän perusasetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2024/2509. Siinä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat unionin yleisen talousarvion laatimista ja toteuttamista, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, muita kuin rahallisia lahjoituksia, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä ja talousarviotakuuta koskevat säännöt. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013²⁶, neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95²⁷, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96²⁸ ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939²⁹ mukaan unionin taloudellisia

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁷ Neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁸ Neuvoston asetusta (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin

etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) on toimivaltainen tutkimaan petoksia ja muita rikoksia, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, sekä nostamaan niistä syytteitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371³⁰ mukaisesti. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle sekä tarvittaessa EPPOlle tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet ja varmistettava, että unionin varojen hallintointiin osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (44) Unionin kilpailukykyyn edistämiseksi kilpailukykyrahaston olisi mahdollisuuksien mukaan houkuteltava ja tuotettava lisää ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja määrärahojensa lisäksi. Tältä osin kilpailukykyrahaston olisi oltava avoin ja edistettävä synergiaa ja yhteistyötä kaikkien mahdollisten kilpailukykytavoitteita tukevien taloudellisten tai muiden kuin taloudellisten panosten osalta, mukaan lukien jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta ja kansainvälisiltä järjestöiltä saatavat panokset.
- (45) Jotta voidaan edistää unionin talouden häiriönsietokykyä erityisesti vähentämällä strategisia riippuvuuksia, kilpailukykyrahaston olisi unionin oikeuden ja sen kansainvälisten sitoumusten mukaisesti mahdollistettava se, että unioni tukee ensisijaisesti unionissa sijaitsevaa strategisten teknologioiden ja alojen valmistusta ja kehittämistä erityisesti toimissa, jotka liittyvät unionin strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen. On olennaisen tärkeää, että EU:n rahoituksella edistetään unionissa kehitettyjen ja EU:n rahoituksella rahoitettujen strategisten teknologioiden käyttöönottoa. Jotta voidaan tukea unionin rahoittamien strategisten teknologioiden kehittämistä ja valmistusta unionissa, kilpailukykyrahaston tuen ehtoihin olisi kuuluttava valvontaa koskevat rajoitukset, varojen siirtoa koskevat rajoitukset ja tiettyjen tuotteiden ja teknologioiden käyttöä koskevat toimitusrajoitukset.
- (46) Kilpailukykyrahaston toimien olisi oltava avoimia kolmansien maiden kanssa tehtävälle yhteistyölle, jos se on unionin edun mukaista. Unioni voi liittää kolmansia maita osallistumaan kilpailukykyrahaston toimiin tai tiettyihin osiin niistä. Liittämisessä olisi otettava huomioon oikeudenmukainen tasapaino kolmansien maiden maksusuuksien ja etujen välillä ja varmistettava unionin taloudellisten etujen ja tarvittaessa turvallisuusetujen suojaaminen.

---

kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²⁹ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (47) Kilpailukykyrahaston olisi oltava avoin ja edistettävä synergioita muiden sellaisten unionin toimien kanssa, joilla tuetaan läheisesti kilpailukykyyn liittyviä politiikan aloja, mukaan lukien tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma, ulkoiset politiikat sekä jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä hallinnoitavat ohjelmat. Tällä mahdollistettaisiin erityisesti rahoituksen yhdistäminen ja kumuloiminen toimille, joilla tuetaan useamman kuin yhden unionin ohjelman tavoitteita. Komission ja jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus ja täydentävyys kilpailukykyrahaston ja asetuksen (EU) [XXX] [kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevat suunnitelmat] välillä. Lisäksi olisi helpotettava asetuksen (EU) [XXX] [*kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevat suunnitelmat*] nojalla annettavaa ja kilpailukykyrahaston tukea hankkeille, joille on myönnetty kilpailukykymerkki, hyödyntäen ennen merkin myöntämistä tehtyä arviointia ja rajoittamatta valtioneuvostojen soveltamista. Kilpailukykymerkin myöntämisperusteet olisi suunniteltava siten, että merkki toimii samalla myös laatutakuuna, joka antaa institutionaalisille sijoittajille takeet siitä, että hanke on tarkastettu asianmukaisesti. Kilpailukykymerkki olisi myönnettävä laadukkaille hankkeille, jotka edistävät kilpailukykyrahaston tavoitteiden saavuttamista. Kilpailukykyrahasto voidaan panna täytäntöön yhdessä muiden unionin ohjelmien tai muiden lahjoittajien tai yhteissijoittajien kanssa, ja näiden kumppanien olisi voitava osallistua yhteisesti rahoitettujen myöntämismenettelyjen arviointikomiteoihin. Kaikkien näiden synergia-toimien toteuttamisen olisi oltava yksinkertaista. Rahoituksen saajia koskevat raportointi- ja kirjanpito vaatimukset olisi mahdollisuuksien mukaan tiivistettävä yhdeksi ainoaksi sopimusperusteiseksi raportointi- ja maksuvirraksi, jossa on yksi ainoa sääntökokonaisuus kaikkea annettua tukea varten.
- (48) Unionin tuella olisi ensisijaisesti edistettävä poliittisten tavoitteiden saavuttamista. Kilpailukykyrahaston rahoitus olisi kaikissa tapauksissa tarjottava muodossa, jolla rahaston tavoitteet voidaan parhaiten saavuttaa, samalla kun rahoituksen saajille aiheutuva hallinnollinen taakka rajoitetaan mahdollisimman pieneksi. Talousarviota toteutettaessa kilpailukykyrahaston olisi tarjottava unionin tuen täysi välineistö ja varmistettava sen tukemien toimintapolitiikkojen väliset synergiat erityisesti mahdollistamalla yksinkertaistetut yhteiset myöntämismenettelyt useamman kuin yhden toimintapolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi. Näin ollen merkittävänä yksinkertaistamistoimenpiteenä olisi pyrittävä poistamaan raskas taloudellinen raportointi käyttämällä mahdollisimman laajasti kustannuksiin perustumatonta rahoitusta.
- (49) Kilpailukykyrahastosta olisi tuettava erilaisia kilpailukykyä edistäviä toimintapolitiikkoja ja tarjottava samalla yhdenmukaiset perustason tukikelpoisuus kriteerit politiikan ohjaamiseksi sekä varmistettava taloudellisten ja turvallisuusetujen riittävä suojelu keskittämällä unionin tuki jäsenvaltioissa, mukaan lukien merentakaiset maat ja alueet, sijaitseville edunsaajille. Kilpailukykyrahastossa olisi tarvittaessa vahvistettava erityiset strategisia aloja ja teknologioita koskevat tukikelpoisuus kriteerit, mukaan lukien taustalla olevat arvoketjut, unionin kriittinen infrastruktuuri ja erityiset valmiudet.
- (50) Kilpailukykyrahasto olisi pantava täytäntöön tässä asetuksessa vahvistettujen työohjelmien avulla. Työohjelmat voitaisiin hyväksyä vuotuisina tai monivuotuisina. Viimeksi mainittua voitaisiin erityisesti harkita talousarviotakuille ja rahoitusvälineille myönnettävän unionin tuen yhteydessä, jotta toteutuskumppaneille voitaisiin tarjota ennustettavuutta. Täytäntöönpanotavassa otetaan huomioon asetuksen tavoitteiden

saavuttamisen kannalta olennaisiksi yksilöidyt suuntaamiseen, joustavuuteen, ennakoitavuuteen ja tehokkuuteen liittyvät tarpeet. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2059 mukaisesti työohjelmissa ja ehdotuspyynnöissä esitetään talousarvion teknistä toteuttamista koskevat yksityiskohtaisemmat tiedot kaikkien kilpailukykyrahastosta tuettavien toimintapolitiikkojen osalta, mukaan lukien erityiset tukikelpoisuus- ja myöntämisperusteet, jotka riippuvat talousarvion toteuttamisvälineestä, olipa kyse avustuksesta tai hankinnasta, ja erityisistä toimintapolitiittisista tavoitteista. Varainhoitoasetuksen 136 artiklan mukaisesti suuririskisiin toimittajiin sovelletaan turvallisuussyistä avustuskelpoisuusrajoituksia. Työohjelmat ovat myös sopiva paikka kohdentaa määrärahat muuttuvien poliittisten painopisteiden mukaisesti, ja niissä olisi esitettävä rahoitusosuudet, erityisehdot ja odotetut tulokset.

- (51) Jotta rahoitusvälineillä ja talousarviotakuulla voidaan tehokkaasti houkutella yksityisiä varoja, toteutuskumppaneiden on oltava tiiviisti mukana. Näin varmistetaan politiikan ohjaus ja yhdenmukaistaminen sekä hankejatku. InvestEU-ohjelman täytäntöönpanosta saadut kokemukset osoittavat, että investointisuuntaviivoilla on suuri merkitys sitoutumiselle ja tarvittavan ennustettavuuden ja näkyvyyden tarjoamisessa toteutuskumppaneille ja sijoittajille, jotta nämä voivat luoda organisatoriset valmiutensa ja investointijatkumon, samalla kun mahdollistetaan tarvittava joustavuus asianmukaisen poliittisen ohjauksen varmistamiseksi täytäntöönpanon aikana. Investointisuuntaviivoihin olisi sisällyttävä yksityiskohtainen kuvaus toiminta-aloista ja investointipainotuksista, jotta voidaan varmistaa täydentävyys ja rohkaistaan tekemään yksityisiä ja julkisia investointeja unionin poliittisten tavoitteiden ja strategisten hankkeiden tueksi. Investointisuuntaviivat olisi laadittava yhteistyössä toteutuskumppaneiden kanssa, jotta voidaan hyödyntää niiden markkinatuntemusta sekä antaa niille mahdollisuus investoida unionin painopistealoihin ja kannustaa niitä lisäämään riskinottoaan. Muuttuvien tarpeiden ja kehityksen huomioon ottamiseksi investointisuuntaviivoja voidaan tarkistaa monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnin yhteydessä.
- (52) Tämän asetuksen voimaantullessa voimassa olleessa start-up- ja scale-up-strategiassa ilmoitetusta Scaleup Europe -rahastosta syväteknologiayrityksille myönnettävä scaleup-rahoitus olisi toteutettava vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehityksessä sovittujen ehtojen mukaisesti. Kaikki vuosien 2028–2034 monivuotiseen rahoituskehitykseen sisältyvä scaleup-rahoitus olisi myönnettävä kilpailukykyrahastosta.
- (53) Jotta voidaan saavuttaa tavoite, joka koskee tutkimustulosten muuttamista kaupalliseksi sovelluksiksi ja unionin teollisen läsnäolon vahvistamista strategisissa teknologioissa ja aloilla, asetus (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti Eurooppa -puiteohjelma] liitetään tiiviisti kilpailukykyrahastoon ja sillä tuetaan tutkimus- ja innovointitoimia kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoiden mukaisesti. Kilpailukykyrahaston työohjelmissa on erityinen osio, johon sisältyy yhteistyössä toteutettavia tutkimus- ja innovointitoimia. Näihin voi sisältyä myös osallistuminen tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman puitteissa perustettuihin eurooppalaisiin kumppanuuksiin, jos se on tarpeen kilpailukykyrahaston tavoitteiden saavuttamiseksi. Kilpailukykyrahaston työohjelmissa olisi myös vahvistettava poliittiset painopisteet, jotka ohjaavat Euroopan innovaationeuvoston EIC-haasteita.
- (54) Jotta voidaan edistää häiriönsietokykyisiä ja useisiin jäsenvaltioihin ulottuvia unionin arvoketjuja, työohjelmiin voi sisältyä arvoketjuja laajentavia erityisiä ehdotuspyyntöjä, joilla tuetaan sekä hankkeiden valmistelua että julkisen ja yksityisen lisäpääoman

hankkimista eri jäsenvaltioiden toimittajien, valmistajien ja innovoijien tuomiseksi yhteen ja hankintalähteiden monipuolistamiseksi.

- (55) Jotta voidaan edistää Euroopan teollisuuden kilpailukykyä teollisuusvetoisen alhaalta ylöspäin suuntautuvan innovoinnin avulla, työohjelmiin voi sisältyä erityisiä kaksivaiheisia alhaalta ylöspäin suuntautuvia myöntämismenettelyjä, joilla kartoitetaan ja tuetaan EU:n teknologia-alan edelläkävijöitä teollisuusvetoisten yhteenliittymien kautta.
- (56) Kaikissa politiikkaikkunoissa olisi otettava käyttöön horisontaalinen ja monialainen rahoitusvälineistö, joka sisältää kaikki asetuksessa (EU, Euratom) 2024/2059 sallitut tukimuodot, kuten rahoitusvälineet, myös oman pääoman muodossa annettavan tuen. Rahoitusvälineen valinta ja erityisesti se, onko tuki maksettava takaisin vai ei, riippuu rahoitettavien toimien luonteesta (esimerkiksi taustalla olevista markkinoiden toimintapuutteista, erityisestä tarpeesta, toimialan luonteesta, kehitysvaiheesta tai edunsaajan tyypistä). Unionin tuella olisi vähennettävä hankkeiden riskejä siinä määrin kuin on tarpeen, jotta yksityinen sektori investoisi niihin ja hanke saataisiin toteutettua onnistuneesti. Yhteisrahoitusosuuksien olisi oltava mahdollisimman alhaisia, mutta kuitenkin niin suuria kuin on tarpeen tuetun hankkeen toteuttamiseksi. Tukeen voitaisiin käyttää eri rahoitusvälineiden yhdistelmää, kuten rahoitusta yhdistäviä toimia ja rahoituslähteiden yhdistämistä. Kilpailukykyrahaston olisi myös ohjattava kutakin politiikan alaa hyödyntämään sille sopivinta rahoitusvälinettä, jota voidaan käyttää alalla tarvittaviin erityistoimiin, riippuen muun muassa kehitysvaiheesta, alan erityistarpeista ja taustalla olevista markkinoiden toimintapuutteista.
- (57) Olisi kuultava useita sidosryhmiä, kuten tutkijoita ja teollisuutta, työmarkkinaosapuolia sekä sijoittajia, loppukäyttäjiä ja kansalaisyhteiskuntaa, pk-yrityksiä, pieniä ja suuria organisaatioita, ja näiden kuulemisten tuloksia olisi käytettävä kilpailukykyrahaston painopisteiden muokkaamiseen. Kuulemiset olisi jäseneltävä neuvoo-antavien lautakuntien kautta, mukaan lukien kilpailukykyrahaston sidosryhmälautakunta, jonka tehtävänä olisi antaa komissiolle näkemyksiä sekä pitää se ajan tasalla politiikan suuntauksista, investointitarpeista ja kilpailukykyrahaston täytäntöönpanosta hankkeiden toteuttajien näkökulmasta, jotta voidaan varmistaa, että eri sidosryhmiltä saatu palaute otetaan huomioon työohjelmien suunnittelussa.
- (58) Euroopan yhteistä etua koskevat tärkeät hankkeet, jäljempänä 'IPCEI-hankkeet', ovat valtioneuvoston tukiväline ja teollisuuspolitiikan väline, ja komissio arvioi niitä SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla.³¹ Niillä edistetään merkittävästi talouskasvua, työpaikkojen luomista, vihreää ja digitaalista siirtymää sekä unionin teollisuuden ja talouden kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä. IPCEI-hankkeet mahdollistavat tiedon, asiantuntemuksen, taloudellisten resurssien ja talouden toimijoiden kokoamisen yhteen kaikkialta unionista ja tuottavat myönteisiä heijastusvaikutuksia koko unioniin. IPCEI-hankkeet mahdollistavat myös yksityisten investointien houkuttelemisen avoimella ja syrjimättömällä tavalla suuririskisiin hankkeisiin, jotka ovat olennaisen tärkeitä läpimurtoinnovaatioiden kehittämiseksi kohti teollista käyttöönottoa, ja infrastruktuurihankkeisiin, joilla on suuri merkitys unionille. Koska tavoitteissa on paljon yhteneväisyyttä, kilpailukykyrahasto edistää synergioita unionin rahoituksen ja IPCEI-hankkeiden välillä tukemalla IPCEI-

³¹ Komission tiedonanto Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita edistävän valtioneuvoston sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiperusteet. C/2021/8481 (EUVL C 528, 30.12.2021, s. 10).

hankkeisiin integroituja erityishankkeita sen perusteella, miten ne edistävät unionin strategisia painopisteitä, kuten unionin häiriönsietokykyä, ja miten kilpailukykyrahaston rahoituksella osallistujapohjaa voidaan laajentaa, erityisesti pk-yrityksiin, tai kasvattaa osallistuvien jäsenvaltioiden määrää sekä lisätä unionin tason lisäarvoa.

- (59) Jatkuvässä muutoksessa olevan geopolitiittisen tilanteen johdosta Euroopan on tärkeää varmistaa oma strateginen riippumattomuutensa ja vältettävä strategisia riippuvuuksia. Kilpailukykyrahastoon sisältyy mahdollisuus tukea tuotannon lisäämistä ja toteuttaa nopeutettuja kilpailukykytoimia hankkeissa, joilla erityisesti tuetaan Euroopan strategista riippumattomuutta. Tämä koskee esimerkiksi asetuksen (EU) 2024/1252 (kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös), asetuksen (EU) 2024/1724 (nettonollateollisuussäädös) ja asetuksen (EU) 2025/102 (kriittisiä lääkkeitä koskeva säädös) nojalla strategisiksi hankkeiksi valittuja hankkeita.
- (60) Horisontti Eurooppa -ohjelman nojalla perustettu keskinäinen vakuutusjärjestelmä, jota komissio hallinnoi, on osoittautunut tärkeäksi suojamekanismiksi, joka vähentää sellaisiin saataviin liittyviä riskejä, joita sääntöjen vastaisesti toimineet osallistajat eivät maksa takaisin. Sen vuoksi keskinäistä vakuutusjärjestelmää olisi jatkettava, ja sitä olisi tarvittaessa voitava käyttää kilpailukykyrahaston toimissa.
- (61) Jotta voidaan hyödyntää kaikkia mahdollisuuksia parantaa Euroopan kilpailukykyä, kilpailukykyrahaston olisi tarjottava jäsenneily kehys myöntää ja panna täytäntöön unionin tukea kohdennetuille kokeiluille, erityisesti, jotta unionin myöntämismenettelyjen kohdentamista ja nopeuttamista voitaisiin parantaa sekä niiden täytäntöönpanoa yksinkertaistaa ja nopeuttaa tuensaajien hyödyksi. Tämän avulla voitaisiin konkreettisesti määritellyissä puitteissa määrittää tapauskohtaisesti tietyt toimet tai toimien luokat, joihin voidaan soveltaa tiettyjä lisäyksiä ja poikkeuksia muusta unionin lainsäädännöstä, ja joiden osalta voidaan testata vaikutuksia todellisissa olosuhteissa kilpailukykyrahaston rajoitetun keston ajan varmistuen samalla, että sovelletaan asianmukaisia suojatoimia, erityisesti Euroopan yhteisen edun kannalta. Kokeellisten toimenpiteiden soveltamisesta voidaan saada oppia arvioitaessa unionin tuen antamista koskevaan horisontaaliseen oikeudelliseen kehukseen tulevaisuudessa tehtäviä muutoksia.
- (62) Kun se on tarpeen ja asianmukaisesti perusteltua, kilpailukykyrahaston olisi tarjottava kohdennettu puuttumismekanismi, jotta voidaan tarkoituksellisesti antaa unionin tukea tietyille strategisesti ja taloudellisesti merkittävälle toimille. Jos tiettyjä tärkeitä hankkeita ei ole voitu toteuttaa onnistuneesti säännöllisten kilpailuun perustuvien myöntämismenettelyjen loppuun saattamisen aikataulussa, kilpailukykyrahastosta olisi myös voitava tukea suoraan erinomaisia hankkeita, jotka ovat jääneet vaille unionin ohjelmien rahoitusta, tai jatkaa keskeytyksettä taloudellista tukea hyvin toimiville hankkeille niiden investointikaaren seuraavissa vaiheissa aiheuttamatta tuensaajille hallinnollista lisärasitetta. Lisäksi asiaa koskevassa alakohtaisessa lainsäädännössä, kuten nettonollateollisuussäädöksessä, kriittisiä raaka-aineita koskevassa säädöksessä tai uusiutuvan energian direktiivissä, omaksutun lähestymistavan, johon viitataan puhtaan teollisuuden ohjelmaa koskevassa tiedonannossa ja sisämarkkinastrategiassa, mukaisesti, kun hankkeiden katsotaan olevan yleisen edun mukaisia tai joiden oletetaan olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia, ne voidaan yksilöidä erillisessä voimassa olevassa tai tulevassa lainsäädännössä.
- (63) Kun se on tarpeen ja asianmukaisesti perusteltua, kilpailukykyrahastossa olisi myös oltava mahdollisuus nopeutettuun puuttumismekanismiin, jolla nopeutetaan unionin

tuen antamista kiireellisiin rahoitustarpeisiin vastaamiseksi, jotta tärkeät liiketoimintaideat voidaan panna onnistuneesti täytäntöön sisämarkkinoilla, jos markkinoilla ei ole saatavilla riittävän tasoista rahoitusta tähän tarkoitukseen. Tässä tapauksessa tietyt tarkastukset olisi kiireellisyyden vuoksi tehtävä vasta rahoituksen myöntämisen jälkeen, jotta tuensaajien hallinnollista rasitetta kevennetään ja pienennetään sekä tarjotaan taloudellinen varmuus mahdollisimman nopeasti, samalla kun hyväksytään unionille aiheutuva kohtuullinen taloudellinen riski, joka on oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden.

- (64) Kun se on tarpeen ja asianmukaisesti perusteltua, kilpailukykyrahaston olisi käytettävä kannustinmekanismia houkuttelemaan unionin ulkopuolelle sijoittautuneita startup-yrityksiä ja innovoijia siirtymään, investoimaan tai laajentamaan liiketoimintaansa sisämarkkinoille ja hyödyntää tässä myös EU:n edustustojen verkostoja, jotta menestyksekkäät startup-yritykset ja innovoijat kaikkialta maailmasta kiinnostuisivat mahdollisuudesta. Tätä varten tukikelpoisuusvaatimuksista, jotka koskevat esimerkiksi sijoittautumista jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin unionin tuen alkaessa, olisi luovuttava väliaikaisesti ja annettava tuensaajalle tietty aika uudelleensijoittautua sekä varmuus unionin tuesta sen jälkeen. Unionin taloudellisia etuja olisi suojattava asianmukaisesti, eikä maksuja pitäisi suorittaa ennen kuin tukikelpoisuusvaatimukset täyttyvät.
- (65) Kun se on tarpeen ja asianmukaisesti perusteltua, kilpailukykyrahaston olisi mahdollistettava joustavampi ja helppokäyttöisempi tapa tunnistaa, valita ja tukea innovatiivisia hankkeita ja ideoita muun muassa säätämällä tiettyyn välineeseen perustumattomasta myöntämismenettelystä, jonka myötä tutkijat, yrittäjät, yritykset ja yksityishenkilöt voivat ehdottaa innovaatioitaan ilman, että unionin tukea etukäteen kavennettaisiin keinotekoisesti tai rajattaisiin avustukseen, hankintaan tai muunkaltaiseen unionin tukeen. Ideoiden arvioinnin ja valinnan tulisi perustua niiden potentiaaliin ratkaista tietty haaste tai tukea unionin poliittista painopistettä, ja tarkoituksenmukaisin ja tehokkain talousarvion toteuttamisväline näiden ideoiden tukemiseksi, olipa kyse avustuksista, hankinnoista tai muista tukimuodoista, olisi valittava vasta jälkikäteen kunkin hankkeen vaatimusten ja ansioiden perusteella.
- (66) Kun se on tarpeen ja asianmukaisesti perusteltua, kilpailukykyrahaston olisi myös yksinkertaistettava ja nopeutettava unionin tuen täytäntöönpanoa tietyille tärkeille hankkeille.
- (67) Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen olisi tarjottava talousarviotakuu ja rahoitusvälineet, joilla saadaan liikkeelle lisäinvestointeja kaikkialla unionissa Euroopan kilpailukykyyn tukemiseksi strategisissa teknologioissa ja palveluissa sekä strategisilla aloilla.
- (68) Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen täytäntöönpanosta vastaavat kumppanit, kuten Euroopan investointipankkiryhmä (EIP-ryhmä), kansainväliset rahoituslaitokset, kansalliset kehityspankit ja -laitokset sekä vientiluottolaitokset. Avoin rakenne on edelleen keskeinen osa kilpailukykyrahaston InvestEU-välinettä, ja se perustuu InvestEU-ohjelman puitteissa tehtyyn laajaan yhteistyöhön ja kokemuksiin. Komissio ja EIP-ryhmä muodostavat kumppanuuden, jonka tavoitteena on tukea kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen toteuttamista ja edistää johdonmukaisuutta, osallistavuutta, täydentävyyttä ja tehokasta käyttöönottoa.
- (69) Jotta vältetään tarpeetonta hallinnollista rasitetta ja varmistetaan nopea käyttöönotto ja markkinoiden tuen jatkuvuus ohjelmakaudesta toiseen, kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen täytäntöönpano perustuu InvestEU-ohjelman pilariarvioitujen

toteutuskumppaneiden jo olemassa olevaan yhteisöön, sopimusjärjestelyihin ja asiaankuuluviin rahoitustuotteisiin. Jotta voidaan lisäksi varmistaa moitteeton varainhoito, nopeutettu käyttöönotto ja yksinkertaistaminen valtuutetuille yhteisöille, kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen täytäntöönpanon olisi perustuttava olemassa oleviin sopimuksiin, oikeudellisten ja sopimusjärjestelyjen malleihin sekä vakiintuneisiin seuranta- ja raportointivälineisiin. Tämä parantaa unionin tuen vaikutusta ja mahdollistaa keskittymisen lopullisten tuensaajien tehokkaaseen tukemiseen. Komissio voi hyödyntää ja käyttää uudelleen kokonaisuudessaan tai osittain toteutuskumppaneiden kanssa asetuksen (EU) 2021/253 nojalla tehtyjä sopimuksia sekä arviointeja, jotka se itse tai muut yhteisöt ovat tehneet kyseisen asetuksen nojalla tehtyjen sopimusten yhteydessä.

- (70) Jotta kilpailukykyrahaston InvestEU-väline olisi laajemmin toteutuskumppaneiden saatavilla, komission olisi voitava tehdä välillisen hallinnoinnin puitteissa sopimuksia kaikkiin asetuksen (EU, Euratom) 2024/2059 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa lueteltuihin luokkiin kuuluvien yhteisöjen kanssa. Yksityisen pääoman saamiseksi käyttöön jäsenvaltioon sijoittautuneille elimille, joihin sovelletaan jäsenvaltion yksityisoikeutta tai unionin lainsäädäntöä, olisi myönteisen pilariarvioinnin perusteella voitava poikkeuksellisesti siirtää rahoitusvälineiden tai talousarviotakuiden täytäntöönpano, myös yhdistettynä avustuksiin tai muuhun tukeen, jota ei makseta takaisin rahoitusta yhdistävissä toimissa, siinä määrin kuin näille elimille annetaan riittävät rahoitustakuut. Tällaiset elimet olisi valittava ottaen asianmukaisesti huomioon täytäntöön pantavan rahoitusvälineen tai talousarviotakuun luonne, kyseisten elinten kokemus ja taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet sekä niiden säännöt ja menettelyt, jotka koskevat lopullisten tuensaajien hankkeiden taloudellisen elinkelpoisuuden tarkistamista. Valinta olisi suoritettava avoimesti ja puolueettomien kriteerien pohjalta, eikä se saisi aiheuttaa eturistiriitaa.
- (71) Yhdenmukaisuuden varmistamiseksi kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen talousarviotakuu ja rahoitusvälineet, myös yhdistettynä tukeen, jota ei makseta takaisin rahoitusta yhdistävissä toimissa, pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 X osaston mukaisesti.
- (72) Jotta voidaan varmistaa talousarviotakuiden, rahoitusvälineiden ja rahoitusta yhdistävien toimien yhdenmukainen täytäntöönpano unionin eri ohjelmissa, komission olisi laadittava ohjeita, jotka koskevat muun muassa teknisiä järjestelyitä, ehtoja ja edellytyksiä näiden tukimuotojen käyttöönottamiseksi kyseisissä ohjelmissa.
- (73) Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 vaatimusten mukaisesti tässä asetuksessa olisi vahvistettava kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen talousarviotakuun enimmäismäärä, kyseisen talousarviotakuun rahoitusaste asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 214 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja komission velvoite arvioida rahoitusaste vuosittain asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 41 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun arvioinnin ja komission riskinhallintakehyksen mukaisesti sekä ottaen huomioon kolmansien osapuolten ja kolmansien maiden mahdollisuus osallistua erityisesti kilpailukykyrahaston InvestEU-välineeseen.
- (74) On tarpeen säätää mahdollisuudesta, että kilpailukykyrahaston InvestEU-väline, talousarviotakuu mukaan luettuna, toimii horisontaalisena toteuttamisvälineenä muille unionin toimintapolitiikoille ja antaa tukea muille unionin ohjelmille kyseisissä ohjelmissa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti. Tätä varten rahoitusvastuiden rahoittaminen olisi tehtävä näiden muiden ohjelmien puitteissa. Kun muista unionin ohjelmista tuetaan unionin sisäpolitiikan tavoitteita, talousarviotakuun tai

rahoitusvälineiden muodossa annettava tuki, myös yhdistettynä tukeen, jota ei makseta takaisin rahoitusta yhdistävässä toimessa, olisi myönnettävä yksinomaan kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen kautta.

- (75) Kilpailukykyrahaston InvestEU -välineen olisi tarjottava yksi keskitetty piste talousarviotakuun ja kaikkien unionin sisäisten politiikkojen tavoitteiden saavuttamista edistävien rahoitusvälineiden perustamista ja hallinnointia varten, mikä parantaa unionin rahoituksen tehokkuutta ja lisää sen poliittista vaikutusta. InvestEU-asetuksen nojalla perustetut rahoitustuotteet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 212 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen valtioneuvostojen mukaisia. Komission ja toteutuskumppaneiden olisi varmistettava, että tämän asetuksen nojalla perustettavat uudet rahoitustuotteet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 212 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen valtioneuvostojen mukaisia, jotta varmistetaan niiden nopea käyttöönotto.
- (76) Vaikka eurooppalaiset innovatiiviset startup- ja scaleup-yritykset ovat kasvun ja kilpailukykyyn keskeisiä vetureita, ne kohtaavat jatkuvasti esteitä tarvittavan rahoituksen saatavuudessa unionissa, minkä vuoksi kilpailukykyrahaston InvestEU-välineestä olisi tarjottava kohdennettua rahoitustukea unionin kasvavien ja laajentuvien yritysten kaikissa vaiheissa, aina ideointi- ja käynnistysvaiheesta laajentumiseen ja teolliseen valmistukseen saakka. Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineestä olisi tarjottava suoraa ja välillistä rahoitusta eurooppalaisille yrityksille, minkä avulla houkuteltaisiin yksityisiä sijoittajia ja saataisiin eurooppalaisen yrittäjyyden ja investointien koko potentiaali käyttöön. Tämä vahvistaa startup- ja scaleup-yrityksiä sekä unionin maailmanlaajuisia teknologista ja teollista johtoasemaa samalla kun kurotaan umpeen Euroopan innovointi- ja investointivajeita ja saavutetaan säästö- ja investointiunionin tavoitteet. Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineeseen sisältyisi väline, jolla pyritään varmistamaan, että kasvuyritykset, jotka kehittävät tai ottavat käyttöön innovatiivisia teknologioita, myös unionin strategisten etujen ja taloudellisen turvallisuuden kannalta tärkeillä aloilla, voivat saada riittävästi pääomaa liiketoimintansa laajentamiseksi. Sen avulla saadaan liikkeelle investointeja Euroopan pääomamarkkinoilta unionin poliittisten painopisteiden mukaisesti.
- (77) Kilpailukykyrahaston tavoitteiden tukemiseksi olisi perustettava hankeneuvonta, joka perustuu InvestEU-neuvontakeskukseen. Sen tarkoituksena olisi yhtenäistää yksityisille ja julkisille tahoille annettava neuvonta kaikkialla Euroopassa, tarjota räätälöityjä palveluja mahdollisille edunsaajille ja edistää jatkumon kehittämistä kilpailukykyrahaston mahdollisille investointitoimille. Samaan aikaan yritystukipalvelujen, kuten EU:n yritysverkoston, tehtävänä olisi oltava muun muassa kasvattaa eurooppalaisten yritysten innovatiivisuutta ja kilpailukykyä, edistää niiden kasvua ja laajentumista sisämarkkinoilla sekä tiedottaa markkinarahoitusväylistä ja kehittää valmiuksia hyödyntää niitä. Jotta vältetään tarpeeton hallinnollinen rasite ja varmistetaan nopea käyttöönotto ja markkinoiden tuen jatkuvuus, kilpailukykyrahasto voi hyödyntää InvestEU-ohjelman pilariarvioitujen neuvontakumppaneiden jo olemassa olevaa yhteisöä.
- (78) Pk-yritykset muodostavat yli 99 prosenttia kaikista unionin yrityksistä, työllistävät kaksi kolmasosaa unionin työvoimasta ja luovat merkittävästi uusia laadukkaita työpaikkoja kaikilla aloilla. Kasvuyrityksiä on kaikilla aloilla ja ne pystyvät tekemään kaikenlaisia innovaatioita. Unionin kasvua voidaan edistää ja innovointikykyä kasvattaa vain tukemalla unionin lukuisia kasvavia pk-yrityksiä. Pk-yritykset ovat avainasemassa, jotta talouden vihreä ja digitaalinen siirtymä toteutuu, mukaan lukien ilmastoneutraaliuden saavuttaminen.

- (79) Rahoituksen saanti on kuitenkin merkittävä este pk-yrityksille, erityisesti startup- ja scaleup-yrityksille, koska ne tarvitsevat usein ulkoista rahoitusta kasvusuunnitelmiansa tueksi. Pk-yritysten innovoinnin ja kasvun tiellä on esteitä, joita suuremmat yritykset eivät samassa määrin kohtaa. Tällaisia esteitä ovat esimerkiksi yrittäjyysosaamisen puute, teknologiainfrastruktuurin saatavuusvaikeudet, vaikeudet suojella teollis- ja tekijänoikeuksia tai päästä vientimarkkinoille ja osaksi arvoketjuja, joita ne tarvitsevat kansainvälistymiseensä.
- (80) On olemassa näyttöä siitä, että suora taloudellinen tuki pk-yrityksille ei yksinään riitä tukemaan pk-yritysten toiminnan laajentamista ja että ne tarvitsevat unionin tasolla annettavaa erityistä neuvontaa ja hyötyvät siitä. Sisämarkkinasääntöjä, innovointia ja rahoituksen saantia koskevan neuvonnan antaminen edistää unionin kilpailukykyä. Lisäksi yritystuki paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla vaihtelee suuresti, ja sen pitäisi tavoittaa myös vähemmän kehittyneet alueet ja syrjäisimmät alueet. Nykyiset unionin aloitteet, kuten Enterprise Europe Network, Euroopan klusteriyhteistyöfoorumi ja eurooppalaiset digitaali-innovointikeskittymät, ovat auttaneet kaventamaan tätä kuilua. Sen vuoksi perustetaan EU:n yritysverkosto, joka pohjautuu Enterprise Europe Network -verkostoon, Euroopan klusteriyhteistyöfoorumiin ja muihin verkostoihin ja jonka tarkoituksena on yksinkertaistaa ja virtaviivaistaa neuvonta- ja kumppanuuspalvelut.
- (81) Kilpailukykyrahasto tukee pk-yritysten rahoituksen saantia ja vahvistaa unionin pk-yritysten kilpailukykyä kahdella pääasiallisella keinolla. Ensinnäkin kilpailukykyrahasto toteuttaa EU:n yritysverkoston lisäksi myös muita monialaisia toimia, jotka keskittyvät pk-yritysten kilpailukykyyn vahvistamiseen. Toiseksi kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoihin olisi sisällyttävä pk-yrityksille kohdennettuja toimia strategisilla aloilla, kuten bonusjärjestelmiä, joilla kannustetaan pk-yrityksiä osallistumaan ja näin pyritään edistämään niiden innovointia, kasvua ja laajentumista. Pk-yritysten ja pienten midcap-yritysten rahoituksen saantiin ja saatavuuteen voidaan kaikilla talouden aloilla myöntää erityistä tukea, mukaan lukien mikrorahoitus ja tuki sosiaalisille yrityksille. Lisäksi kilpailukykyrahaston joustavalla rahoitusvälineistöllä olisi varmistettava, että pk-yritykset voisivat saada sen tyyppistä tukea, joka parhaiten vastaa niiden tarpeita investointikaaren eri vaiheissa.
- (82) Jotta jatkettaisiin unionin rahoitusmahdollisuuksien yksinkertaistamista ja helpon saatavuuden periaatteiden tukemista, kilpailukykyrahaston olisi tarjottava portaali, josta edunsaajat saavat keskitetysti tietoa kaikista unionin rahoitusmahdollisuuksista ja niiden saatavuudesta, sekä tuettava muita toimia. Portaalin olisi helpotettava ja nopeutettava unionin ja muun kuin unionin rahoituksen ja investointien saatavuutta sekä virtaviivaistettava lähestymistapaa ja hyödynnettävä tässä rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalia, InvestEU-portaalia, rahoitusportaalia, STEP-portaalia ja muita asiaankuuluvia alustoja. Portaalista pitäisi pystyä myös hakemaan rahoitusta suoraan.
- (83) Kilpailukykyrahaston toteutuksessa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) [XXX]³² [tuloksellisuusasetus], jossa vahvistetaan menojen seuranta ja unionin talousarvioon sovellettavaa tuloskehystä koskevat säännöt, mukaan lukien säännöt, joilla varmistetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettun ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen ja f alakohdassa tarkoitettun sukupuolten tasa-arvon periaatteen yhdenmukainen soveltaminen, unionin ohjelmien ja toimien tuloksellisuuden seuranta ja raportointia koskevat säännöt,

³² EUVL L, [...], [...], s. [...].

unionin tukiportaalin perustamista koskevat säännöt, ohjelmien arviointia koskevat säännöt sekä muut kaikkiin unionin ohjelmiin sovellettavat horisontaaliset säännökset, kuten tiedotusta, viestintää ja näkyvyyttä koskevat säännökset.

- (84) Viimeaikaiset kokemukset ovat osoittaneet, että nopeasti muuttuvassa taloudellisessa, sosiaalisessa ja geopoliittisessa ympäristössä monivuotisen rahoituskehiksen ja unionin ohjelmien on oltava nykyistä joustavampia. Tätä varten ja kilpailukykyrahaston tavoitteiden mukaisesti rahoituksessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon muuttuvat toimintapoliittiset tarpeet, jotka on yksilöity komission julkaisemissa asiaan liittyvissä asiakirjoissa, neuvoston päätelmissä ja Euroopan parlamentin päätöslauselmissa, samalla kun varmistetaan riittävä ennakoitavuus talousarvion täytäntöönpanoa ajatellen.
- (85) Jotta kilpailukykyrahaston yleiset ja erityiset tavoitteet voitaisiin saavuttaa, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat muutoksia talousarviotakuun enimmäismäärään ja rahoitusasteeseen sekä tiettyjä avaruuspolitiikkaa tukevia toimia. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa³³ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (86) Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset kilpailukykyrahaston täytäntöönpanolle tiettyjen työohjelmissa esitettyjen toimien sekä tiettyjen avaruuspolitiikkaa tukevien toimien avulla, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³⁴ mukaisesti.
- (87) Vaikka työohjelmat ja muut tämän asetuksen täytäntöönpanosäädökset koskevat tiettyjä talousarvion toteuttamistehtäviä, jotka eivät edellytä täytäntöönpanovallan siirtoa ja joiden ei tavallisesti pitäisi kuulua asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten soveltamisalaan, tiettyjen tässä asetuksessa määriteltyjen säädösten, mukaan lukien työohjelmat, joilla pannaan täytäntöön puhdasta siirtymää, terveyttä, bioteknologiaa, maataloutta ja biotaloutta sekä digitaalista johtajuutta, häiriönsietokykyä ja turvallisuutta, puolustusteollisuutta ja avaruusalaan koskevia toimia, hyväksymiseen olisi sovellettava neuvoo-antavaa menettelyä, koska kyseisten säädösten olisi saatava täysi tuki ja niillä olisi luotava synergioita jäsenvaltioiden toteuttamien kansallisten ja yhteistyössä hallinnoitavien toimien kanssa. Resilienssin ja turvallisuuden, puolustusteollisuuden tuen ja avaruustoiminnan työohjelmien hyväksymiseen olisi sovellettava tarkastelumenettelyä asioiden arkaluonteisuuden sekä jäsenvaltioiden kanssa tehtävän täysimittaisen koordinoinnin erityisen tärkeyden vuoksi.

³³ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (88) Komission olisi hyväksyttävä välittömästi sovellettavia täytäntöönpanosäädöksiä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joissa työohjelmaa ei ole hyväksytty riittävän ajoissa ennen talousarvion toteuttamisvuotta, jotta voidaan varmistaa unionin tuen jatkuvuus, erityisesti kun on kyse kriittisistä operatiivisista toiminnoista, kuten satelliittijärjestelmistä ja kriittisistä infrastruktuureista, tai jos työohjelma on hyväksyttävä nopeutetusti, jotta voidaan reagoida välittömästi kriisiin tai muihin vastaaviin poikkeuksellisiin ja asianmukaisesti perusteltuihin hätätilanteisiin pakottavan kiireellisissä olosuhteissa.
- (89) Kilpailukykyrahastolla korvataan asetuksilla (EU) 2021/522³⁵, (EU) 2021/694³⁶, (EU) 2021/696³⁷, (EU) 2021/697³⁸, (EU) 2021/783³⁹ ja (EU) 2023/588⁴⁰ perustetut ohjelmat sekä kumotaan asetusten (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 ja (EU) [EDIP] säännöksiä.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Yleiset säännökset

1 JAKSO

RAHASTON TAVOITTEET JA RAKENNE

1 artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan Euroopan kilpailukykyrahasto, jäljempänä 'kilpailukykyrahasto', mukaan lukien SEUT-sopimuksen 182 artiklan 3 kohdan mukainen puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma, ja vahvistetaan kilpailukykyrahaston tavoitteet, sen talousarvio vuosiksi 2028–2034, unionin tuen

---

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/522, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, unionin terveysalan toimintaohjelman (EU4Health) perustamisesta kaudeksi 2021–2027 ja asetuksen (EU) N:o 282/2014 kumoamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>).

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/694, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta (EUVL L 166, 11.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/697, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/783, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, ympäristön ja ilmastotoimien ohjelman (Life) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1293/2013 kumoamisesta (EUVL L 172, 17.5.2021, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/783/oj>).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/588, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2023, unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027 (EUVL L 79, 17.3.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

muodot sekä säännöt, jotka koskevat tällaisen tuen antamista kilpailukykyrahastosta tuettavien monialaisten toimien ja tiettyjen politiikan alojen puitteissa.

2. Tässä asetuksessa vahvistetaan:
  - a) puhtaan siirtymän ja teollisuuden vähähiilistämisen ikkuna, joka toteutetaan II ja IV luvussa säädetyillä toimilla ja jolla edistetään 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
  - b) terveyden, bioteknologian, maatalouden ja biotalouden ikkuna, joka toteutetaan II ja V luvussa säädetyillä toimilla ja jolla edistetään 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
  - c) digitaalisen johtajuuden ikkuna, joka toteutetaan II ja VI luvussa säädetyillä toimilla ja jolla edistetään 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
  - d) resilienssin ja turvallisuuden, puolustusteollisuuden ja avaruustoiminnan ikkuna, mukaan lukien 1 kohdassa tarkoitettu puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma, joka toteutetaan II ja VII luvussa säädetyillä toimilla ja jolla edistetään 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita.
3. Asetuksella luodaan myös oikeudellinen kehys, jolla pyritään varmistamaan toimitusvarmuus, poistamaan investoinnin esteitä ja tuotannon pullonkauloja sekä tukemaan unionin teollisen perustan kilpailukykyä.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:
  - 1) 'neuvontasopimuksella' oikeudellista välinettä, jolla komissio ja neuvontakumppani määrittävät hankeneuvontapalveluiden toteutusta koskevat ehdot;
  - 2) 'neuvontakumppanilla' kelpoisuusvaatimukset täyttävää vastapuolta, kuten rahoituslaitosta tai muuta yhteisöä, jonka kanssa komissio on tehnyt neuvontasopimuksen yhden tai useamman neuvonta-aloitteen toteuttamiseksi, lukuun ottamatta neuvonta-aloitteita, joiden toteuttajina ovat komission kanssa sopimuksen tehneet ulkoiset palveluntarjoajat tai toimeenpanovirastot;
  - 3) 'osiolla' kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen osaa, joka määritellään tuen perustana olevien varojen alkuperän perusteella;
  - 4) 'määräysvallalla' kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeushenkilössä joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä;
  - 5) 'johtorakenteella' kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä ja tapauksen mukaan toimitusjohtajalle tai muulle vastaavan päätösvallan omaavalle henkilölle raportoivaa oikeushenkilön elintä, jolle on annettu valtuudet määritellä oikeushenkilön strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen ja joka valvoo ja seuraa yrityksen johdon päätöksentekoa;
  - 6) 'EIP-ryhmällä' Euroopan investointipankkia (EIP), sen tytäryhtiöitä ja muita Euroopan investointipankin perussäännöstä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 5 (EIP:n perussääntö), olevan 28 artiklan 1 kohdan nojalla perustettuja yhteisöjä;
  - 7) 'takuusopimuksella' oikeudellista välinettä, jolla komissio ja toteutuskumppani määrittävät ehdot, jotka koskevat ehdotusten tekemistä kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen takuun myöntämisestä rahoitus- ja investointitoimille,

talousarviotakuun myöntämistä kyseisille toimille ja kyseisten toimien toteuttamista tämän asetuksen mukaisesti;

- 8) 'pakottavalla yleisellä edulla' 20 artiklaa sovellettaessa pakottavaa syytä antaa unionin tukea tietyille toimille tai toimien kokonaisuudelle sen perusteella, että niillä on selkeä ja merkittävä panos kilpailukykyrahaston poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen, minkä vuoksi myöntämiseen on perusteltua soveltaa nopeutettuja ja yksinkertaistettuja sääntöjä;
- 9) 'toteutuskumppanilla' kelpoisuusvaatimukset täyttävää rahoituslaitosta tai välittäjää, jonka kanssa komissio on tehnyt takuusopimuksen;
- 10) 'Euroopan yhteistä etua koskevalla tärkeällä hankkeella' (IPCEI) hanketta, joka täyttää kaikki kriteerit, jotka on vahvistettu Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita edistävän valtiontuen sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiperusteista annetussa komission tiedonannossa tai mainitun tiedonannon mahdollisissa myöhemmissä tarkistuksissa;
- 11) 'investointikaarella' jatkumoa, jonka puitteissa rahoituksen saajien saatavilla on koko kehitysketjun ajan julkista ja yksityistä rahoitustukea sekä toimintapolitiittisia tukimekanismeja, mukaan lukien kattava joukko toimia, jotka ovat tarpeen rahoitusvarojen jakamisen ja innovoinnin ja talouskasvun edistämiseen tarkoitettun tuen tarjoamisen kannalta. Investointikaari etenee esimerkiksi perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen kautta vaiheittaiseen laajentamiseen ja teolliseen käyttöönottoon ja loppuvaiheessa täysimittaiseen valmistukseen, täysiin teollisiin valmiuksiin ja kansainvälistymiseen saakka;
- 12) 'rahoitus- ja investointitoimella' tai 'rahoitus- tai investointitoimella' toteutuskumppanin omissa nimissään sisäisten sääntöjensä, toimintapolitiikkojensa ja menettelyjensä mukaisesti toteuttamaa toimea, jolla lopullisille saajille annetaan rahoitusta suoraan tai välillisesti rahoitustuotteiden välityksellä ja joka kirjataan toteutuskumppanin tilinpäätökseen tai tapauksen mukaan ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa;
- 13) 'oikeushenkilöllä' unionin oikeuden, kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja kelpoisuus toimia omissa nimissään ja käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 200 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) [XXX]⁴¹ [EDIP] perustettu eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne (SEAP);
- 14) 'politiikkaikkunalla' 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua osa-aluetta, jota tuetaan kohdennetusti kilpailukykyrahaston välineistöllä;
- 15) 'esikaupallisella hankinnalla' tutkimus- ja kehittämispalvelujen hankintaa, joka perustuu riskien ja hyötyjen jakamiseen markkinaehdoilla ja hankittujen tutkimus- ja kehittämispalvelujen selkeään erottamiseen lopputuotteiden kaupallisten erien käyttöönotosta;
- 16) 'hankeneuvonnalla' neuvontaa, jolla tuetaan investointeja, ja johon sisältyy valmiuksien kehittäminen ja markkinakehitystä edistävät toimet, sekä neuvontakumppaneiden, komission kanssa sopimuksen tehneiden ulkoisten

---

⁴¹ EUVL L, [...], [...], s. [...].

palveluntarjoajien tai toimeenpanovirastojen tarjoamia liiketoiminnan vauhdittamispalveluja;

- 17) 'kilpailukykymerkillä' laatumerkkiä, joka myönnetään ehdotuspyynnössä jätetyille ehdotukselle, joka täyttää kaikki myöntämismenettelyssä asetetut laatuvaatimukset mutta voi saada tukea muista unionin tai kansallisista rahoituslähteistä;
- 18) 'pienellä midcap-yrityksellä' komission suosituksessa 2025/3500 final tarkoitettua yhteisöä;
- 19) 'pienellä ja keskisuurella yrityksellä' tai 'pk-yrityksellä' komission suosituksen 2003/361/EY liitteessä tarkoitettua mikroyritystä tai pientä tai keskisuurta yritystä;
- 20) 'sidosryhmillä' henkilöitä, ryhmiä tai organisaatioita, joihin ohjelman täytäntöönpano vaikuttaa ja jotka voivat osallistua siihen;
- 21) 'infrastruktuurilla' kaikkia fyysisiä ja virtuaalisia elementtejä, jotka ovat tarpeen palvelujen ja taloudellisen toiminnan tarjoamiseksi, mukaan lukien verkot, sähköverkot ja kalusto, myös infrastruktuuriin liittyvä liikkuva kalusto, ja jolla edistetään vähähiilistämistä, häiriönsietokykyä, tehokkuutta, digitalisaatiota ja yhteentoimivuutta.

3 artikla

Tavoitteet

1. Kilpailukykyrahaston yleisenä tavoitteena on lisätä Euroopan kilpailukykyä erityisesti strategisten alojen ja teknologioiden investointikaaren aikana seuraavasti:
  - a) saamalla aikaan teknologisia, taloudellisia ja ympäristövaikutuksia unionin investointien avulla, mukaan lukien tukemalla murroksellista ja asteittaista innovointia sekä uusia, huippu-, kaksikäyttö- ja strategisia teknologioita, joilla on merkittävää taloudellista potentiaalia, muun muassa kehittämällä ja nopeuttamalla niiden valmistusta ja teollista käyttöönottoa;
  - b) vähentämällä tai ehkäisemällä unionin strategisia riippuvuuksia ja vahvistamalla unionin häiriönsietokykyä ja taloudellista turvallisuutta muun muassa monipuolistamalla lähteitä ja markkinoita, tukemalla strategisten teknologioiden tuotannon lisäämistä Euroopassa sekä luomalla, vahvistamalla ja suojelemalla unionin kriittisiä arvoketjuja ja infrastruktuuria;
  - c) puuttamalla markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointitilanteisiin muun muassa houkuttelemalla yksityistä pääomaa ja institutionaalisia sijoittajia sekä julkista rahoitusta oikeasuhteisella tavalla välttämällä päällekkäisyyksiä ja syrjäyttämättä yksityisiä sijoittajia sekä toimimalla integroituna foorumina, jotta voidaan tarjota kohdennettua taloudellista tukea kaikissa kehitysvaiheissa oleville startup-, scaleup- ja strategisille yrityksille, mukaan lukien yritykset, jotka pyrkivät aktiivisesti aloittamaan valmistuksen, teollisen käyttöönoton ja markkinoille saattamisen;
  - d) edistämällä unionin pääomamarkkinoiden yhdentymistä säästö- ja investointiunionin toteuttamista koskevan tavoitteen mukaisesti, mukaan lukien tarjoamalla ratkaisuja, joilla puututaan unionin pääomamarkkinoiden hajanaisuuteen, poistetaan esteitä ja luodaan kannustimia yksityisille investoinneille sekä monipuolistetaan ja vahvistetaan unionin yritysten rahoituslähteitä kaikissa jäsenvaltioissa, myös niissä, joiden pääomamarkkinat ovat vähemmän kehittyneet;

- e) yhdenmukaistamalla tutkimuksen, innovoinnin ja teollisuuspolitiikan tuki, jotta unionin huipputason tutkimus saadaan muunnettua unionin teollisuuden kilpailuvaltiksi maailmanmarkkinoilla ja valmistusteollisuuden tulevaisuus turvataan Euroopassa;
  - f) kehittämällä unionin kilpailukyvyn kannalta keskeistä rajatylittävää ja kriittistä unionin infrastruktuuria sekä strategista riippumattomuutta, erityisesti energia- ja liikenne-, digitaali- ja turvallisuus-, puolustus- ja avaruusinfrastruktuuria, sekä sosiaalista infrastruktuuria ja siihen liittyvää dataa ja palveluja;
  - g) vahvistamalla unioniin sijoittautuneiden pk-yritysten ja pienten midcap-yritysten kilpailukykyä ja kasvu- ja laajentumismahdollisuuksia erityisesti parantamalla niiden rahoituksen saantia, mukaan lukien yksityiset investoinnit, mikrorahoitus ja tuki yhteiskunnallisille yrityksille, sekä helpottamalla unionin rahoituksen saantia nopeampien, yksinkertaistettujen ja yhdenmukaistettujen menettelyjen avulla sekä vähentämällä raportointitaakkaa ja varmistamalla sen oikeasuhteisuus;
  - h) puuttamalla kaikenlaisissa laadukkaissa työpaikoissa tarvittavan kriittisen osaamisen puutteeseen EU:n kilpailukyvyn kannalta strategisilla aloilla sekä horisontaalisilla että kohdennetuilla osaamisinvestoinneilla, edistetään osaamista, jota tarvitaan tulevaisuuden teknologioissa, ja pyritään sisällyttämään osaamisinvestoinnit investointeihin ja ilmoittamaan, kun näin on toimittu;
  - i) varmistamalla sisämarkkinoiden yhdentymisen muun muassa tukemalla aloitteita missä tahansa investointikaaren vaiheessa, millä on myönteisiä heijastusvaikutuksia sisämarkkinoihin ja niiden arvoketjujen häiriönsietokykyyn;
  - j) tukemalla toimia, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa;
  - k) varmistamalla oikeudenmukainen siirtymä kestäväan, vähähiiliseen ja digitaaliseen talouteen, joka on kaikille tasapuolinen ja tukee työntekijöitä ja yhteisöjä.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistettujen yleistavoitteiden sisällä kilpailukykyrahastolla pyritään saavuttamaan seuraavat erityistavoitteet:
- a) Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen -ikkunan erityistavoitteet koskevat Euroopan teollisuuden, myös pk-yritysten ja energiaintensiivisten teollisuudenalojen, vähähiilistämisen tukemista, puhtaan teknologian valmistuksen ja sen toimitusketjujen tukemista sekä kestäväan, kiertotalouteen perustuvaan, energia-, vesi- ja resurssitehokkaaseen, ilmastoneutraaliin ja selviytymiskykyiseen talouteen siirtymisen edistämistä. Tähän sisältyy vähähiilistämiseen tähtäävien teknologioiden ja muiden ratkaisujen käyttöönotto teollisuuden prosesseissa ja toiminnoissa sekä energiantuotannon vähähiilistäminen, energiatehokkuuden edistäminen, uusiutuvien ja puhtaiden energiaratkaisujen käyttöönotto, energiajärjestelmän joustavuuden kehittäminen, puhtaiden tuotteiden edelläkävijämarkkinoiden toteuttaminen, energia- ja liikenneinfrastruktuurien ja -järjestelmien kehittäminen, häiriönsietokyvyn lisääminen, integrointi ja digitalisointi, älykkään liikkuvuuden ja kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden sekä kestäväan sinisen talouden edistäminen, puhtaita ja vähähiilisiä rakennuksia, liikennettä ja teollisuutta koskevien innovatiivisten luontopohjaisten liiketoimintamallien ja kysyntäpuolen ratkaisujen kehittäminen sekä sellaisen tuotannon lisääminen, jolla edistetään Euroopan strategista riippumattomuutta.
  - b) Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous -ikkunan erityistavoitteet:

- 1) Terveyden tukemisen erityistavoitteet koskevat terveydenhuollon innovoinnin ja kilpailukyvyyn edistämistä samanaikaisesti, kun parannetaan toimitusvarmuutta, teollisuuden kapasiteettia ja valmiuksia hallita tulevia rajatylittäviä vakavia terveysuhkia sekä kansanterveyden ja väestön terveyden parantamista ja suojelua priorisoimalla elinikäistä terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä terveys kaikissa politiikoissa- ja yhteinen terveys - lähestymistavan avulla sekä vahvistamalla terveydenhuoltojärjestelmien innovatiivisuutta ja häiriönsietokykyä.
  - 2) Bioteknologian tukemisen erityistavoitteet koskevat lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden, diagnostiikan ja muiden lääketieteellisten vastatoimien kehittämistä ja skaalautuvaa tuotantoa sekä käyttöönottoa, saatavuutta ja saavutettavuutta.
  - 3) Biotalous tukemisen erityistavoitteet koskevat innovatiivisen ja kilpailukykyisen biotalouden edistämistä unionissa, myös biopohjaisten materiaalien ja tuotteiden, biovalmistuksen, innovatiivisten elintarvikkeiden ja biokemikaalien aloilla, mihin sisältyy pk-, startup- ja scaleup-yritysten tukeminen sekä biotalouden innovaatioiden kehittämisen, skaalautuvan tuotannon, käyttöönoton, saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen, mukaan lukien monialaiseen huippubioteknologiaan perustuvat innovaatiot, sekä toimitusketjujen vahvistamista ja niiden häiriönsietokyvyn parantamista.
  - 4) Maatalouden ja ruokaturvan tukemisen erityistavoite koskee maatalouden, kalastuksen ja vesiviljelyn, metsätalouden sekä maaseutu- ja rannikkoalueiden kilpailukyvyyn, kestävyys ja häiriönsietokyvyn edistämistä ja niiden roolin vahvistamista ilmaston neutraaliin, ilmasto kestävään, vesiälykkääseen ja luonnon kannalta suotuisaan talouteen siirtymisessä ja luonnonvarojen biologisen monimuotoisuuden suojelemisessa edistäen samalla pitkän aikavälin ruokaturvaa unionissa.
- c) Digitaalinen johtajuus -ikkunan tavoitteita tuetaan erityistavoitteilla, jotka koskevat innovoinnin ja kilpailukyvyyn edistämistä digitaalisella, jotta saadaan luotua kilpailukykyinen ja turvallinen unioni, joka hyödyttää kansalaisia, yhteiskuntaa, julkishallintoja ja yrityksiä kaikkialla unionissa. Tähän sisältyy muun muassa kaikkien digitaalisten arvo- ja toimitusketjujen tukeminen, mukaan lukien tuki startup-, scaleup- ja pk-yrityksille, erityisesti seuraavien ulottuvuuksien osalta: johtoaseman saavuttaminen digitaali- ja tekoälyteknologioissa muun muassa teknologian siirron ja innovoinnin avulla sekä hyödyntämällä huipputasoinen infrastruktuureita, kuten tekoälyyn perustuvia digitaalisia kaksosia, teknologisen suvereniteetin saavuttaminen rakentamalla selviytymiskykyisiä digitaalisia ekosysteemejä ja varmistamalla kyberturvallisuuden korkea taso unionissa, digitaalisten välineiden täyden vaikuttavuuden saattaminen yritysten ja kansalaisten ulottuville kehittyneiden digitaalisten sovellusten ja palvelujen, infrastruktuurien, kapasiteetin ja valmiuksien avulla ja vahvistamalla yhteentoimivuutta kaikkialla unionissa, mukaan lukien tuki yritysten, myös pk-yritysten, pienten midcap-yritysten, startup- ja scaleup-yritysten, digitalisaatiolle sekä julkisen ja yksityisen sektorin digitalisaation ja yhteentoimivuuden tukeminen ottamalla nopeasti käyttöön tekoäly,

lompakkoteknologiat, kuten asetuksen (EU) N:o 910/2014 nojalla perustetut eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot ja luottamuspalvelut, sekä tulevat eurooppalaiset yrityslompakot ja muut innovatiiviset digitaaliset ratkaisut. Kulttuurialan ja luovan alan tukeminen AgoraEU-ohjelmaa täydentävällä tavalla.

d) Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta -ikkunan tavoitteita tuetaan seuraavilla erityistavoitteilla:

- 1) Toimitusketjujen häiriönsietokyvyn tukemisen erityistavoitteet koskevat Euroopan häiriönsietokyvyn vahvistamista parantamalla unionin valmiuksia raaka-aineiden etsintään, louhintaan, jalostukseen ja kierrätykseen ja monipuolistamalla toimituslähteitä ja markkinoita sekä parantamalla tällaisten tuotteiden oikea-aikaista saatavuutta muun muassa lyhentämällä niiden toimitusaikoja, varaamalla tuotantoaikoja tai varastoimalla tuotteita, välituotteita tai raaka-aineita.
- 2) EU:n puolustusteollisuuden tukemisen erityistavoitteet koskevat unionin ja sen jäsenvaltioiden puolustusteollisen valmiuden edistämistä vahvistamalla Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan (EDTIB) kilpailukykyä, reagointikykyä ja valmiuksia, mukaan lukien startup-, scaleup- ja pk-yritysten tukeminen, ja edistämällä EU:n puolustusalan innovatiivista ekosysteemiä, yhteistyöhön perustuvaa puolustustuotteiden ja -teknologioiden tutkimusta ja kehittämistä, mukaan lukien murrokselliset puolustusteknologiat, yhteistyötä puolustustarvikkeiden koko elinkaaren ajan, erityisesti puolustushankinnoissa ja Euroopan yhteistä etua koskevien puolustushankkeiden kehittämisessä sekä teollisuuden sopeuttamista rakenteellisiin muutoksiin.
- 3) EU:n avaruusjärjestelmien ja avaruuspolitiikan täytäntöönpanon erityistavoitteet koskevat sellaisten avaruusjärjestelmien kehittämistä, ylläpitoa ja käyttöä, jotka tuottavat huipputason avaruuspohjaista tietoa, dataa ja avaruuspalveluja unionin toimintapolitiikkojen tueksi erityisesti turvallisuuden, puolustuksen, kestävän kasvun, ympäristönsuojelun ja ilmastokestävyyden, maailmanlaajuisen sitoutumisen ja strategisen riippumattomuuden aloilla, avaruuspohjaisten toimintojen sosioekonomisten hyötyjen maksimointia erityisesti edistämällä innovatiivisen ja kilpailukykyisen unionin avaruustalouden kehittämistä ja tukemalla avaruustoiminnan todellisten sisämarkkinoiden kehittämistä, mukaan lukien avaruustuotteita ja -teknologioita koskeva tutkimus- ja innovointiyhteistyö ja pk-yritysten tukeminen, kaiken ulkoavaruuteen liittyvän toiminnan turvallisuuden ja kestävyysparantamista sekä unionin roolin edistämistä maailmanlaajuisena avaruusalan toimijana.
- 4) Siviiliturvallisuusalan tukemisen erityistavoitteet koskevat Euroopan siviiliturvallisuusalan kilpailukyvyn ja reagointikyvyn vahvistamista seuraavilla aloilla: turvallisuus, kriittisten ja kaksikäyttöinfrastruktuurien häiriönsietokyky, teknologiat, mukaan lukien kriittinen energiainfrastruktuuri, ja ratkaisut tavaroiden ja

henkilöiden tarkastamiseksi rajoilla, rajojen suojaaminen, merellinen turvallisuus, tulliturvallisuus ja siviilivalmius turvallisuusuhkia vastaan sekä asiaankuuluvien loppukäyttäjien valmiuksien vahvistaminen siviiliturvallisuusosalalla.

4 artikla

Talousarvio

1. Alustavat rahoituspuitteet kilpailukykyrahaston toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2028 ja 31 päivän joulukuuta 2034 välisellä kaudella ovat 234 300 000 000 euroa käypinä hintoina.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun määrän ohjeellinen jakautuminen on seuraava:
  - a) 11 000 000 000 euroa toimiin, joilla edistetään 3 artiklassa tarkoitettuja yleisiä tavoitteita, sellaisina kuin ne on pantu täytäntöön erityisesti monialaisilla toimilla, kuten II luvun 2 jaksossa tarkoitettun kilpailukykyrahaston InvestEU -välineen muulla kuin temaattisella tuella sekä III luvussa tarkoitettulla hankeneuvonnalla, pk-yritysten yhteistyöllä, osaamisen kehittämisellä ja rahoituksen saannilla;
  - b) 26 210 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin;
  - c) 20 393 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin;
  - d) 51 493 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin;
  - e) 125 204 000 000 euroa 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin.
3. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimintoja koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.
4. Unionin talousarvioon voidaan 3 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien kulujen kattamiseksi sisällyttää määrärahoja myös vuoden 2034 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettun kauden päättymiseen mennessä, sekä sellaisten kulujen kattamiseksi, jotka liittyvät kriittisiin operatiivisiin toimiin ja palveluihin.
5. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja rahoituspuitteita ja 5 artiklassa tarkoitettuja lisävaroja voidaan käyttää myös kilpailukykyrahaston täytäntöönpanoa koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, organisaation tietotekniikkajärjestelmiin ja -alustoihin, tiedotus- ja viestintätoimiin, mukaan lukien unionin poliittisia painopisteitä koskeva ulkoinen tiedotustoiminta, sekä kaikkiin muihin tekniseen ja hallinnolliseen apuun tai henkilöstöön liittyviin menoihin, joita komissiolle aiheutuu kilpailukykyrahaston hallinnoinnista.

2 JAKSO

YHTEINEN SÄÄNTÖKIRJA

5 artikla

Lisävarat

1. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet, elimet ja virastot, kolmannet maat, kansainväliset järjestöt, kansainväliset rahoituslaitokset tai muut kolmannet osapuolet voivat suorittaa lisärahoitusosuuksia tai osoittaa ylimääräisiä muita kuin rahallisia panoksia kilpailukykyrahastoon tai mihin tahansa sen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun erityiseen toimeen tai erityistavoitteeseen, mukaan lukien erityiset rahoitusosuudet kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen talousarviotakuuseen ja 21 artiklassa tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin. Lisärahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 2 kohdan a, d tai e alakohdassa tai 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
2. Asetuksen (EU) [XXX][*kansallisten ja alueellisten kumppanuuksien rahastoa koskeva aset*us] X artiklan mukaisesti jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa kohdennetut varat voidaan niiden pyynnöstä asettaa kilpailukykyrahaston käyttöön. Komissio käyttää kyseisiä varoja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan a tai c alakohdan mukaisesti suoraan tai välillisesti. Niillä täydennetään 4 artiklassa tarkoitettua määrää. Kyseiset varat on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi. Jos komissio ei ole tehnyt kilpailukykyrahaston käyttöön tällä tavoin asetettujen lisämäärien osalta oikeudellista sitoumusta suoran tai välillisen hallinnoinnin puitteissa, vastaavat sitomattomat määrät voidaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä siirtää takaisin yhteen tai useampaan suunnitelman lukuun tai niiden seuraajaan.
3. Tämän asetuksen VII luvun 3 jakson mukaisista toiminnoista ja osa-alueista saatavat tulot ovat asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja kilpailukykyrahastolle tai sen seuraajalle.
4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 212 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä alakohdassa säädetään, tämän asetuksen tai sen edeltäjien nojalla perustetuista ja asetuksen (EU) 2021/523 liitteessä IV tarkoitetuista rahoitusvälineistä saadut tulot, palautukset ja takaisinperinnät käytetään [1 päivästä tammikuuta 2028 / ohjelman alkamispäivästä] unionin tuen myöntämiseen kilpailukykyrahastosta. Poiketen siitä, mitä 21 artiklan 3 kohdan f alakohdassa säädetään, ja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 5 kohdan mukaisesti, nämä varat ovat kilpailukykyrahaston ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
5. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 216 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, asetuksissa (EU) 2015/1017[2] ja (EU) 2021/523[3] vahvistettuja talousarviotakuuta koskevien varausten mahdollinen ylijäämä voidaan käyttää [1 päivästä tammikuuta 2028 / ohjelman alkamispäivästä] unionin tuen myöntämiseen kilpailukykyrahastosta. Näitä varoja pidetään asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina kilpailukykyrahaston ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.

6 artikla

Vaihtoehtoinen, yhdistetty ja kumulatiivinen rahoitus

1. Kilpailukykyrahasto pannaan täytäntöön synergiassa muiden unionin ohjelmien kanssa. Toimi, joka on saanut unionin rahoitusta jostakin toisesta ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös kilpailukykyrahastosta. Tällöin kustakin unionin ohjelmasta myönnettyyn rahoitusosuuteen sovelletaan asianomaisen ohjelman sääntöjä tai vaihtoehtoisesti voidaan soveltaa samoja sääntöjä kaikkiin rahoitusosuuksiin, jolloin voidaan tehdä vain yksi oikeudellinen sitoumus. Jos unionin rahoitusosuus perustuu avustuskelpoisiin kustannuksiin, unionin talousarviosta myönnettävä kumulatiivinen tuki ei saa ylittää toimen avustuskelpoisia kokonaiskustannuksia, ja se voidaan laskea määräsuhteen mukaisesti tukiehtoja koskevissa asiakirjoissa vahvistetulla tavalla.
2. Kilpailukykyrahaston mukaiset ratkaisu- ja myöntämismenettelyt voidaan toteuttaa suoraan tai välillisesti hallinnoiden yhdessä jäsenvaltioiden, unionin toimielinten, niiden yksikköjen, elinten ja virastojen, kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen, kansainvälisten rahoituslaitosten tai muiden kolmansien osapuolten kanssa edellyttäen, että varmistetaan unionin taloudellisten etujen sekä unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen suojaaminen. Tällaisiin menettelyihin sovelletaan samoja sääntöjä, ja niiden pohjalta tehdään samanlaiset oikeudelliset sitoumukset. Tätä varten kumppanit voivat asettaa varoja kilpailukykyrahaston käyttöön tämän asetuksen 5 artiklan mukaisesti tai kumppaneille voidaan tarvittaessa antaa tehtäväksi ratkaisumenettelyn tai myöntämismenettelyn toteuttaminen asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti. Yhteisissä ratkaisu- tai myöntämismenettelyissä yhteiseen ratkaisumenettelyyn tai myöntämismenettelyyn osallistuvien kumppanien edustajat voivat olla myös asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 153 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun arviointikomitean jäseniä.

7 artikla

Toimien yhteensovittaminen

1. Komissio varmistaa Euroopan kilpailukykyrahaston, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ja innovaatorahaston johdonmukaisen täytäntöönpanon.
2. Komissio ja jäsenvaltiot helpottavat omien vastuualueidensa mukaisesti koordinointia ja johdonmukaisuutta Euroopan kilpailukykyrahaston ja kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevien suunnitelmien välillä siltä osin kuin on kyse yhteisistä kilpailukykyyn painopisteistä tietyillä keskeisillä aloilla ja strategisesti tärkeistä ja Euroopan yhteistä etua koskeviksi katsotuista hankkeista.
3. Kilpailukykyrahasto pannaan täytäntöön synergiassa muiden unionin rahastojen, kuten Globaali Eurooppa -rahaston, kanssa, jotta voidaan erityisesti tukea maailmanlaajuisia kilpailukykyä, varmistaa monipuoliset toimituslähteet ja vahvistaa eurooppalaisten yritysten vientipotentiaalia ja -mahdollisuuksia.

8 artikla

Kilpailukykymerkki

1. Kilpailukykymerkki voidaan myöntää korkealaatuisille toimille, joiden on täytettävä vähintään seuraavat edellytykset:
  - a) ne on arvioitu kilpailukykyrahaston mukaisen myöntämismenettelyn yhteydessä;

- b) ne täyttävät kyseisen myöntämismenettelyn vähimmäislaatuvaatimukset.
2. Työohjelmassa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan asettaa lisäedellytyksiä.
3. Jäsenvaltiot voivat tukea hankkeita, joille on myönnetty kilpailukykymerkki, tai antaa niille tukea kilpailukykyrahaston kautta asettamalla lisävaroja kilpailukykyrahaston käyttöön 5 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaisesti.
4. Kilpailukykymerkki myönnetään suoraan kriittisiä raaka-aineita, nettonollateollisuutta ja kriittisiä lääkkeitä koskevien säädösten mukaisille aloitteille sekä muille unionin lainsäädännössä yksilöidyille strategisille hankkeille, jotka täyttävät 1 kohdan edellytykset.

9 artikla

Avustus- ja osallistumiskelpoisuus

1. Jotta voidaan tukea tämän asetuksen 3 artiklassa tarkoitettujen yleis- ja erityistavoitteiden saavuttamista, vahvistetaan avustuskelpoisuusperusteet asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti, ja niitä sovelletaan kaikkiin kilpailukykyrahaston avustusten myöntämismenettelyihin.
2. Edellyttäen, että ne täyttävät tietyn politiikkaikkunan tai osa-alueen erityisedellytykset, yksi tai useampi seuraavista oikeushenkilöiden ryhmistä voi saada unionin tukea suoran ja välillisen hallinnon piiriin kuuluvissa myöntämismenettelyissä:
- a) johonkin jäsenvaltioon tai merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille sijoittautuneet yhteisöt;
- b) johonkin assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneet yhteisöt;
- c) kansainväliset organisaatiot;
- d) muut yhteisöt, jotka ovat sijoittautuneet assosioitumattomiin kolmansiin maihin, jos tällaisten yhteisöjen rahoitus on olennaista toimen toteuttamisen kannalta ja edistää 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista.
3. Sen lisäksi, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 168 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään, tämän asetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen assosioituneiden kolmannet maat ja kansainväliset organisaatiot voivat tarvittaessa osallistua asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 168 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyihin hankintamekanismeihin ja hyötyä niistä. Jäsenvaltioihin asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 168 artiklan nojalla sovellettavia sääntöjä sovelletaan soveltuvin osin osallistuviin assosioituneisiin kolmansiin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin.
4. Myöntämismenettelyissä ei myönnetä tukea seuraaville toimille:
- a) toiminta, joka on kielletty unionin oikeudessa, sovellettavassa kansainvälisessä oikeudessa tai kaikkien jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä;
- b) toiminta, joka on jo kokonaan rahoitettu muista julkisista tai yksityisistä lähteistä;
- c) varainhoitoasetuksen 136 artiklan mukaisesti suuririskisiin toimittajiin sovelletaan turvallisuussyistä EU:n lainsäädännön mukaisia avustuskelpoisuusrajoituksia.

5. Työohjelmassa tai ratkaisu- ja myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan täsmentää tässä asetuksessa vahvistettuja avustuskelpoisuusperusteita tai vahvistaa lisää avustuskelpoisuusperusteita tietyille toimille.
6. Kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajat eivät ole läsnä avustuskelpoisuutta/myöntämisperusteita käsiteltäessä.

10 artikla

EU:n etuiskohtelu

1. Kilpailukykyrahaston tuki kohdennetaan strategisten teknologioiden ja alojen kehittämiseen, valmistusteollisuuteen ja hyödyntämiseen unionissa unionin lainsäädännön ja kansainvälisten sitoumusten mukaisesti. Myöntämismenettelyissä voidaan soveltaa mitä tahansa 2 kohdassa vahvistetuista edellytyksistä unionin strategisten ja taloudellisten turvallisuusasetusten sekä turvallisuuteen liittyvien ja kriittisten voimavarojen ja niiden tarjoamien palvelujen suojaamiseksi.
2. Työohjelmassa, investointisuuntaviivoissa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan vahvistaa tukikelpoisuusedellytykset unionin kilpailukykyyn varmistamiseksi, mukaan lukien taloudellisten etujen ja unionin riippumattomuuden suojaaminen, silloin, kun se on tarpeen ja asianmukaista, myös etuiskohteluehdoilla, kuten rajoituksilla tai unionin toimijoille asetettavilla kannustimilla, kuitenkin samalla pitäen huolta siitä, että sisämarkkinoiden vääristymistä rajoitetaan. Tukikelpoisuusedellytyksiä voi olla esimerkiksi:
  - a) osallistumista ja toimintaa koskevat rajoitukset, joiden mukaan osallistuvien yhteisöjen on oltava sijoittautuneita jäsenvaltioihin tai tapauksen mukaan muihin tukikelpoisiin maihin, käytettävä niissä sijaitsevia tiloja tai harjoitettava toimintaansa niissä. Työohjelmassa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan esittää lisätietoja siitä, miten osallistumista ja toimintaa koskevia rajoituksia sovelletaan;
  - b) siirtoja koskevat rajoitukset, joiden mukaan kilpailukykyrahaston rahoituksen saajat eivät toimen aikana tai viiden kalenterivuoden kuluessa sen päättymisestä saa suoraan tai välillisesti siirtää kaikkia tai tiettyjä toimia, tuloksia tai niihin liittyviä pääsy- ja käyttöoikeuksia, mukaan lukien lisenssien myöntäminen, tukikelpoisesta jäsenvaltiosta tai assosioituneesta maasta kolmanteen maahan, joka ei ole tukikelpoinen. Unionin rahoitusta voidaan muutoin vähentää ja se voidaan periä takaisin kokonaan tai osittain. Työohjelmassa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan esittää lisätietoja siitä, miten siirtoja koskevia rajoituksia sovelletaan;
  - c) toimitusta ja sisältöä koskevat rajoitukset, joiden mukaan kilpailukykyrahaston rahoituksen saajat varmistavat toimeen käytettyjen laitteiden, tarvikkeiden ja materiaalien tai niiden komponenttien vähintään tietyn tasoisen käytön tai hankinnan 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuilta tukikelpoisilta yhteisöiltä, paitsi jos kyseisiä tarvikkeita ja materiaaleja ei voida kohtuudella hankkia kyseisiltä tukikelpoisilta yhteisöiltä. Työohjelmassa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan esittää lisätietoja toimitusta ja sisältöä koskevista rajoituksista;
  - d) hallintaa koskevat rajoitukset, joiden mukaan kilpailukykyrahaston rahoituksen saajien on hankittava ja/tai säilytettävä mahdollisuus päättää tulosten luomisesta ja käytöstä ilman yhteisöjen, jotka eivät ole tukikelpoisia, asettamia rajoituksia, mukaan lukien oikeudellinen toimivalta ja käytännön valmiudet muokata, korvata tai poistaa

tulosten osia, joihin sovelletaan yhteisöjen tai kolmansien maiden, jotka eivät ole tukikelpoisia, asettamia rajoituksia. Työohjelmassa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan esittää lisätietoja siitä, miten näitä suunnitteluvaltuuksia koskevia rajoituksia sovelletaan;

3. Ratkaisu- ja myöntämismenettelyjä, jotka vaikuttavat turvallisuuteen, puolustukseen tai yleiseen järjestykseen erityisesti siltä osin kuin on kyse unionin tai sen jäsenvaltioiden strategisista omaisuuseristä ja intresseistä, rajoitetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 136 artiklan mukaisesti. Tukikelpoisuusrajoituksiin voivat kuulua erityisesti seuraavat:
  - a) osallistuvien yhteisöjen johtorakenteita koskevat rajoitukset sekä omistusta ja määräysvaltaa koskevat rajoitukset, joiden mukaan ainoastaan sellaiset yhteisöt voivat osallistua, joiden johtorakenne sekä omistajuus ja määräysvalta on jäsenvaltioihin tai tapauksen mukaan muihin tukikelpoisiin maihin sijoittautuneiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden hallussa;
  - b) toteutettuja toimia, suorituspaikkoja, tilojen tai laitteiden käyttöä koskevat rajoitukset, joiden mukaan kaikki tai tietyt toimet on suoritettava jäsenvaltioissa tai tapauksen mukaan muissa tukikelpoisissa maissa sijaitsevilla paikoilla tai käyttäen sieltä peräisin olevaan kalustoa;
  - c) muut turvallisuusrajoitukset, turvallisuus- ja riskinarvioinnit, turvallisuusselvitykset sekä siirto- ja käyttöoikeuksien rajoitukset, mukaan lukien lisenssien myöntäminen, jotta voidaan varmistaa asianmukaiset suojatoimet kaikkien tai tiettyjen tulosten ja toimen tuottamien tai käyttämien muiden tietojen osalta.

11 artikla

Kolmansien maiden assosioituminen kilpailukykyrahaston toimiin

1. Kilpailukykyrahasto voidaan avata seuraavien kolmansien maiden täydelle tai osittaiselle assosioitumiselle 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden sekä asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten tai kyseisten sopimusten puitteissa tehtyjen, seuraaviin sovellettavien päätösten mukaisesti:
  - a) Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen jäseniä, sekä Andorra, Monaco ja San Marino;
  - b) unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat;
  - c) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat;
  - d) muut kolmannet maat.
2. Edellyttäen, että asianomainen kolmas maa täyttää kussakin politiikkaikkunassa tai osa-alueessa asetetut mahdolliset erityisehdot, kilpailukykyrahaston ohjelmaan osallistumisesta koskevissa assosiaatiosopimuksissa
  - a) on varmistettava oikeudenmukainen tasapaino kilpailukykyrahastoon osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä;
  - b) on vahvistettava ohjelmiin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien kilpailukykyrahastoa ja sen yleisiä hallintokustannuksia koskevien, toiminnallisesta rahoitusosuudesta ja osallistumismaksusta koostuvien rahoitusosuuksien laskentatapa;
  - c) ei siirretä kolmannelle maalle ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;

- d) on taattava unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata taloudellisia etujaan;
- e) on varmistettava unionin ja sen jäsenvaltioiden strategiaan näkökohtiin, turvallisuuteen, puolustukseen ja yleiseen järjestykseen liittyvien etujen suojelu.
3. Sovellettaessa d alakohtaa kolmannen maan on myönnettävä asetuksissa (EU, Euratom) 2024/2509 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 edellytetyt tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet ja varmistettava, että täytäntöönpanopäätökset, joissa määrätään SEUT-sopimuksen 299 artiklan nojalla maksuvelvollisuudesta, sekä Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot ja määräykset ovat täytäntöönpanokelpoisia, ja varmistettava, että sen toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä Euroopan syyttäjävirston (EPPO) kanssa unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten tutkinnassa ja syytteenpanossa sovellettavien kansainvälisten sopimusten tai muiden sovellettavien sääntöjen mukaisesti.
4. SEUT-sopimuksen 218 artiklan mukaisesti voidaan tehdä erillisiä erityissopimuksia kilpailukykyrahaston toimista, jotka liittyvät turvallisuuteen sekä suojattujen palvelujen ja kriittisten voimavarojen tarjoamiseen EU:lle.

12 artikla

Unionin tuen toteutus ja muodot

1. Kilpailukykyrahasto toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla.
2. Kilpailukykyrahaston toteutuksessa käytetään asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti joko suoraa hallinnointia tai välillistä hallinnointia kyseisen asetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa.
3. Kilpailukykyrahaston myöntämismenettelyjen on oltava tämän asetuksen I ja II luvussa vahvistettujen kilpailukykyrahaston yleisten säännösten mukaisia, jotka ovat ristiriitatilanteessa ensisijaisia toimiin liittyviin muihin sääntöihin tai myöhempiin täytäntöönpanosäädöksiin nähden.
4. Jos myöntämismenettelyt koskevat useampaa kuin yhtä 3 artiklan 2 kohdassa vahvistettua erityistavoitetta, työohjelmassa voidaan täsmentää, että myöntämismenettely toteutetaan yhden ainoan sääntökokonaisuuden mukaisesti soveltamalla suoraan asetusta (EU, Euratom) 2024/2509, täydennettynä I ja II luvussa vahvistetuilla yleisillä säännöillä, tai soveltamalla jonkin asianomaisen erityistavoitteen sääntöjä.
5. Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa unionin rahoitusta voidaan myöntää ilman ehdotuspyyntöä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 198 artiklan, e alakohta mukaan lukien, mukaisesti.
6. Unionin tukea voidaan myöntää missä tahansa muodossa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti, erityisesti avustuksina, palkintoina, hankintoina, muina kuin rahallisina lahjoituksina, talousarviotakuuna ja rahoitusvälineinä.
7. Kun unionin tuki myönnetään talousarviotakuuna tai rahoitusvälineenä, myös yhdistettynä muuhun tukeen, jota ei makseta takaisin rahoitusta yhdistävissä toimissa, se pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 X osaston mukaisesti.

8. Jos unionin rahoitusta annetaan avustuksena, myös yhdistettynä takaisin maksettavaan tukeen rahoitusta yhdistävissä toimissa, joita ei tueta unionin talousarviosta, rahoitus on myönnettävä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 VIII osaston mukaisesti ja kustannuksiin perustumattomana rahoituksena asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 125 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tai tarvittaessa yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen muodossa. Rahoitusta voidaan myöntää myös todellisten tukikelpoisten kustannusten korvaamisen muodossa, jos toimen tavoitteita ei voida saavuttaa muulla tavoin tai jos tällainen tuki on tarpeen muiden rahoituslähteiden, kuten jäsenvaltioiden rahoituksen, mahdollistamiseksi.
9. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 153 artiklan 3 kohdan mukaisesti tutkimus- ja innovointitoimien täytäntöönpanotoiminnan arviointikomitea voi koostua riippumattomista ulkopuolisista asiantuntijoista joko osittain tai kokonaan.
10. Riski, joka liittyy määrien takaisinperintään saajilta, voidaan kattaa tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman 30 artiklassa tarkoitettuun keskinäiseen vakuutusjärjestelmään suoritettavilla maksuilla, joita on pidettävä riittävinä takuina asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 155 artiklan mukaisesti. Rahoituksen saajilta ei saa hyväksyä eikä vaatia muita takuita tai vakuuksia.
11. Jos se on tarpeen 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, osia kilpailukykyrahastosta voidaan toteuttaa tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman yhteydessä perustetuilla julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksilla tai julkisen sektorin sisäisillä kumppanuuksilla, erityisesti siirtämällä talousarvion toteuttamistehtäviä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 187 artiklan nojalla perustetuille yhteisyrityksille. Kilpailukykyrahastosta myönnettävän tuen ehtona on unionin rahoituksen tehokas käyttö, muiden kumppanien oikeasuhteinen rahoitusosuus, joka vastaa vähintään unionin rahoitusosuutta ja unionin äänioikeus hallintoelimissä, jotta varmistetaan unionin etujen suojelu kumppanuudessa. Tätä varten yhteisyritykset perustetaan yhdellä perustamissädöksellä, jolla varmistetaan keskitetyt hallinnolliset tehtävät.
12. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 132 artiklassa säädettyjen perusteiden lisäksi myöntämismenettelyt ja niistä johtuvat oikeudelliset sitoumukset voidaan lopettaa, jos toimen tavoitteita ei todennäköisesti saavuteta lainkaan tai asetetuissa määrärajoissa tai jos toimi on menettänyt merkityksensä politiikan kannalta.

13 artikla

Turvallisuusluokiteltuja tietoja ja arkaluonteisia tietoja koskevien sääntöjen soveltaminen

1. Komissio suojaa turvallisuusluokiteltuja tietoja komission päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444⁴² säädettyjen turvallisuussääntöjen mukaisesti;
2. Kunkin jäsenvaltion ja assosioituneen maan on varmistettava, että sen tarjoaman EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojan taso vastaa neuvoston päätöksessä 2013/488/EU⁴³ esitettyjä turvallisuussääntöjä. Suojan vastaavuus kolmansissa maissa

⁴² Komission päätös (EU, Euratom) 2015/444, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista säännöistä (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 53).

⁴³ Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

vahvistetaan SEUT-sopimuksen 218 artiklan mukaisesti hyväksytyllä tietoturvasopimuksella.

3. Turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten tietojen vaihdon helpottamiseksi jäsenvaltioiden ja tarvittaessa muiden vastaanottajien kanssa on käytettävä suojattua tietojenvaihtojärjestelmää.
4. Unionin talousarvion toteuttamiseen osallistuvilla unionin toimielimillä, elimillä ja virastoilla on oltava pääsy tietoihin, myös turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, jotka ovat tarpeen myöntämismenettelyjen ja toimien, mukaan lukien raportointi ja maksut, toteuttamiseksi sekä tarkastusten, arviointien, tilintarkastusten ja tutkimusten tekemiseksi.
5. Sen varmistamiseksi, että asetuksessa (EU, Euratom) 2024/2509 säädettyjä vaatimuksia, mukaan lukien avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteet, noudatetaan sellaisten myöntämismenettelyjen kaikissa vaiheissa, joissa käsitellään turvallisuusluokiteltuja tietoja, unionin tuen arvioinnissa, myöntämisessä ja tarkastamisessa tarvittavia hallinnollisia tietoja, jotka rajoittuvat oikeudellisiin, taloudellisiin ja menettelyihin liittyviin tietoihin, on käsiteltävä arkaluonteisina turvallisuusluokittelemattomina tietoina.

14 artikla

Hallintolautakunnat ja neuvoa-antavat lautakunnat

1. Perustetaan strateginen sidosryhmälautakunta.
2. Komissio nimittää kilpailukykyrahaston strategisen sidosryhmälautakunnan jäsenet avoimen nimitys- tai kiinnostuksenilmaisupyynnön tai molempien perusteella sen mukaan, minkä komissio katsoo asianmukaisimmaksi, ja kokoonpanossa pyritään tasapainoon alan, organisaatiotyyppin, mukaan lukien yksityiset sijoittajat, sekä -koon, asiantuntemuksen, sukupuolen, iän ja maantieteellisen jakauman välillä. Lautakunnan jäsenten toimikausi on enintään neljä vuotta, ja se voidaan uusida kerran. Lautakunnan jäsenten on toimittava puolueettomasti ja rehellisesti.
3. Komissio vahvistaa kilpailukykyrahaston sidosryhmälautakunnan valintaa ja kokoonpanoa, korvauksia, työjärjestystä, eturistiriitoja ja luottamuksellisuutta koskevat säännöt. Nämä säännöt sitovat lautakunnan jäseniä.
4. Kilpailukykyrahaston strateginen sidosryhmälautakunta, jota avustaa nousevien teknologioiden seurantakeskus, antaa neuvontaa kilpailukykyrahaston yleisestä suunnasta, pitkän aikavälin kilpailukyky-suuntauksista, markkinoiden toimintapuitteista ja optimaalista heikommista investointitilanteista, joihin voitaisiin puuttua kilpailukykyrahaston täytäntöönpanossa, sekä strategisten hankekokonaisuuksien määrittelystä kilpailukykyrahaston puitteissa ja sen eri toimissa, ja sen kokoonpano voi vaihdella sen perusteella, mitä toimintapolitiikkaa se käsittelee.
5. Perustetaan riippumaton investointikomitea kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen alaisuuteen.
6. Investointikomitean kokoonpanossa on varmistettava, että jäsenillä on laaja tietämys kilpailukykyrahaston kattamista aloista ja unionin maantieteellisistä markkinoista sekä huolehdittava sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta.

7. Investointikomitea tarkastelee rahoitus- ja investointitoimia koskevia toteutuskumppaneiden ehdotuksia, jotka koskevat pääsyä unionin takuun piiriin, ja varmistaa, että kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen rahoitusta koskevissa ehdotuksissa noudatetaan sovellettavia sääntöjä.
8. Kilpailukykyrahaston InvestEU-välinettä käsittelevässä neuvoo-antavassa lautakunnassa on yksi edustaja kustakin toteutuskumppanista ja yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta. Kilpailukykyrahaston InvestEU-välinettä käsittelevä neuvoo-antava lautakunta antaa neuvoja rahoitustuotteiden suunnittelusta sekä strategisesta ja operatiivisesta ohjauksesta omalla vastuualueellaan. Se antaa myös neuvoja koordinoinnista Euroopan innovaationeuvoston kanssa, jotta varmistetaan täydentävyys unionin muun rahoituksen tai yksityisten investointien kanssa. Neuvoo-antavan lautakunnan puheenjohtajana toimii komission edustaja.
9. Komissio vahvistaa investointikomitean ja kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen neuvoo-antavan lautakunnan valintaa ja kokoonpanoa, korvauksia, työjärjestystä, eturistiriitoja ja luottamuksellisuutta koskevat säännöt.
10. Komissio ja toteutuskumppanit käynnistävät säännölliset poliittista tarkastelua koskevat vuoropuhelut, joissa keskustellaan rahoitustuotteiden täytäntöönpanon edistymisestä ja osallistutaan asiaankuuluvaan politiikan kehitykseen.
11. Komissio varmistaa, että sidosryhmiä kuullaan työohjelmia laadittaessa, ja perustaa sitä varten yhden tai useamman temaattisen foorumin kutakin ikkunaa kohden.

II luku

KILPAILUKYKYRAHASTON VÄLINEISTÖ

1 JAKSO

AVUSTUKSET, HANKINNAT JA TEOLLISUUSPOLITIIKAN KOORDINOINTIVÄLINEET

15 artikla

Työohjelmat

1. Työohjelmissa voidaan vahvistaa
  - a) kilpailukykyrahaston toimet ja niihin liittyvät määrärahat sekä 2 kohdassa tarkoitettussa työohjelman erityisessä osassa esitetyt toimet;
  - b) rahoitusvälineet ja -muodot;
  - c) tukikelpoisuus- ja myöntämisperusteet;
  - d) yksi toimikohtainen yhteisrahoitusosuus tosiasiallisiin kustannuksiin perustuvien avustusten osalta;
  - e) toimet, joihin sovelletaan asetuksen (EU) [XXX] [Horisontti Eurooppa] mukaista keskinäistä vakuutusjärjestelmää;
  - f) useampaa kuin yhtä erityistavoitetta koskeviin toimiin sovellettavat säännöt;

- g) toimet, joihin sovelletaan erityissääntöjä, jotka koskevat etenkin omistusta, hyödyntämistä ja levittämistä, siirtoa ja lisensointia sekä tulosten käyttöoikeuksia;
- h) toimet, joihin sovelletaan 20 artiklassa säädettyjä mekanismeja.
2. Tämän asetuksen mukaisten työohjelmien erityiseen osaan sisällytetään tutkimus- ja innovointiyhteistyötoimet ja niille korvamerkityt määrärahat.
3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä työohjelmat, joilla pannaan täytäntöön 3 artiklan 2 kohdan a, b, c ja d alakohdassa tarkoitettut erityistavoitteet ja III luvussa tarkoitettut horisontaaliset toimet. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.
4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä työohjelmat, joilla pannaan täytäntöön 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan 2, 3 ja 4 alakohdassa tarkoitettut erityistavoitteet. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
5. Asianmukaisesti perustelluissa pakottavan kiireellisissä tapauksissa, jotka liittyvät siihen, että työohjelmaa ei ole hyväksytty talousarvion toteuttamisvuotta edeltävän vuoden 1 päivään lokakuuta mennessä, komissio hyväksyy työohjelman välittömästi sovellettavilla täytäntöönpanosäädöksillä 83 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen ja viimeistään talousarvion toteuttamisvuotta edeltävän vuoden 15 päivänä lokakuuta. Nämä täytäntöönpanosäädökset ovat voimassa talousarvion toteuttamisen ajan.
6. Asianmukaisesti perustelluissa pakottavan kiireellisissä tapauksissa, jotka liittyvät tarpeeseen reagoida välittömästi kriisiin tai muihin vastaaviin poikkeuksellisiin ja asianmukaisesti perusteltuihin hätätilanteisiin, komissio voi hyväksyä työohjelman välittömästi sovellettavilla täytäntöönpanosäädöksillä 83 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

16 artikla

Sisämarkkinoiden arvoketjujen kehittäjä

1. Jotta voidaan edistää häiriönsietokykyisiä unionin arvoketjuja, työohjelmiin voi sisältyä arvoketjuja laajentavia erityisiä ehdotuspyyntöjä, joilla tuetaan sekä hankkeiden valmistelua että julkisen ja yksityisen lisäpääoman hankkimista eri jäsenvaltioiden toimittajien, valmistajien ja innovoijien tuomiseksi yhteen ja hankintalähteiden monipuolistamiseksi.

17 artikla

EU:n teknologia-alan edelläkävijät

1. Työohjelmiin voi sisältyä erityisiä kaksivaiheisia alhaalta ylöspäin suuntautuvia myöntämismenettelyjä, joilla yksilöidään ja tuetaan EU:n teknologia-alan edelläkävijöitä teollisuusvetoisten yhteenliittymien kautta ja joiden avulla hyödynnetään niiden roolia innovoinnin ja viennin edistäjinä ja vahvistetaan niiden maailmanlaajuista kilpailuasemaa yhdessä niiden toimittajina toimivien eurooppalaisten pk-yritysten kanssa investoimalla uusiin ratkaisuihin ja määrittämällä asiaankuuluvat kumppanit. Tukea voidaan antaa hankkeiden valmisteluun sekä julkisen ja yksityisen lisäpääoman houkuttelemiseen.

2. Ensimmäisessä vaiheessa voidaan julkaista avoin kiinnostuksenilmaisupyyntö tavaroista, urakoista tai palveluista, jotka voivat edistää unionin kilpailukykyä yleisesti tai tietyllä alalla, täsmentämättä, millaisia toimia tai mitä talousarvion toteuttamisvälinettä käytetään.
3. Toisessa vaiheessa tuetaan arviointia sekä julkisen ja yksityisen lisäpääoman houkuttelua.
4. Ehdotukset ja tarjoukset arvioidaan ja asetetaan paremmuusjärjestykseen yhteisten myöntämisperusteiden, esimerkiksi niiden suhteellisen vaikutuksen unionin kilpailukykyyn, perusteella.
5. Arviointikomitea määrittää sopivimman välineen talousarvion toteuttamista varten ja ehdottaa unionin rahoitusosuuden enimmäismäärää ja muotoa.

18 artikla

Tuotannon lisäämistoimet

1. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 196 artiklan 2 kohdassa säädetään, rahoitusosuuksilla voidaan kattaa toimia, jotka on aloitettu ennen kyseisiä toimia koskevan ehdotuksen jättämispäivää, jos näitä toimia tarvitaan olennaisten valmistushankkeiden toteuttamiseen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yleistä häiriönsietokykyä koskevan tavoitteen tukemiseksi tai niillä varmistetaan turvallisuus, häiriönsietokyky tai palvelun jatkuvuus 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun tavoitteen tukemiseksi.
2. Työohjelmassa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa on asetettava lisäedellytyksiä, joilla varmistetaan, että tuki on välttämätöntä ja oikeasuhteista, liialliset korvaukset ja kaksinkertainen rahoitus suljetaan pois ja tuki on väliaikaista ja vähenee ajan mittaan.

19 artikla

IPCEI-hankkeiden lisätuki

1. Kilpailukykyrahastosta voidaan tukea
  - a) hankkeita, jotka osallistuvat suoraan komission SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla hyväksymään Euroopan yhteistä etua koskevaan tärkeään hankkeeseen (IPCED);
  - b) IPCEI-hankkeiden tuloksiin perustuvia jatkohankkeita, jos niiden tueksi on tehty merkittäviä yksityisiä investointeja.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetulle IPCEI-hankkeelle myönnettävän kilpailukykyrahaston tuen edellytyksenä on kansallinen yhteisrahoitus.

20 artikla

Kilpailukykyä edistävät nopeutetut ja kohdennetut toimet

1. Jotta voidaan luoda mahdollisuus myöntää unionin tukea pakottavan yleisen edun mukaisesti tai erittäin kiireellisiin toimiin, joita ei muuten voitaisi panna tehokkaasti täytäntöön unionin talousarvion tai alakohtaisiin politiikkoihin sovellettavien tavanomaisten sääntöjen mukaisesti, työohjelmissa voidaan määrittää suoraan tai välillisesti hallinnoitavia myöntämismenettelyjä, joihin voidaan soveltaa tiettyjä

lisäyksiä, vapautuksia ja poikkeuksia sovellettavasta lainsäädännöstä myöntämismenettelyn tai tuettujen toimien toteuttamisen aikana, kunhan kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) toimi on tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen toimen tavoitteiden saavuttamiseksi ohjelman yleis- tai erityistavoitteiden mukaisesti;
- b) toimi on asianmukaisesti perusteltu pakottavan yleisen edun vuoksi ja/tai se on kiireellinen;
- c) toimea ei voida toteuttaa tehokkaasti myöntämismenettelyihin sovellettavien tavanomaisten sääntöjen puitteissa.

2. Myöntämismenettelyyn voidaan 1 kohdan nojalla soveltaa yhtä tai useampaa seuraavista toimenpiteistä:

a) rajoittamatta kilpailumenettelyjen käyttöä asianmukaisissa tilanteissa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 192 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja sen lisäksi, mitä säädetään mainitun asetuksen 198 artiklassa, avustusten osalta työohjelmassa voidaan täsmentää, että myöntämismenettely toteutetaan kohdennettuna toimena, jotta

- 1) voidaan yksilöidä unionin yleistä etua koskevan pakottavan syyn mukainen toimi sekä edunsaajat tai edunsaajaryhmät, joita voidaan pyytää jättämään ehdotus ilman ehdotuspyyntöä; tai,
- 2) voidaan vahvistaa määrä, johon asti voidaan yksilöidä ja pyytää jättämään ehdotuksia, joille on myönnetty tämän asetuksen 8 artiklassa tarkoitettu kilpailukykymerkki mutta jotka eivät ole saaneet unionin rahoitusta määrärahojen puutteen vuoksi. Hakijoita voidaan pyytää jättämään ehdotuksensa uudelleen ilman ehdotuspyyntöä ja jos uudelleen jätettyyn ehdotukseen ei ole tehty olennaisia muutoksia, avustuksen myöntävä viranomais voi päättää luottaa kaikilta osin aiempaan myönteiseen arviointiin ja mahdollisiin aiemmin suoritettuihin tarkastuksiin ja toimitettuihin liiteasiakirjoihin, minkä lisäksi tietyn toimen myöntämisperusteet on esitettävä asianmukaisesti myöntämispäätöksessä ja luettelo toimista on julkaistava asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitettussa vuotuisessa toimintakertomuksessa; tai,
- 3) voidaan täsmentää toimi ja tuensaajat tai politiikan ala ja tuensaajaryhmät ja vahvistaa määrä, johon asti voidaan pyytää ehdotuksia kilpailukykyrahastosta tai muista unionin ohjelmista rahoitettavien toimien laajentamiseksi, jotta niitä voidaan jatkaa tai lisätä niihin uusia toimia tai yhteisöjä ja/tai kehittää niiden tuloksia edelleen ja jos toimia tai tuensaajia ei ole yksilöity työohjelmassa, tietyn toimen myöntämisperusteet on esitettävä asianmukaisesti myöntämispäätöksessä ja luettelo toimista on julkaistava asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitettussa vuotuisessa toimintakertomuksessa. Myöntämismenettelyssä voidaan muuttaa alkuperäistä toimea lisäämällä siihen uusia toimintoja ja korottamalla unionin enimmäisrahoitusosuutta.

b) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 199, 201 ja 203 artiklassa avustusten osalta säädetään tai 170 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa ja 2

kohdassa hankintojen osalta säädetään, työohjelmassa voidaan täsmentää, että myöntämismenettely toteutetaan nopeutetussa muodossa, jotta

- 1) voidaan rajoittaa myöntämispäätöstä ja oikeudellisten sitoumusten allekirjoittamista koskevat vaatimukset myöntämisen ja poissulkemisperusteiden alustavaan arviointiin, jolloin myöntämispäätös tehdään yksinomaan hakijoiden ja tarjoajien valinta- ja kelpoisuusperusteista antaman oman ilmoituksen perusteella pyytämättä liiteasiakirjoja ennakoarvioinnin aikana ja lopullinen arviointi, mukaan lukien valinta- ja kelpoisuusperusteiden arviointi, ja mahdollisia liiteasiakirjoja koskevat pyynnöt on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamisesta; ja
  - 2) voidaan vaatia alustavan arvioinnin tulosten ilmoittamista hakijoille tai tarjoajille 30 kalenteripäivän kuluessa ehdotusten tai tarjousten jättämisen määräajasta, jolloin myöntämispäätös on tehtävä 60 kalenteripäivän kuluessa ehdotusten tai tarjousten jättämisen määräajasta, ja se vapautetaan tarvittaessa 83 artiklassa säädetyistä menettelyistä eikä ennakkomaksuja makseta ennen loppuarvioinnin valmistumista.
- c) Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 9 artiklassa säädetään, työohjelmassa voidaan täsmentää, että myöntämismenettely toteutetaan kannustinmekanismina, jotta voidaan väliaikaisesti ja ehdollisesti luopua tukikelpoisuusperusteiden tietyn osan, erityisesti sijoittautumispaikkavaatimuksen, täyttymisestä myöntämismenettelyn ja toimen toteuttamisen tiettyjen vaiheiden aikana, ja kun jonkin tukikelpoisuusperusteen noudattamisesta on väliaikaisesti luovuttu, sen on kuitenkin täytyttävä ja sitä on arvioitava toimen toteutuksen aikana oikeudellisessa sitoumuksessa asetetussa määräajassa. Jos tukikelpoisuusperusteen noudattamisesta on väliaikaisesti luovuttu eikä se täyty määrättyinä päivinä, koko toimi ei ole tukikelpoinen ja mahdollinen unionin rahoitus peritään kokonaisuudessaan takaisin, eikä kannustinmekanismien osalta makseta ennakkomaksuja.
- d) Työohjelmassa voidaan perustaa erityisiä kaksivaiheisia alhaalta ylöspäin suuntautuvia myöntämismenettelyjä seuraavien sääntöjen mukaisesti:
- 1) Ensimmäisessä vaiheessa voidaan käynnistää kiinnostuksenilmaisupyynnön täsmentämättä, minkä tyyppistä toimintaa se koskee tai millaista talousarvion toteuttamisvälinettä käytetään, jotta hakijat, tarjoajat ja pilariarvioitut yhteisöt voivat jättää hanke-ehdotuksia tai tarjouksia tavaroista, urakoista tai palveluista, jotka voisivat edistää unionin kilpailukykyä yleisesti tai tietyllä alalla.
  - 2) Ehdotukset ja tarjoukset arvioidaan ja asetetaan paremmuusjärjestykseen yhteisten myöntämisperusteiden, esimerkiksi niiden suhteellisen vaikutuksen unionin kilpailukykyyn, perusteella. Arviointikomitea määrittää tarkoituksenmukaisimman suoran tai välillisen hallinnon piiriin kuuluvan talousarvion toteuttamisvälineen, toisin sanoen avustuksen, hankinnan, muut kuin taloudelliset lahjoitukset, rahoitusosuussopimukset tai muun tuen, sekä ehdottaa unionin rahoitusosuuden enimmäismäärää ja muotoa.

- 3) Toisessa vaiheessa, käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa, toteutuskelpoiseksi arvioitujen hankkeiden tai tarjousten jättäneitä pyydetään mukauttamaan ja täydentämään ehdotustaan tai tarjoustaan arviointikomitean päätelmien mukaisesti. Muilta osin myöntämismenettely toteutetaan 12 artiklassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti, sellaisina kuin niitä sovelletaan asianomaiseen talousarvion toteuttamisvälineeseen.
3. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti sellaisten toimien osalta, jotka edellyttävät myöntämismenettelyillä rahoitettujen laitosten suunnittelua, rakentamista ja käyttöä, työohjelmassa voidaan toimen luonteesta riippuen todeta, että se on yleistä etua koskeva ja voi olla neuvoston direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan c alakohdassa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu yleistä etua koskeva pakottava syy sekä olevan tarpeen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun maan puolustuksen vuoksi ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun kansanterveyden ja turvallisuuden vuoksi sovellettavan lainsäädännön, kuten nettonollateollisuusasetuksen (EU) 2024/1735, RED III -direktiivin (direktiivi (EU) 2023/2413) tai puolustusalan koontiasetuksen (COM(2022) 349), mukaisesti ja siinä vahvistetuin edellytyksin, kunhan muut näissä säännöksissä vahvistetut edellytykset täyttyvät.

2 JAKSO

KILPAILUKYKYRAHASTON INVESTEU -VÄLINE

21 artikla

Yleiset puitteet

1. Unionin sisäisten politiikkojen horisontaalisena täytäntöönpanovälineenä kilpailukykyrahaston InvestEU-väline sisältää talousarviotakuun ja rahoitusvälineet, myös yhdistettynä tukeen, jota ei makseta takaisin rahoitusta yhdistävässä toimessa, sillä edistetään 3 artiklassa vahvistettuja yleis- ja erityistavoitteita, ja se voidaan toteuttaa synergiassa muiden unionin tai kansallisten toimien kanssa, myös jäsenvaltioille tarkoitettujen osioiden kautta.
2. Kilpailukykyrahaston InvestEU -välineellä puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin. Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineellä voidaan erityisesti tarjota rahoituksen lopullisille saajille kanavoitavia lainoja, takauksia, vastatakauksia, pääomamarkkinainstrumentteja, muita rahoituksen tai erillistakauksen muotoja, mukaan lukien huonommassa etuoikeusasemassa oleva vieraan pääoman ehtoinen rahoitus, tai oman pääoman ehtoisia tai luonteisia sijoituksia, jotka tehdään suoraan tai rahoituksenvälittäjien, rahastojen, investointijärjestelyjen tai muiden välineiden kautta.
3. Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineeseen kuuluvan EU:n osion talousarviotakuun enimmäismäärä on 70 000 000 000 euroa käyvinä hintoina. Sen rahoitusaste on 50 prosenttia.
4. Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen kautta kilpailukykyrahastosta myönnettävän unionin tuen vähimmäismäärä on 17 000 000 000 euroa, joka

käytetään 3 artiklassa vahvistettujen yleis- ja erityistavoitteiden tukemiseen. Vähimmäismäärää korotetaan 15 artiklassa säädetyistä työohjelmista saatavilla rahoitusosuuksilla. Rahoitusosuuksien on oltava kilpailukykyrahaston suosimia täytäntöönpanokeinoja, ja niitä käytetään talousarviotakuun tai rahoitusvälineiden rahoittamiseen.

5. Komission laatimissa investointisuuntaviivoissa määritellään yksityiskohtaisemmin 3 artiklassa vahvistettujen yleis- ja erityistavoitteiden tukemiseksi toteutettavien toimien soveltamisala. Investointisuuntaviivat laaditaan tiiviissä vuorovaikutuksessa mahdollisten toteutuskumppaneiden kanssa.
6. Edellä 3 kohdassa tarkoitettuun rahoitukseen sovelletaan seuraavia sääntöjä:
  - a) rahoitusaste arvioidaan vuosittain asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 41 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun arvioinnin mukaisesti;
  - b) edellä 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun muiden unionin ohjelmien mukaisen tuen osalta rahoitus tehdään kyseisestä unionin ohjelmasta;
  - c) rahoitusasteesta tehdään sitoumus 31 päivään joulukuuta 2034 saakka, ja siinä otetaan huomioon edistymisen kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen mukaisen talousarviotakuun myöntämisessä;
  - d) asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 214 artiklan 2 kohdan mukaisesti rahoitus muodostetaan 31 joulukuuta 2037 asti, ja siinä on otettava huomioon edistymisen rahoitus- ja investointitoimien hyväksymisessä ja allekirjoittamisessa.
7. Siirretään komissiolle valta antaa 84 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan 3 kohtaa rahoitusasteen ja talousarviotakuun enimmäismäärän mukauttamiseksi enintään 20 prosentilla kyseisestä määrästä.

22 artikla

Tuki scaleup- ja startup-yrityksille

1. Kilpailukykyrahaston InvestEU-väline toimii integroituna unionin foorumina, jotta voidaan tarjota kohdennettua taloudellista tukea kaikissa kehitysvaiheissa oleville startup- ja scaleup-yrityksille, mukaan lukien yritykset, jotka pyrkivät aktiivisesti aloittamaan valmistuksen, teollisen käyttöönoton ja markkinoille saattamisen. Sillä varmistetaan, että innovatiivisia ratkaisuja kehittäville tai käyttöön ottavilla erittäin lupaavilla eurooppalaisilla yrityksillä on mahdollisuus saada pääomaa ja resursseja kasvaakseen unionissa, mikä vahvistaa sisämarkkinoiden yhdentymistä ja säästö- ja investointiunionia.
2. Komissio kehittää erityisen scaleup-välineen yhteistyössä EIP-ryhmän, muiden kansainvälisten rahoituslaitosten ja kansallisten kehityspankkien kanssa. Väline tarjoaa koordinoitua ja johdonmukaisella tavalla kattavan joukon rahoitusvälineitä, jotka on räätälöity nimenomaisesti scaleup-yritysten tarpeisiin, mukaan lukien epäsuora ja suora oman pääoman ehtoinen ja oman pääoman luonteinen rahoitus, riskipääoma, lainat, takaukset ja sekarahoitus, jotta voidaan houkuttaa yksityisiä sijoittajia rahoittamaan laajentumista ja helpottaa irtautumisvaihtoehtoja. Välineen kohderyhmänä ovat pk-yritykset, pienet midcap-yritykset ja midcap-yritykset.
3. Välinettä käytetään silloin, kun markkinasijoittajat eivät voi tarjota riittävää rahoitusta eurooppalaisille nopeasti kasvaville, innovatiivisille ja strategisille

yrityksille, myös tarvittaessa unionin strategisten voimavarojen, etujen, riippumattomuuden tai taloudellisen turvallisuuden suojelemiseksi.

4. Sillä houkutellaan julkisia investointeja, jotta voidaan saada liikkeelle merkittäviä yksityisiä ja institutionaalisia pääomavirtoja, esimerkiksi pääomasijoitusrahastoista, yrityksistä, eläkerahastoista, vakuutusyhtiöistä ja muista pitkäaikaissijoittajista, ja siten syventää Euroopan pääomamarkkinoita ja edistää scaleup-yritysten kestävä kasvua.

23 artikla

Yksinoikeuslauseke

1. Monivuotisen rahoituskehityksen 2028–2034 aikana talousarviotakuut, rahoitusvälineet tai asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 219 artiklan mukaiset komission suoraan hallinnoimat rahoitusvälineet, joilla tuetaan toimintapoliittisia tavoitteita unionin alueella, perustetaan yksinomaan tämän jakson nojalla.
2. Edellä 21 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun enimmäismäärän rajoissa myönnettävää talousarviotakuuta ja rahoitusvälineitä, myös yhdistettynä tukeen, jota ei makseta takaisin rahoitusta yhdistävässä toimessa, voidaan käyttää tuen antamiseen muista unionin ohjelmista, kuten EU:n päästökauppajärjestelmän innovaatorahastosta, ja muista unionin ohjelmista, jotka rahoitetaan muista lähteistä kuin unionin talousarviosta, kyseisissä ohjelmissä vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti.

24 artikla

EU:n osio ja jäsenvaltioiden osio

1. Kilpailukykyrahaston InvestEU-väline koostuu EU:n osiosta ja jäsenvaltioiden osiosta.
2. Edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan mukaisia erityisiä rahoitusosuuksia kilpailukykyrahaston InvestEU-välineeseen voidaan suorittaa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 211 artiklan 2 kohdan ja 221 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Erityiset rahoitusosuudet kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen talousarviotakuuseen katsotaan 21 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun talousarviotakuun lisämääräksi.

25 artikla

Toteutuskumppaneiden yhteisö

1. Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineellä on avoin rakenne, ja sen täytäntöönpanosta vastaavat kumppanit, kuten Euroopan investointipankkiryhmä (EIP-ryhmä), kansainväliset rahoituslaitokset sekä kansalliset kehityspankit ja -laitokset.
2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 211 artiklan 5 kohdassa säädetään, ja jollei tämän asetuksen 12 artiklasta muuta johdu, talousarviotakuun tai rahoitusvälineen täytäntöönpano, myös yhdistettynä tukeen, jota ei makseta takaisin rahoitusta yhdistävässä toimessa, voidaan antaa minkä tahansa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetun yhteisön tehtäväksi.

3. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2029 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa ja 211 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen lisäksi jäsenvaltioon sijoittautuneille jäsenvaltion yksityisoikeuden tai unionin oikeuden mukaisille elimille voidaan myönteisen pilariarvioinnin perusteella poikkeuksellisesti antaa tehtäväksi talousarviotakuun tai rahoitusvälineen täytäntöönpano, myös yhdistettynä tukeen, jota ei makseta takaisin rahoitusta yhdistävässä toimessa, siinä määrin kuin näille elimille annetaan riittävät rahoitustakuut, jotka voidaan kunkin toimen osalta rajoittaa unionin tuen enimmäismäärään. Tällaiset yksityisoikeudelliset elimet valitaan ottaen asianmukaisesti huomioon täytäntöön pantavan rahoitusvälineen tai talousarviotakuun luonne, kyseisten elinten kokemus ja taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet sekä niiden säännöt ja menettelyt, jotka koskevat lopullisten tuensaajien hankkeiden taloudellisen elinkelpoisuuden tarkistamista. Valinta on suoritettava avoimesti ja puolueettomien kriteerien pohjalta, eikä se saa aiheuttaa eturistiriitaa.

III luku

Hankeneuvonta, pk-yritysten yhteistyö, osaamisen kehittäminen ja rahoituksen saanti

1 JAKSO

HANKENEUVONTA

26 artikla

Hankeneuvonta

1. Hankeneuvontaa on tarjottava sekä välineiden, joista saatu tuki maksetaan takaisin, että välineiden, joista saatua tukea ei makseta takaisin, osalta. Tämän luvun nojalla tuetuilla toimilla ja toiminnoilla edistetään 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja yleistavoitteita sekä tuetaan ja täydennetään tarvittaessa muiden lukujen mukaisia toimia.
2. On tarjottava keskitetty pääsy neuvonta- ja yrityskiihdyttämöpalveluihin, joihin voivat kuulua seuraavat:
  - a) sijoitusneuvontapalvelut, mukaan lukien markkinoiden kehittämistoimet ja neuvontatuki investointihankkeiden määrittämiseen, valmisteluun, kehittämiseen, jäsentämiseen, toteuttamiseen ja hankkeisiin liittyviin hankintoihin, hankevastaavien ja rahoituksen välittäjien valmiuksien parantaminen rahoitus- ja investointitoimien toteuttamiseksi sekä rahoitusvälineiden ymmärtämisen ja käytön parantaminen niiden koko potentiaalin hyödyntämiseksi. Tuki voi kattaa minkä tahansa vaiheen hankkeen elinkaareissa tai tuetun yhteisön rahoituksessa;
  - b) potentiaalisille kilpailukykyrahaston tuensaajille ja muille hankevastaaville, mukaan lukien pk-, midcap-, startup- ja scaleup-yritykset, tarjottavat yritysvalmennus- ja yrityskiihdyttämöpalvelut, joilla tuetaan ja helpotetaan niiden mahdollisuuksia saada kilpailukykyrahaston rahoitusta, helpotetaan verkostoitumista yksityisten sijoittajien kanssa ja edistetään yrittäjien finanssiosaamista, mukaan lukien markkinalähtöisen pääomarahoituksen tarjoamien mahdollisuuksien ymmärtäminen.

3. Hankeneuvonnalla tuetaan muun muassa hankejatkumoiden luomista ja mahdollisten investointihankkeiden kehittämistä kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen puitteissa ja edistetään niiden jatkokehittämistä. Hankeneuvonnan on myös tehtävä yhteistyötä teollisten allianssien ja eurooppalaisten klustereiden kanssa. Kussakin politiikkaikkunassa on oltava saatavilla hankeneuvontaa, joka kattaa kyseiseen ikkunaan kuuluvat alat. Lisäksi neuvontatuki voi kattaa yleisiä tavoitteita ja monialaisia toimia.
4. Komissio voi tehdä neuvontasopimuksia neuvontakumppaneiden ja palveluntarjoajien kanssa kunkin politiikkaikkunan tarpeiden mukaisesti. Komissio ja neuvontakumppanit, mukaan lukien EIP-ryhmä, tekevät tiivistä yhteistyötä varmistukseen tehokkuuden, synergiaedut ja tosiasiallisen maantieteellisen kattavuuden koko unionissa ottaen samalla asianmukaisesti huomioon olemassa olevat rakenteet ja työn.
5. Riippumatta siitä, mitä talousarvion toteuttamisvälinettä neuvontapalvelujen hankintaan tai tarjoamiseen käytetään, palvelujen tarjoajat ja vastaanottajat on valittava avoimuuden, tasavertaisen kohtelun ja eturistiriitojen välttämisen periaatteiden mukaisesti, mukaan lukien ammatilliset eturistiriidat.
6. Hankeneuvonnan yhteydessä komissio, sen neuvontakumppanit ja muut palveluntarjoajat tekevät tarvittaessa yhteistyötä muiden unionin tai kansallisten julkisten tai yksityisten neuvonta- ja tukipalvelujen tarjoajien kanssa, mukaan lukien EU:n yritysverkosto.

2 JAKSO

PK-YRITYSTEN YHTEISTYÖ

27 artikla

EU:n yritysverkosto

1. Perustetaan EU:n yritysverkosto, joka keskittyy erityisesti pk-, startup-, scaleup- ja pieniin midcap-yrityksiin ja jonka tarkoituksena on auttaa unionin yrityksiä parantamaan kilpailukykyään ja innovointivalmiuksiaan sekä kasvamaan ja laajentumaan sisämarkkinoilla ja niiden ulkopuolella. Verkoston on katettava koko unioni, sen on oltava maantieteellisesti tasapainoinen, ja siinä on otettava huomioon kaikenlaisien yritysten unionin alueiden, mukaan lukien vähemmän kehittyneet alueet ja unionin syrjäisimmät alueet, erityispiirteet.

28 artikla

Yritystuki

1. Kilpailukykyrahasto toteuttaa monialaisia toimia, joissa painotetaan pk-yritysten kilpailukykyyn vahvistamista ja täydentävyyden saavuttamista unionin tasolla, muun muassa seuraavien toimenpiteiden avulla:
  - a) tarjotaan integroitua yritysneuvontaa ja -tukea yrityksille, myös kolmansille osapuolille annettavan taloudellisen tuen kautta;
  - b) tarjotaan kumppanuusmahdollisuuksia ja kehitetään valmiuksia;
  - c) parannetaan teknologian, teknologiainfrastruktuurin ja -välineiden saatavuutta ja autetaan yrityksiä niiden pariin, tuetaan innovaatioiden käyttöönottoa ja tuetaan liike-

elämän järjestöjen, pk-yritysten ja pienten midcap-yritysten, myös startup- ja scaleup-yritysten, osallistumista yhteistyöalustoihin ja yhteistyöhön perustuvilla aloilla;

- d) parannetaan yritysten käsitystä unionin toimintapolitiikoista ja hankitaan palautetta niiden vaikuttavuudesta;
- e) parannetaan pk-yritysten, myös pienten midcap-yritysten, rahoituksen saantia ja saatavuutta, myös mikrorahoituksen ja yhteiskunnallisille yrityksille annettavan tuen osalta;
- f) helpotetaan markkinoille pääsyä muun muassa tukemalla pk-yritysten kansainvälistymistä ja tarjotaan markkinatietoutta, myös vähemmän kehittyneillä alueilla ja syrjäisimmillä alueilla;
- g) parannetaan pk-yritysten liiketoimintaympäristöä ja edistetään pk-yritysten uusia liiketoimintamahdollisuuksia tukemalla muun muassa teollis- ja tekijänoikeuksien hyödyntämistä, standardien laadintaa ja julkisia hankintoja;
- h) edistetään yrittäjyyttä, myös naisyrittäjyyttä ja nuorten yrittäjyyttä, sekä yrittäjyys- ja liiketoimintataitojen hankkimista.

29 artikla

Pk-yrityksiä koskevat toimet pk-yritysten osallistumisen lisäämiseksi

1. Jokaisessa ikkunassa tuetaan startup-, pk- ja pieniin midcap-yrityksiin kohdennettuja alakohtaisia toimia tai strategisten alojen pk-yrityksiä koskevia ehdotuspyyntöjä, joiden tarkoituksena on edistää innovointia, liiketoiminnan kiihdyttämistä, kaupallistamista ja laajentamista.

30 artikla

Osaamisen kehittämisen tuki

1. Kilpailukykyrahastosta rahoitetaan toimia, joilla tuetaan osaamisen kehittämistä erityisesti strategisilla aloilla ja luodaan vahvoja yhteyksiä korkea-asteen koulutuksen, ammatillisen koulutuksen järjestäjien, soveltavan tutkimuksen ja yritysten välille, joustavan, innovatiivisen ja kilpailukykyisen talouden aikaansaamiseksi. Tähän sisältyy tuki eurooppalaiselle taitotakuulle, jolla tuetaan arvoketjun siirtymiä strategisten kasvualojen tai ammattien hyväksi työmarkkinoilla työvoiman täydennys- ja uudelleen koulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen kumppanuuksien avulla, jotta voidaan vahvistaa ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja yritysten, erityisesti pk-yritysten, välistä yhteistyötä ja yhdistää ne alueellisiin teollisiin ekosysteemeihin.

3 JAKSO

TUENSAAJAN PALVELUPISTE

31 artikla

Unionin rahoituksen saanti

1. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 150 artiklan mukaisesti kilpailukykyrahasto osallistuu osallistujia varten perustetun sähköisten tietojen vaihtojärjestelmän

ylläpitoon ja laajentamiseen, jotta varmistetaan unionin rahoituksen saatavuuden yksinkertaistaminen. Kilpailukykyrahaston panos vaihtojärjestelmän ylläpitoon ja laajentamiseen ei saa riippua talousarvion toteuttamistavasta tai -välineestä, ja siihen on sisällyttävä neuvonta- ja yrityskiihdytyspalvelut sekä unionin tukea koskevan keskitetyn palveluväylän tukeminen asetuksen (EU) [XXX] [suorituskykyasetus] mukaisesti.

2. Kilpailukykyrahastosta voidaan tukea mitä tahansa muita toimia, joilla helpotetaan ja nopeutetaan unionin rahoituksen, muun rahoituksen ja investointien saatavuutta sekä varmistetaan tulosten hyödyntäminen ja käyttöönotto välineiden, kuten konseptin toimivuuden osoittamisen, käyttöönottoavustusten, neuvonta- ja yritystukipalvelujen, ja minkä tahansa erityisen alustan avulla.

IV luku

Puhtaan siirtymän ja teollisuuden vähähiilistämisen tuki

32 artikla

Kohde

1. Tämän luvun nojalla tuettavilla toimilla on edistettävä 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja yleistavoitteita ja 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita.
2. Tämän luvun toimien tuki rahoitetaan 4 artiklassa vahvistetusta talousarviosta ja mahdollisista 5 artiklan mukaisesti osoitetuista lisärahoitusosuuksista.

33 artikla

Erityistoimet, joilla tuetaan puhdasta siirtymää ja teollisuuden vähähiilistämistä koskevia politiikkoja

1. Puhtaan siirtymän ja teollisuuden vähähiilistämisen ikkunan tuki toteutetaan erityisesti seuraavien toimien avulla:
  - a) Life-ohjelman toimet, joilla tuetaan alhaalta ylöspäin suuntautuvia hankkeita, jotka koskevat puhtaaseen siirtymään ja teollisuuden vähähiilistämiseen liittyvien innovatiivisten ratkaisujen ja parhaiden käytäntöjen demonstrointia, testausta ja markkinoille saattamista sekä ilmastoa ja ympäristöä koskevan tiedon lisäämistä asiaankuuluvilla hallinnon tasoilla.
  - b) Energiatehokkuus, energian varastointi, kysyntäjousto, kansalliset siirto- ja jakeluverkot, energijärjestelmien digitalisointi, uusiutuvien energialähteiden integrointi, energiaremontit sekä lämmitys- ja jäähdytysratkaisut, -järjestelmät ja -palvelut.
  - c) Puhtaaseen energiaan ja vähähiilistämiseen liittyvät ratkaisut teollisuudessa, mukaan lukien energiaintensiivisten teollisuudenalojen sähköistäminen sekä hiilidioksidin talteenotto, hyödyntäminen ja varastointi, ja kaupungeissa erityisesti energian, liikenteen ja rakennusten osalta.
  - d) Kestävien polttoaineiden hankinta, tuotanto, varastointi, jakelu ja käyttöönotto, mikä helpottaa liikenteen vähähiilistämistä.

- e) Puhtaat, multimodaaliset ja digitalisoidut, turvalliset kuljetus- ja liikenneratkaisut, mukaan lukien liikkuva kalusto (esim. ajoneuvot, alukset, myös kalastusalukset, ilma-alukset, liikkuva kalusto) ja infrastruktuurit (muun muassa latausinfrastruktuuri, satamat tai suurnopeusrautatieverkko), järjestelmät ja toiminnot.
  - f) Tuki älykkään liikkumisen kehittämiseksi ja käyttöönnotolle, mukaan lukien ajoneuvot, infrastruktuuri, verkottunut ja automatisoitu liikkuvuus, älykkäät liikenteenhallintajärjestelmät ja niihin liittyvät palvelut.
  - g) Puhtaan teknologian valmistus ja sen toimitusketju, myös antamalla rahoitustukea asetuksen (EU) 2024/1735 mukaisille strategisille hankkeille, lisäämällä nettonollateknologioiden valmistuskapasiteettia ja niiden toimitusketjuja sekä laajentamalla olemassa olevia tuotantolinjoja.
  - h) Unionin valmiuksien vahvistaminen innovoitaessa ja otettaessa teollisesti käyttöön kehittyneitä valmistusmenetelmiä ja kehittyneitä materiaaleja.
  - i) Kiertotalous, vesitehokkuus, valtamerten terveys ja ympäristöpolitiikka, mukaan lukien ratkaisut ympäristön, myös ilman, veden, meren ja maaperän laadun suojelemiseksi, ennallistamiseksi ja parantamiseksi, luontokadon pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden kehityksen kääntäminen myönteiseksi sekä ekosysteemien heikkenemisen torjuminen, kestävien ratkaisujen kehittäminen ilmastotoimiin maatalouselintarvikkeiden ja metsätalouden toimitusketjuissa.
  - j) Ilmastokestävyys ja vesiresilienssi.
  - k) Saastumisen ehkäisy ja vähentäminen ja ympäristön kunnostaminen.
  - l) Investoinnit, innovointi ja nykyaikaistaminen kestävässä sinisen talouden aloilla, kuten laivanrakennus ja merenkulku, uusiutuva merienergia, valtamerten havainnointitekniikka, sininen teknologia ja ekosysteemien säilyttäminen.
  - m) Pk-yritysten kestävyys ja puhdas siirtymä, myös matkailu-, rakennus- ja muilla talouden aloilla.
  - n) Markkinoille saattaminen, valmiuksien kehittäminen ja taitojen kehittäminen puhdasta siirtymää varten, mukaan lukien puhtaaseen energiaan siirtyminen ja energian kysyntäpuolen toimet (esimerkiksi NetZero Industry Academies -koulutusyhteisliittymät) sekä siirtyminen kestävässä ja turvalliseen liikkumiseen ja kestävässä matkailuun kaupungeissa, maaseutualueilla, yhteisöissä ja rakennuksissa.
  - o) Tuki toimille, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tai valvotaan niiden noudattamista. Tähän sisältyy asiaankuuluvien instituutioiden tukeminen, kansallisten viranomaisten välinen ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, tutkimus sekä välineiden ja infrastruktuurien, myös tietoteknisten infrastruktuurien ja välineiden, kehittäminen ja käyttöönotto.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimien kautta annettavaa tukea voidaan antaa missä tahansa muodossa, myös asetuksessa (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma] vahvistetuilla yhteistyöhön perustuvilla tutkimus- ja innovointitoimilla, jotka yksilöidään työohjelman erityisessä osassa.

34 artikla

Täydentävä sääntely

1. Koordinointi- ja tukitoimia energiatehokkuuden ja puhtaan siirtymän alalla tukeville toimille annettava unionin tuki voi kattaa enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen soveltamista.
2. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 184 artiklan 6 kohdassa säädetään, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä tai määrätä koordinointi- ja tukitoimia energiatehokkuuden ja puhtaan siirtymän alalla tukevien toimien sekä 34 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen Life-ohjelman toimien osalta, että tuensaajalle aiheutuvista välillisistä kustannuksista korvataan kertakorvauksena kiinteä osuus, joka on enintään 25 prosenttia toimen avustuskelpoisista välittömistä kustannuksista, lukuun ottamatta alihankinnan tukikelpoisia välittömiä kustannuksia, rahoitustukea kolmansille osapuolille ja yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia, jotka sisältävät välillisiä kustannuksia.
3. Työohjelmissa on varmistettava johdonmukaisuus direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen rahaston puitteissa toteutettavien toimien tyyppien kanssa sekä johdonmukaisuus ja täydentävyys asetuksen (EU) [XXX] [Verkojen Eurooppa -väline] kanssa.
4. Työohjelmat, jotka hyväksytään tämän asetuksen sääntöjen mukaisesti tämän luvun nojalla, on sisällytettävä erityiseen osaan ja varmistettava, että ne ovat johdonmukaisia asetuksen (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti Eurooppa] nojalla tuettujen kilpailukyky- ja yhteiskuntatoimien kanssa.

35 artikla

Tarjouskilpailumekanismit

1. Tämän luvun mukaiset myöntämismenettelyt voidaan toteuttaa tarjouskilpailuina. Tämä sisältää hinnanerosopimukset, hiilen hinnanerosopimukset tai kiinteän premion sopimukset vähähiilistämisinvestointien tukemiseksi edellyttäen, että unionin taloudelliset edut suojataan ja talousarvioon kohdistuva riski rajoitetaan enimmäisrahoitusosuuteen. Tarjouskilpailumenettelyt voidaan toteuttaa minkä tahansa 12 artiklassa säädetyn talousarvion toteuttamisvälineen kautta ja niiden mukaisesti.

V LUKU

TERVEYDEN, BIOTEKNOLOGIAN, MAATALOUDEN JA BIOTALOUDEN TUKI

36 artikla

Erityissäännökset terveyttä, bioteknologiaa, maataloutta ja biotaloutta koskevien politiikkojen tukemiseksi

1. Tämän luvun nojalla tuettavilla toimilla on edistettävä 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja yleistavoitteita ja 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita.

2. Tämän luvun toimien tuki rahoitetaan 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetusta talousarviosta ja mahdollisista 5 artiklan mukaisesti osoitetuista lisärahoitusosuuksista.

37 artikla

Erityistoimet

1. Terveyden, bioteknologian, maatalouden ja biotalouden ikkunan tuki toteutetaan erityisesti seuraavien toimien avulla:
  - a) Terveydenhuollon, myös rajatylittävän terveydenhuollon, parantaminen ja suojeleminen priorisoimalla elinikäistä terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä terveyskaikissa politiikoissa- ja yhteinen terveys -lähestymistavan avulla painottaen erityisesti tartuntatauteja ja ei-tarttuvia tauteja, mukaan lukien mielenterveysongelmat, rappeuttavat terveysongelmat, autismin kirjon häiriöt, sydän- ja verisuonitaudit, syöpä ja muut ei-tarttuvat taudit, mukaan lukien saastumiseen sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvät taudit, ja tukemalla kansainvälisiä terveysaloitteita ja tehostamalla kansainvälistä yhteistyötä.
  - b) Terveydenhuoltojärjestelmien tehokkuuden ja häiriönsietokyvyn vahvistaminen parantamalla terveysdatan ja digitaalisten välineiden, infrastruktuurien ja palvelujen saatavuutta, käyttöä ja uudelleenkäyttöä, mukaan lukien eurooppalaisen terveystietoalueen tukeminen, tekoälyn ja robotiikkaan perustuvien ratkaisujen käyttöönotto terveydenhuollossa, terveydenhuollon digitalisaation edistäminen, terveydenhuoltopalvelujen saatavuuden parantaminen keskittyen erityisesti kansanterveyteen ja terveydenhuoltohenkilöstöön, unionin terveyslainsäädännön kehittäminen ja täytäntöönpano, myös digitaalitekniikoiden käytön avulla, näyttöön perustuvan päätöksenteon edistäminen (myös tukemalla terveysteknologian arviointia) sekä digitaalisten ratkaisujen tarjoaminen, jotta kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien välistä integroitua työtä voidaan seurata ja koordinoita ja jotta kannustetaan varmistamaan johdonmukaisuus ja tehokkuus kaikkialla unionissa.
  - c) Terveys- ja biotaloustekniikoiden kehittämisen, tuotantokapasiteetin, valmistuksen ja teollisen käyttöönoton edistäminen alan kilpailukykyä parantamiseksi ja rajat ylittäviin terveysuhkiin varautumisen ja reagoinnin kannalta merkityksellisten unionin lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden, digitaalisten ratkaisujen ja lääketieteellisten vastatoimien saatavuuden varmistaminen sekä näiden alojen kilpailu- ja häiriönsietokyvyn vahvistaminen varmistamalla, että tällaiset tuotteet ovat innovatiivisia, turvallisia, helposti ja luotettavasti saatavilla sekä kohtuuhintaisia, mikä edistää tasapuolista saatavuutta kaikkialla unionissa.
  - d) Bioteknologian innovaatioiden keksimisen, kehittämisen, riskien vähentämisen, demonstroinnin, pilotoinnin ja käytön sekä laajentamisen tukeminen, bioteknologiaratkaisujen markkinoille saattamisen ja käyttöönoton nopeuttaminen, uusien arvoketjujen vahvistaminen ja rahoituksen ja muun tuen tarjoaminen pk-, startup- ja scaleup-yrityksille sekä innovoijille.
  - e) Ihmisten suojeleminen tukemalla terveysturvapolitiikkojen kehittämistä, täytäntöönpanoa ja seuranta yhteistyössä jäsenvaltioiden viranomaisien ja sidosryhmien kanssa sekä koordinoimalla unionin ja kansallisia ennaltaehkäisy-, valmius- ja reagointisuunnitelmia.

- f) Innovatiivisen ja kilpailukykyisen biotalousalan edistäminen unionissa, myös terveystalouden bioteknologian, biopohjaisten materiaalien ja tuotteiden, maatalojen jäämien ja hakkuujätteen hyödyntämisen, hiilinegatiivisten tuotteiden, biovalmistuksen ja biokemikaalien aloilla, erityisesti tukemalla biotalouden innovaatioiden keksimistä, kehittämistä, riskien vähentämistä, demonstroitua, pilotointia ja laajentamista, nopeuttamalla maa- ja metsätaloudesta ja biotalousratkaisusta peräisin olevien biopohjaisten materiaalien markkinoille saattamista ja käyttöönottoa, vahvistamalla kehittyviä arvoketjuja ja kasvattamalla ammattitaitoisen työvoiman määrää pk-, startup- ja scaleup-yrityksille sekä innovoijille tarjottavan rahoituksen ja muun tuen avulla.
- g) Maatalous-, kalastus-, vesiviljely- ja metsäalan sekä maaseutu- ja rannikkoalueiden kilpailukykyyn, kestävyys-, häiriönsietokykyyn ja oikeudenmukaisuuden edistäminen sekä unionin pitkän aikavälin ruokaturvan varmistaminen.
- h) Sellaisten toimien tukeminen, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa ja valvotaan niiden noudattamista. Tähän sisältyy asiaankuuluvien instituutioiden tukeminen, kansallisten viranomaisten välinen ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, tutkimus sekä välineiden ja infrastruktuurien, myös tietoteknisten infrastruktuurien ja välineiden, kehittäminen ja käyttöönotto.
2. Työohjelmat, jotka hyväksytään tämän asetuksen sääntöjen mukaisesti tämän luvun nojalla, on sisällytettävä erityiseen osaan ja varmistettava, että ne ovat johdonmukaisia asetuksen (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti Eurooppa] nojalla tuettujen [kilpailukyky- ja yhteiskuntatoimien] kanssa.

VI LUKU

DIGITAALISEN JOHTAJUUDEN TUKI

38 artikla

Erityissäännökset digitaalista johtajuutta koskevan politiikan tukemiseksi

1. Tämän luvun nojalla tuettavilla toimilla on edistettävä 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja yleistavoitteita ja 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita.
2. Tämän luvun toimien tuki rahoitetaan 4 artiklan 2 kohdan d alakohdassa vahvistetusta talousarviosta ja mahdollisista 5 artiklan mukaisesti osoitetuista lisärahoitusosuuksista.

39 artikla

Erityistoimet digitaalista johtajuutta koskevan politiikan tukemiseksi

1. Digitaalisen johtajuuden tuen on katettava kauttaaltaan ja johdonmukaisesti koko digitaaliala, kuten tekoäly (mukaan lukien tekoälytehtaat ja gigatehtaat), suurteholaskenta, kvanttiteknologiat, puolijohteet ja fotonikka, robotiikka, suurten datakokonaisuuksien teknologiat, telco edge- ja pilviteknologiat, 6G ja muut langattomat teknologiat, viestintäverkot, kehittyneet yhteydet (mukaan lukien 6G ja muut langattomat teknologiat), tunnistusteknologiat, kyberturvallisuus ja verkon häiriönsietokyky, ohjelmistotekniikka, laajennettu todellisuus ja virtuaalimaailmat,

digitaaliset kaksoiset, unionin digitaalisen identiteetin lompakot ja yrityslompakot, luottamusteknologiat, uudet ja kehittyvät digitaaliteknologiat sekä monialaiset digitaaliteknologiat ja -sovellukset, myös ne, joilla on kaksikäyttöpotentiaalia sekä datateknologioiden ja data-avaruuksien tukeminen.

2. Digitaalisen johtajuuden tuki toteutetaan erityisesti seuraavien toimien avulla:
  - a) Johtoaseman saavuttaminen digitaali- ja tekoälyteknologioissa tutkimuksen ja innovoinnin, soveltavan tutkimuksen, teknologian siirron, teollisen käyttöönoton ja markkinoille saattamisen avulla. Täytäntöönpanoon sisältyy muun muassa sellaisten kestävien keskeisten digitaaliteknologioiden kehittäminen ja muotoilu, jotka heijastavat unionin arvoja, joilla varmistetaan unionin turvallisuus ja jotka edistävät sen kilpailukykyä maailmanlaajuisesti.
  - b) Teknologisen suvereniteetin saavuttaminen rakentamalla selviytymiskykyisiä digitaalisia ekosysteemejä, mukaan lukien edistyneet digitaaliset taidot, ja varmistamalla kyberturvallisuuden korkea taso unionissa. Täytäntöönpanoon sisältyy muun muassa sellaisen houkuttelevan ekosysteemin luominen, jonka ansiosta murrokselliset innovatiiviset yritykset, pk-, startup- ja scaleup-yritykset sekä digitaalialan uudet edelläkävijät voivat pysyä, kasvaa ja menestyä unionissa, ja niiden tukeminen laajentamisessa, uusille markkinoille pääsyssä, myös hankintojen avulla, ja unionin digitaalisen suvereniteetin edistämiseksi keskittyen teknologisten arvoketjujen monimutkaisuuteen, standardointiin, kehittyneiden digitaaliteknologioiden, infrastruktuurien ja palvelujen toimitusvarmuuteen, tarvittaviin valmiuksiin, mukaan lukien valmistus- ja tuotantokapasiteetti ja edistynyt digitaalinen osaaminen sekä yksityisellä että julkisella sektorilla.
  - c) Digitaalisen vaikuttavuuden saattaminen yritysten ja kansalaisten ulottuville huippunykyaikaisten ja kestävien digitaalisten sovellusten, infrastruktuurien ja palvelujen kautta kaikkialla unionissa. Täytäntöönpanoon sisältyy muun muassa toimia, joilla tutkitaan ja innovoidaan, kehitetään, tuotetaan, valmistetaan tai otetaan laajamittaisesti käyttöön kehittyneitä digitaalisia infrastruktuureja kaikkialla unionissa (esim. suurteholaskenta, telco-edge- ja pilvitekнологia, tekoälytehtaat ja gigatehtaat, data ja data-avaruudet, testaus- ja kokeilulaitokset, puolijohteet, fotonikka ja kvanttisirujen pilottituotantolinjat, kvanttilaskenta, viestintä- ja tunnistusinfrastruktuurit, kyberturvallisuuskeskukset, EU:n yritysverkosto, eurooppalaiset digitaali-innovointikeskittymät, kehittyneet yhteysinfrastruktuurit, mukaan lukien merikaapelit ja muut kuin maanpäälliset verkot), EU:n digitaalisen identiteetin lompakoita ja luottamuspalveluita, eurooppalaisia yrityslompakoita ja -palveluita sekä turvallista ja yhteentoimivaa digitaalista julkista infrastruktuuria, jotka ovat digitalisaation keskeisiä mahdollistajia, tukevat yhteiskunnan häiriönsietokykyä ja varautumista ja tuottavat selkeää lisäarvoa yrityksille, julkisille palveluille ja kansalaisille. Nämä toimet on tarvittaessa sovittava yhteen kansallisten investointien kanssa, ja niissä on muutoin hyödynnettävä käyttämätöntä potentiaalia luoda kotimaanmarkkinat kehittyneille ja Euroopassa valmistetuille digitaaliteknologioille. Tällaisia toimia voidaan toteuttaa päätöksen (EU) 2022/2481 mukaisesti perustettujen monikansallisten hankkeiden puitteissa, mukaan lukien erityisesti eurooppalaisten digitaalisen infrastruktuurin konsortioiden tai yhteisyritysten kautta toteutetut hankkeet.
  - d) Tuetaan unionin digitaalista siirtymää julkisella ja yksityisellä sektorilla, myös kehittämällä digitaalista osaamista ja digitaalisen osaamisen levittämistä. Täytäntöönpanoon sisältyy muun muassa tarvittavan tuen antaminen digitaalisten

ratkaisujen käyttöönoton nopeuttamiseksi ja syventämiseksi kaikilla talouden aloilla tutkimuksen, innovoinnin ja käyttöönoton avulla, jotta voidaan parantaa eri alojen tuottavuutta ja kilpailukykyä etenkin monimutkaisempien teknologioiden avulla ja saavuttaa yhteiskunnallisia hyötyjä. Tukemalla julkisen sektorin sovelluksia ja julkisen sektorin kattavampaa digitalisaatiota pyritään varmistamaan unionin laajuinen yhtenäinen ja yhteentoimiva digitaalisten julkisten palvelujen toimintaympäristö, joka tukee teknologista riippumattomuutta, ja maksimoimaan niiden tehokkuus yritysten ja kansalaisten kannalta. Talouden ja julkisen sektorin digitalisaatiota tuetaan myös kilpailukykyrahaston muista ikkunoista.

- e) Tuki toimille, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tai valvotaan niiden noudattamista. Tähän sisältyy asiaankuuluvien instituutioiden tukeminen, kansallisten viranomaisten välinen ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, tutkimus sekä välineiden ja infrastruktuurien, myös tietoteknisten infrastruktuurien ja välineiden, kehittäminen ja käyttöönotto.
3. Tämän jakson toimilla tuetaan kehittyneiden kyberturvallisuusvalmiuksien, -infrastruktuurien, -teknologioiden ja -voimavarojen kehittämistä, käyttöönottoa ja hankintaa, jotta voidaan varmistaa kriittisten infrastruktuurien ja digitaalisten toimitusketjujen turvallisuus, kehittää unionin tilannekuva uhkaympäristöstä sekä parantaa havaitsemisvalmiuksia ja poikkeamiin reagointia koskevia valmiuksia, mikä tukee unionin kyberturvallisuusalan teollisen perustan kilpailukykyä sekä kyberturvallisuustaitojen ja Euroopan teollisen perustan kyberturvallisuuden kypsyyden kehittämistä, myös pk-yrityksissä.
4. Työohjelmat, jotka hyväksytään tämän asetuksen sääntöjen mukaisesti tämän luvun nojalla, on sisällytettävä erityiseen osaan ja varmistettava, että ne ovat johdonmukaisia asetuksen (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti Eurooppa] mukaisten kilpailukyky- ja yhteiskuntatoimien kanssa.

VII LUKU

RESILIIENSIN JA TURVALLISUUDEN, PUOLUSTUSTEOLLISUUDEN JA AVARUUSTOIMINNAN TUKI

40 artikla

Kohde

1. Tämän jakson nojalla tuettavilla toimilla on edistettävä 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja yleistavoitteita ja 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita.
2. Tämän jakson toimien tuki rahoitetaan 4 artiklan 2 kohdan e alakohdassa vahvistetusta talousarviosta ja mahdollisista 5 artiklan mukaisesti osoitetuista lisärahoitusosuuksista.

41 artikla

Avaruus- ja puolustusalan synergiat

1. Perustetaan avaruus- ja puolustusalan neuvoo-antava lautakunta, joka voi antaa komissiolle neuvoja 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan 1 ja 2 alakohdassa tarkoitettujen avaruus- ja puolustustoimien ja niihin liittyvien rahoitusvälineiden koordinoinnista ja täydentävyydestä investointien tehokkuuden ja tulosten vaikuttavuuden lisäämiseksi. Jäsenvaltiot nimittävät 1 kohdassa tarkoitetun neuvoo-antavan lautakunnan jäsenet.

1 JAKSO

TUKI RESILIENSSIÄ KOSKEVALLE POLITIIKALLE

42 artikla

Erityistoimet resilienssiä koskevan politiikan tukemiseksi

1. Resilienssiä koskevan politiikan tuella vahvistetaan unionin teollisuuden strategista riippumattomuutta, taloudellista turvallisuutta ja häiriönsietokykyä vahvistamalla raaka-aineiden arvoketjun eri vaiheita, myös monipuolistamalla kolmansista maista saatavien kriittisten raaka-aineiden lähteitä.
2. Resilienssiä koskevan politiikan tuki toteutetaan erityisesti seuraavien toimien avulla:
  - a) EU:n raaka-aineiden etsintä-, louhinta-, jalostus- ja kierrätysvalmiuksien vahvistamisen tukeminen;
  - b) raaka-aineiden hankinta taloudellisen turvallisuuden tarpeiden sekä vihreää ja digitaalista siirtymää koskevien tavoitteiden mukaisesti, jotta voidaan pienentää EU:n yrityksille aiheutuvien toimitushäiriöiden riskiä, mukaan lukien kriittisten raaka-aineiden varastojen perustaminen ja hallinnointi koordinoitusti jäsenvaltioiden ja teollisuuden kanssa;
  - c) rahoitustuki kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen mukaisille strategisille hankkeille taloudellisen turvallisuuden tarpeiden sekä vihreää ja digitaalista siirtymää koskevien tavoitteiden mukaisesti.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen toimien kautta annettavaa tukea voidaan antaa missä tahansa muodossa, myös tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmassa [REF] vahvistetuilla yhteistyöhön perustuvilla tutkimus- ja innovointitoimilla, jotka yksilöidään työohjelman erityisessä osassa.
4. Työohjelmat, jotka hyväksytään tämän asetuksen sääntöjen mukaisesti tämän luvun nojalla, on sisällytettävä erityiseen osaan ja varmistettava, että ne ovat johdonmukaisia asetuksen (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti Eurooppa] mukaisten kilpailukyky- ja yhteiskuntatoimien kanssa.

43 artikla

Täydentävä sääntely

1. EU:n kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen mukaisiin strategiin hankkeisiin ja asiaa koskevassa alakohtaisessa lainsäädännössä suunniteltuihin strategiin hankkeisiin voidaan soveltaa 20 artiklan sääntöjä.

2 JAKSO

PUOLUSTUSTEOLLISUUSPOLITIIKAN TUKEMINEN

44 artikla

Erityistoimet puolustusteollisuuspolitiikan tukemiseksi

1. Puolustusteollisuuspolitiikan tuki toteutetaan erityisesti seuraavien osa-alueiden avulla:
  - a) tämän asetuksen 45 artiklassa tarkoitettujen yhteistä etua koskevien eurooppalaisten puolustushankkeiden toteuttamisen tukeminen;
  - b) tämän asetuksen 46 artiklassa tarkoitetun puolustusalan T&K-toiminnan, innovoinnin ja teknologisen valta-aseman tukeminen;
  - c) tämän asetuksen 47 artiklassa tarkoitetun puolustusteollisuuden reagointivalmiuksien, teollisen laajentamisen ja resilienssin tukeminen;
  - d) tämän asetuksen 48 artiklassa tarkoitettujen puolustushankintojen sekä puolustustarvikkeiden huollon ja saatavuuden tukeminen;
  - e) tämän asetuksen 49 artiklassa tarkoitettu sotilaslogistiikan toimintakyky ja tuki.
2. Uusille osallistujille, innovatiivisille startup-, pk- ja scaleup-yrityksille annettava tuki räätälöidään ensimmäisessä kohdassa lueteltujen toimien osalta siten, että varmistetaan nopeus, joustavuus ja ketteruus. Se toteutetaan EU:n puolustusalan innovointijärjestelmän (EUDIS) muodossa, jonka kautta tuetaan muun muassa murroksellisia teknologioita ja yksittäisiä yhteisöjä innovatiivisilla ja skaalautuvilla toimilla, kuten innovoijille suunnatut verkostointitapahtumat ja yritysvalmennus, ketterät rahoitusmekanismit, haasteet, hackathon-tapahtumat, innovatiivisten hankintojen tukeminen, nopeasti kehittyvien järjestelmien hankintamallien iteratiivinen parantaminen ja kaikki muut toimet, joilla nopeutetaan innovointisykliä ja teknologian integrointia ja validointia sekä teknologisia kokeiluja.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimien kautta annettavaa tukea voidaan antaa missä tahansa muodossa, myös tutkimusyhteistyön ja innovointitoimien tukena yksittäisille yhteisöille ja rahoitusvälineille.

45 artikla

Yhteistä etua koskevat eurooppalaiset puolustushankkeet

1. Yhteistä etua koskevat eurooppalaiset puolustushankkeet koostuvat teollisuuden yhteistyöhankkeista, joilla pyritään vahvistamaan Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä unionin laajuisesti samalla kun edistetään yhteistä etua koskevien ja/tai yhteiseen käyttöön tulevien jäsenvaltioiden sotilaallisten voimavarojen ja järjestelmien kehittämistä, mukaan lukien hankkeet, joilla varmistetaan pääsy kaikille operatiivisille aloille eli maa-, meri- ja ilmavoimien toimintaan, avaruusalalle ja kyberulottuvuuksiin.
2. Komissio voi yksilöidä yhteistä etua koskevia eurooppalaisia puolustushankkeita täytäntöönpanosäädöksessä, joka hyväksytään 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Yksilöidessään 2 kohdassa tarkoitettuja hankkeita komissio
  - a) ottaa asianmukaisesti huomioon 56 artiklassa tarkoitetun puolustusteollisuuden neuvoa-antavan lautakunnan puitteissa annetut ohjeet, erityisesti hankkeen vaikutuksen YUTP:n yhteydessä määritettyihin voimavaroja koskeviin prioriteetteihin, etenkin voimavarojen kehittämissuunnitelmaan, sekä turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin tavoitteisiin;
  - b) yksilöi yleiset rahoitustarpeet ja mahdolliset vaikutukset unionin talousarvioon;
  - c) ottaa huomioon jäsenvaltioiden näkemykset.
4. Yhteistä etua koskevien eurooppalaisten puolustushankkeiden on täytettävä seuraavat yleiset perusteet:
  - a) hankkeeseen osallistuu vähintään neljä jäsenvaltiota;
  - b) hankkeella pyritään kehittämään valmiuksia, mukaan lukien valmiudet, joilla varmistetaan pääsy strategisille aloille ja kiistanalaisille alueille, strategisia edellytyksiä ja tarvittaessa järjestelmiä, jotka toimivat yhteistä etua ja käyttöä koskevana eurooppalaisena puolustusinfrastruktuurina;
  - c) hankkeen hyödyt ulottuvat laajemmalle unioniin ja siinä varmistetaan laaja maantieteellinen osallistuminen;
  - d) hankkeiden on oltava kooltaan tai laajuudeltaan erityisen merkittäviä, ja niillä on pyrittävä lieventämään huomattavaa teknologista tai taloudellista riskiä;
  - e) hankkeen mahdolliset kokonaishyödyt ovat sen kustannuksia suuremmat, myös pidemmällä aikavälillä.
5. Yhteistä etua koskevassa eurooppalaisessa puolustushankkeessa on oltava mukana vähintään neljä jäsenvaltiota. Euroopan komissio voi tarvittaessa osallistua hankkeeseen.
6. Yhteistä etua koskevan eurooppalaisen puolustushankkeen on katsottava edistävän unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen kannalta kriittisiä puolustusvoimavaroja ja olevan näin ollen yleisen edun mukainen. Ne voidaan perustaa asetuksen (EU) [XXX] [Euroopan puolustusteollisuusohjelma] mukaisesti perustettujen eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettujen rakenteiden puitteissa.
7. Jäsenvaltiot voivat soveltaa tukijärjestelmiä ja antaa hallinnollista tukea yhteistä etua koskeville eurooppalaisille puolustushankkeille, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.
8. Yhteistä etua koskevien puolustushankkeiden käynnistäminen voidaan katsoa direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuksi erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavaksi syyksi ja direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuksi yleisen edun kannalta erittäin tärkeäksi syyksi. Sen vuoksi niihin liittyvien tuotantolaitosten suunnittelua, rakentamista ja toimintaa voidaan pitää erittäin tärkeän yleisen edun mukaisena, mikäli muut näissä säännöksissä asetetut edellytykset täyttyvät.
9. Unioni tukee kaikkia toimia, jotka ovat tarpeen yhteistä etua koskevan eurooppalaisen puolustushankkeen kehittämistä, teollistamista, hankintaa tai käyttöönottoa varten, erityisesti minkä tahansa tämän jakson nojalla tuetun toiminnan kautta.

46 artikla

Puolustusalan tutkimus-, kehitys- ja innovointiyhteistyö sekä teknologinen valta-asema

1. Puolustusalan tutkimusta, kehittämistä, innovointia sekä teknologista valta-asemaa tukeviin toimiin voi sisältyä erityisesti seuraavat:
  - a) puolustusalan tutkimusyhteistyö perustutkimuksesta soveltavaan tutkimukseen, jossa keskitytään yhteisesti sovittuihin voimavarojen prioriteetteihin;
  - b) uusien puolustustuotteiden ja -teknologioiden yhteiskehittäminen, mukaan lukien ainakin järjestelmäprototyyppien luominen sekä järjestelmien testaus, hyväksyntä tai sertifiointi;
  - c) murroksellisten puolustusteknologioiden tukeminen;
  - d) innovointisykliä nopeuttamisen ja teknologian integroinnin tukeminen, mukaan lukien jatkuva tutkimus ja kehitys sekä teknologiset haasteet;
  - e) spin-in-toimet, joilla siviiliteknologiaa mukautetaan puolustusalan tarpeisiin.

47 artikla

Puolustusteollisuuden reagoitivalmiudet, laajentaminen ja resilienssi

1. Toimiin, jotka liittyvät reagoitivalmiuksien parantamiseen, teolliseen laajentamiseen ja resilienssin parantamiseen ja joilla parannetaan Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan reagoitokykyä ja häiriönsietokykyä, jotta se voi kehittää, tuottaa ja ylläpitää puolustusalan kriittistä tuotantokapasiteettia ja -valmiuksia tarvittavassa mittakaavassa ja riittävän nopeasti, myös tukemalla innovatiivisten yritysten teollista laajentamista ja osaamisen kehittämistä, voi sisältyä erityisesti
  - a) nykyisen tuotantokapasiteetin optimointi, laajentaminen, nykyaikaistaminen, parantaminen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai uuden tuotantokapasiteetin luominen, sikäli kuin kyseiset komponentit ja raaka-aineet on tarkoitettu tai ne käytetään kokonaan puolustustarvikkeiden tuotantoon, erityisesti tuotantokapasiteetin lisäämiseksi tai tuotannon läpimenoaikojen lyhentämiseksi, myös hankkimalla tarvittavia työstökoneita ja muita tarvittavia tuotantopanoksia;
  - b) rajat ylittävien teollisuuskumppanuuksien perustaminen teollisuuden yhteisenä ponnistuksena, myös julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien tai muun teollisen yhteistyön, kuten rajat ylittävien yhteisyritysten, muodossa, mukaan lukien toiminnot, joilla pyritään koordinoimaan puolustustarvikkeiden ja niiden komponenttien ja raaka-aineiden – sikäli kuin kyseiset komponentit ja raaka-aineet on tarkoitettu tai ne käytetään kokonaan puolustustarvikkeiden tuotantoon – hankintaa tai varaamista ja varastointia sekä koordinoimaan tuotantokapasiteettia ja tuotantosuunnitelmia;
  - c) puolustustarvikkeiden ja niiden komponenttien ja raaka-aineiden – sikäli kuin kyseiset komponentit ja raaka-aineet on tarkoitettu tai ne käytetään kokonaan puolustustarvikkeiden tuotantoon – varalla olevan lisävalmistuskapasiteetin

(valmiustilassa olevat tuotantolaitokset) vahvistaminen ja saataville asettaminen tilattujen tai suunniteltujen tuotantovolyyymien mukaan;

- d) sellaisten puolustustarvikkeiden teollistamisen ja kaupallistamisen edistäminen, jotka on kehitetty unionin rahoittamien toimien tai vähintään kahden jäsenvaltion tuella toteutettujen muiden yhteistyötoimien yhteydessä, muun muassa perustamalla rajat ylittäviä teollisuuskumppanuuksia, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia tai muita teollisen yhteistyön muotoja, lisäämällä alkuvaiheen tuotantoa ja tarvittaessa lisensoitua tuotantoa;
  - e) puolustustarvikkeiden testaaminen, tarvittava infrastruktuuri mukaan lukien, ja tarvittaessa kunnostusta koskeva sertifiointi, jotta voidaan hallita näiden tuotteiden vanhentumista ja tehdä niistä käyttökuntoisia loppukäyttäjille;
  - f) teollisuuden strategisten riippuvuuksien vähentäminen, erityisesti kun on kyse assosioitumattoman kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön rajoitusten alaisten komponenttien korvaamisesta tai oikeudesta korvata tai poistaa tällaisia komponentteja.
2. Jotta voidaan varmistaa puolustustarvikkeiden saatavuus ajallisesti ja määrällisesti ja edistää siten Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan ja tarvittaessa Ukrainan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä, komissio tukee seuraavia toimenpiteitä (EU:n sotilasalan myyntimekanismi):
- a) puolustustarvikkeita koskevien puolustusteollisuuden valmiusreservien perustaminen, hallinnointi ja ylläpito;
  - b) laaditaan yksi keskitetty luettelo Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan ja Ukrainan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan kehittämistä puolustustarvikkeista ja pidetään se ajan tasalla;
  - c) puolustustarvikkeiden julkisiin hankintoihin liittyvien hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen.
3. Edellä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun puolustusteollisuuden valmiusreservin perustaa ja sen hallinnoinnista ja ylläpidosta vastaa ainoastaan asetuksessa [EDIP] vahvistettu eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne, ja se tarjoaa jäsenvaltioille, assosioituneille maille ja Ukrainalle välittömän ja etuuskohteluun perustuvan mahdollisuuden ostaa tai käyttää/vuokrata reserviin sisältyviä puolustustarvikkeita.
4. Komissio laatii Euroopan puolustusvirastoa kuultuaan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun luettelon ja pitää sen ajan tasalla. Komissio kuulee Euroopan puolustusvirastoa ja ottaa sen näkemykset huomioon laatiessaan kyseisen luettelon teknisiä eritelmiä ja hankkii tarvittaessa sen perustamiseen tarvittavan tietoteknisen alustan. Jäsenvaltioita, Ukrainaa ja talouden toimijoita pyydetään täydentämään kyseistä luetteloa vapaaehtoisesti.

48 artikla

Yhteiset puolustustarvikkeiden hankinnat, ylläpito ja saatavuus

1. Ohjelmasta tuetaan toimia, joilla pyritään lisäämään yhteistyötä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden välillä yhteisten sertifiointivalmiuksien kehittämisessä sekä puolustuskykyjen hankinnoissa, ylläpidossa ja saatavuudessa ja siten vähentämään hajanaisuutta ja parantamaan yhteentoimivuutta, saavuttamaan mittakaavaetuja,

varmistamaan tarpeellisten tarvikkeiden nopeampi saatavuus ja vahvistamaan yhteistä puolustusvalmiutta.

2. Puolustustarvikkeiden yhteishankintaan, ylläpitoon tai saatavuuteen liittyvään toimeen osallistuvien jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden on nimettävä yksimielisesti tukikelpoinen oikeushenkilö edustajaksi, joka toimii niiden puolesta kyseisessä toimessa. Edustajan tehtäviin kuuluu erityisesti toteuttaa hankintamenettelyt ja tehdä niistä johtuvat sopimukset toimeksisaajien kanssa osallistuvien valtioiden puolesta. Edustaja voi osallistua toimeen tuensaajana ja toimia konsortion koordinaattorina ja siten hallinnoida ja yhdistää sekä ohjelmasta että osallistuvilta jäsenvaltioilta ja assosioituneilta mailta saatavia varoja.
3. Edustajan on sovellettava hankintamenettelyissään ja hankintasopimusten tekoperusteissaan 51 artiklassa säädettyjä edellytyksiä ja vaadittava tarjouspyynnössä, että edellytyksiä sovelletaan alihankkijoihin.
4. Edustajien on annettava komissiolle 51 artiklassa tarkoitetut takeet ja esitettävä riskejä lieventävät toimenpiteet. Komission pyynnöstä sille on toimitettava lisätietoja takeista tai riskejä lieventävistä toimenpiteistä. Komissio tiedottaa 83 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetulle komitealle mahdollisista tämän kohdan mukaisesti toimitetuista ilmoituksista.
5. Kaikkiin puolustustarvikkeiden yhteishankintoihin, ylläpitoon ja saatavuuteen liittyvistä toimista johtuviin sopimuksiin on sisällyttävä määräyksiä, jotka koskevat puolustustarvikkeiden lisämäärien ostamista muille jäsenvaltioille, assosioituneille maille tai Ukrainalle.
6. Tässä artiklassa 'edustajalla' tarkoitetaan jäsenvaltioon tai assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunutta direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa ja direktiivin 2014/25/EU 3 artiklan 1 kohdassa määriteltyä hankintaviranomaista, Euroopan puolustusvirastoa, Euroopan puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettua rakennetta tai kansainvälistä organisaatiota, jonka jäsenvaltiot, assosioituneet maat tai Ukraina ovat nimenneet suorittamaan yhteishankinnan niiden puolesta.

49 artikla

Sotilaslogistiikan toimintakyky ja tuki

1. Toimia, jotka liittyvät sotilaallisen liikkuvuuden lisäämiseen unionissa tukemalla siviili- ja sotilasvoimavarojen, myös tarvikkeiden, infrastruktuurin ja superstruktuurin, kaksikäyttöä, helpottamalla, mahdollistamalla ja tukemalla joukkojen siirtoa ja vahvistamalla sotilaallisen liikkuvuuden valmiuksien saatavuutta, myös yhdistämällä ja jakamalla sotilaallisen liikkuvuuden resursseja ja joihin sisältyy myös sotilastukikohtien tukeminen, mukaan lukien sotilashenkilöstön asunnot ja sosiaalinen infrastruktuuri, jotta sotilashenkilöstöä voidaan sijoittaa jäsenvaltioihin ja pitää yllä joukkojen vahvuutta, voivat olla esimerkiksi:
  - a) Kannustimet hankkimaan tarvikkeita, jotka mahdollistavat sotilashenkilöstön, puolustustarvikkeiden tai -kaluston liikkumisen, kuljetuksen tai käyttöönoton tai tehostavat sitä ja parantavat sotilaallisen liikkuvuuden voimavarojen saatavuutta.
  - b) Apu jäsenvaltioille, jotta ne voivat tunnistaa kaupallisilla markkinoilla tai muissa lähteissä saatavilla olevia kuljetus- ja logistiikkaresursseja ja tarvikkeita ja ottaa niitä käyttöön sotilaallisen liikkuvuuden tukemiseksi.

- c) Tuki sotilaalliseen liikkuvuuteen liittyvien prosessien digitalisaatiolle, jotta voidaan taata helpotettu suora ja turvallinen tietojenvaihto joukkojen siirtoa ja muita asiaankuuluvia menettelyjä pyytävien ja hyväksyvien jäsenvaltioiden välillä.
  - d) Teollisen kapasiteetin vahvistaminen, nykyaikaistaminen ja laajentaminen sekä sen käyttötarkoituksen muuttaminen, jotta voidaan tuottaa ja ylläpitää tarvikkeita, jotka suoraan edistävät ja parantavat sotilaallista liikkuvuutta unionissa.
  - e) Henkilöstön koulutus sekä uudelleen- ja täydennyskoulutus, jotta voidaan parantaa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuutta puolustustarvikkeiden, -komponenttien ja -kaluston kuljetusta varten, erityisesti kun on kyse ylisuurten, ylipainoisten ja vaarallisten tavaroiden turvallisesta ja tehokkaasta siirtämisestä.
  - f) Sotilaallisen liikkuvuuden kannalta strategisten infrastruktuurien suojelun ja häiriönsietokyvyn parantaminen erityisesti sotilaallisen liikkuvuuden käytävien varrella sijaitsevien ja Eurooppaan vaikuttavien infrastruktuurien osalta.
  - g) Tuki toimille, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tai valvotaan niiden noudattamista. Tähän sisältyy asiaankuuluvien instituutioiden tukeminen, kansallisten viranomaisten välinen ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, tutkimus sekä välineiden ja infrastruktuurien, myös tietoteknisten infrastruktuurien ja välineiden, kehittäminen ja käyttöönotto.
2. Toimien toteutuksessa varmistetaan täydentävyys asetuksen (EU) [XXX] [Verkkojen Eurooppa -väline] kanssa.

50 artikla

Kolmansien maiden assosioitumista koskevat täydentävät säännöt

1. Edellä olevan 11 artiklan sääntöjen lisäksi 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan 2 alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen mukaisiin toimiin voivat osallistua
  - a) Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti;
  - b) Ukraina.
2. Edellä 11 artiklassa vahvistettujen säännösten lisäksi muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kanssa tehdyssä assosiaatiosopimuksessa on
  - a) täsmennettävä, miten tukikelpoisuusedellytyksiä on mukautettava, erityisesti jotta mahdollistetaan assosioituneeseen maahan sijoittautuneiden mutta muun kolmannen maan tai muun kolmannen maan yhteisön määräysvallassa olevien yhteisöjen osallistuminen;
  - b) vahvistettava asianmukaiset toimenpiteet, joilla turvataan toimitusvarmuus, sekä kaikki muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen suojaamiseksi;
  - c) varmistettava puolustusjärjestelmien standardoinnin lisäämisen edistäminen sekä jäsenvaltioiden ja kyseisten muiden kolmansien maiden voimavarojen yhteentoimivuuden parantaminen.

Avustuksia koskevat täydentävät tukikelpoisuussäännöt

1. Tämän asetuksen 9 artiklassa säädettyjen tukikelpoisuusedellytysten täyttämisen lisäksi unionin rahoituksen saajien on noudatettava 2–6 kohtaan sisältyviä velvoitteita.
2. Rahoituksen saajien johtorakenteiden on oltava unionissa tai assosioituneessa maassa, eivätkä ne saa olla assosioitumattoman kolmannen maan tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.
3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautunut oikeushenkilö, joka on assosioitumattoman kolmannen maan tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, voi olla unionin rahoituksen saaja, jos komission saataville asetetaan takeet, jotka jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon se on sijoittautunut, on hyväksynyt kansallisten menettelyjensä mukaisesti, sekä tiedot asetuksen (EU) 2019/452 2 artiklan 3 alakohdassa tarkoitetun seurannan perusteella toteutetuista asianmukaisista toimenpiteistä.
4. Näillä takeilla on vakuutettava, että kyseisessä alakohdassa tarkoitetun oikeushenkilön osallistuminen toimeen ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa, sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä SEU-sopimuksen V osaston nojalla.
5. Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa takeissa on erityisesti perusteltava, että toimen osalta on käytössä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että:
  - a) oikeushenkilöön kohdistuvaa määräysvaltaa ei käytetä tavalla, joka hillitsee tai rajoittaa sen kykyä toteuttaa tointa ja tuottaa tuloksia, rajoittaa sen infrastruktuuria, välineitä, omaisuutta, resursseja, immateriaalioikeuksia tai toimen edellyttämää osaamista taikka heikentää sen valmiuksia ja toimen toteuttamisen edellyttämiä standardeja;
  - b) assosioitumattomalla kolmannella maalla tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisöllä ei ole pääsyä toimeen liittyviin arkaluonteisiin tietoihin, ja toimeen osallistuvilla työntekijöillä tai muilla henkilöillä on tarvittaessa jäsenvaltion tai assosioituneen maan tekemä kansallinen turvallisuus selvitys;
  - c) omistusoikeus toimesta saatavaan henkiseen omaisuuteen ja toimen tuloksiin säilyy saajalla toimen aikana ja sen päättymisen jälkeen, assosioitumaton kolmas maa tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisö ei valvo tai rajoita niitä, niitä ei viedä unionin tai assosioituneiden maiden ulkopuolelle, eikä niihin ole pääsyä unionin tai assosioituneiden maiden ulkopuolelta ilman sen jäsenvaltion tai assosioituneen maan suostumusta, johon oikeushenkilö on sijoittautunut, ja 3 artiklassa vahvistettuja tavoitteita noudattaen.
6. Mikäli jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon oikeushenkilö on sijoittautunut, katsoo sen asianmukaiseksi, voidaan antaa lisätakeita.
7. Komissio tiedottaa 83 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetulle komitealle tämän kohdan mukaisesti tukikelpoisina pidetyistä oikeushenkilöistä.
8. Lukuun ottamatta tiettyjä asianmukaisesti perusteltuja ja poikkeuksellisia olosuhteita, jotka määritellään työohjelmassa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa,

toimeen osallistuvien unionin rahoituksen saajien infrastruktuurin, välineiden, omaisuuden ja resurssien, joita käytetään kyseiseen toimeen, on sijaittava jäsenvaltion tai assosioituneen maan alueella. Työohjelmissa voidaan tarvittaessa esittää ehdollisia poikkeuksia tästä säännöstä.

9. Edellä 44 artiklan 1 kohdan a, b ja e alakohdassa ja 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimiin osallistuviin alihankkijoihin sovelletaan 2–6 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä. 'Toimeen osallistuvilla alihankkijoilla' tarkoitetaan saajaan suorassa sopimussuhteessa olevia alihankkijoita, toisia alihankkijoita, joille on kohdennettu vähintään kymmenen prosenttia toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, sekä alihankkijoita, jotka saattavat tarvita pääsyä turvallisuusluokiteltuihin tietoihin toimen toteuttamiseksi. Toimeen osallistuvat alihankkijat eivät ole konsortion jäseniä.
10. Edellä 44 artiklan 1 kohdan a ja d alakohdassa tarkoitettuihin toimiin tai yhteishankintaan osallistuviin alihankkijoihin sovelletaan 2–6 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä. 'Yhteishankintaan osallistuvilla alihankkijoilla' tarkoitetaan oikeushenkilöitä, jotka toimittavat kriittisiä tuotantopanoksia, joilla on ainutlaatuisia tuotteen toiminnan kannalta olennaisia ominaisuuksia, joille on osoitettu vähintään 15 prosenttia sopimuksen arvosta ja jotka tarvitsevat sopimuksen toteuttamiseksi pääsyn turvallisuusluokiteltuihin tietoihin.
11. Assosioitumaton kolmas maa tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisö ei saa valvoa tai rajoittaa suoraan tai yhden tai useamman muun oikeushenkilön välityksellä 44 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa ja 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimien tuloksia eikä näiden toimien seurauksena syntyneitä tuotteita tai teknologioita, mukaan lukien teknologian siirto.
12. Edellä 44 artiklan 1 kohdan a, c ja d alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta unionista peräisin olevien komponenttien arvioidujen kustannusten on oltava vähintään 65 prosenttia lopputuotteen arvioiduista kustannuksista. Osia ei saa hankkia sellaisista kolmansista maista, jotka vaarantavat unionin ja jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuja, mukaan lukien hyvien naapuruussuhteiden periaatteen noudattaminen.
13. Edellä 44 artiklan 1 kohdan a, c ja d alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta vastaanottajilla ja alihankkijoilla on oltava mahdollisuus päättää hankkimansa puolustustarvikkeen ominaisuuksien määrittelystä, mukauttamisesta ja kehittämisestä tai sen tuottamiseen tarvittavan tuotantokapasiteetin lisäämisestä ilman kolmansien maiden tai kolmansien maiden yhteisöjen asettamia rajoituksia, mukaan lukien laillinen oikeus korvata tai poistaa komponentteja, joihin sovelletaan kolmansien maiden tai kolmansien maiden yhteisöjen asettamia rajoituksia.
14. Edellä 44 artiklan 1 kohdan c ja d alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta työohjelmassa voidaan määrätä, että tämän artiklan 10 ja 11 kohdassa säädetyt tukikelpoisuusvaatimukset arvioidaan toimen päättyessä.
15. Lukuun ottamatta 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toimia tai jollei työohjelmissa toisin mainita, unionin tukea myönnetään ainoastaan
  - a) kun toimen toteuttavat oikeushenkilöt, jotka tekevät yhteistyötä konsortiossa, johon kuuluu vähintään kolme tukikelpoista oikeushenkilöä, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kolmeen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan. Vähintään kolme kyseisistä tukikelpoisista oikeushenkilöistä, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kahteen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, ei saa koko toimen

toteuttamisaikana olla suoraan tai välillisesti saman oikeussubjektin määräysvallassa, eivätkä ne saa olla toistensa määräysvallassa;

- b) tai kun toimen toteuttaa asetuksen (EU) [XXX][EDIP] nojalla perustettu eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne.
16. Jos unionin tasolla perustetaan rekisteri, jonka tarkoituksena on lisätä sellaisten tarvikkeiden saatavuutta, jotka mahdollistavat sotilashenkilöstön, varusteiden tai kaluston liikkuvuuden, kuljetuksen tai käyttöönoton tai tehostavat niitä, 45 a artiklan nojalla tuetut tuotteet kirjataan kyseiseen rekisteriin, jotta nämä tarvikkeet asetetaan unionin tai sen jäsenvaltioiden saataville.
17. Ainoastaan seuraavat oikeushenkilöt voivat osallistua 48 artiklassa tarkoitettuihin puolustustarvikkeiden yhteishankintoihin, ylläpitoon ja saatavuuteen liittyviin toimiin:
- a) jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden hankintaviranomaiset;
  - b) kansainväliset organisaatiot;
  - c) asetuksen (EU) [XXX][EDIP] nojalla perustettu eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne;
  - d) Euroopan puolustusvirasto.
18. Sen estämättä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 201 artiklassa säädetään, vain konsortion koordinaattorin taloudelliset valmiudet tarkastetaan.
19. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 153 artiklan 3 kohdan mukaisesti arviointikomiteaa voivat avustaa riippumattomat ulkopuoliset asiantuntijat, joilla on voimassa oleva henkilöturvallisuusselvitys, jos työohjelma sitä edellyttää. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 242 artiklassa säädetään, riippumattomien asiantuntijoiden luetteloa ei julkaista.

52 artikla

Rahoitusosuudet

1. Unionin tuella voidaan kattaa enintään 100 prosenttia 44 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen toimien tukikelpoisista kustannuksista.
2. Unionin tuella voidaan kattaa enintään 100 prosenttia 44 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen puolustusalan tutkimusta ja innovointia tukevien toimien tukikelpoisista kustannuksista.
3. Unionin tuella voidaan kattaa enintään 50 prosenttia 44 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen puolustusteknologioiden ja -valmiuksien kehittämistä tukevien toimien kustannuksista tai enintään 50 prosenttia T&K-palvelujen hankintasopimuksen arvioidusta arvosta.
4. Unionin tuella voidaan kattaa enintään 50 prosenttia 44 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimien tukikelpoisista kustannuksista.
5. Unionin tuella voidaan kattaa enintään 25 prosenttia 44 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja toimia koskevien yhteishankintojen arvioidusta arvosta.
6. Unionin tuella voidaan kattaa
  - a) enintään 25 prosenttia 44 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen sellaisten toimien arvioidusta arvosta, joilla tuetaan jäsenvaltioiden tekemää hankintaa;

- b) enintään 100 prosenttia 44 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen sellaisten toimien tukikelpoisista kustannuksista, joiden tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita saamaan käyttöönsä kuljetus- ja logistiikkaresursseja.
7. Jotta asianomaisen strategisen kumppanin erityistilanne voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon, unionin tuki voi kattaa enintään 100 prosenttia 44 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen toimien tukikelpoisista kustannuksista.
8. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 184 artiklan 6 kohdassa säädetään, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä tai määrätä 44 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta, että tuensaajalle aiheutuvista välillisistä kustannuksista korvataan kertakorvauksena kiinteä osuus, joka on enintään 25 prosenttia toimen avustuskelpoisista välittömistä kustannuksista, lukuun ottamatta alihankinnan tukikelpoisia välittömiä kustannuksia, rahoitustukea kolmansille osapuolille ja yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia, jotka sisältävät välillisiä kustannuksia.

53 artikla

Myöntämisperusteet

1. Kuten työohjelmissä täsmennetään, toimia koskevien ehdotusten arvioinnissa ja myöntämisperusteissa korostetaan huippuosaamista:
- a) Toimen toteutuksen laadun ja tehokkuuden osalta.
- b) Kyseiselle toimelle asetettujen tavoitteiden, painopisteiden ja odotettujen tulosten osalta, erityisesti arvioimalla yksi tai useampi seuraavista työohjelmissä täsmennetyistä kriteereistä: i) huippuosaamisen edistäminen puolustusosalalla, ii) innovointivalmiudet, iii) rajatylittävä yhteistyö erityisesti pk- ja midcap-yritysten kanssa, jotka tuovat merkittävää lisäarvoa toimeen, iv) kilpailukyky, v) tuotantokapasiteetin ja sen saatavuuden lisääminen, vi) tuotannon läpimenoajan lyhentäminen, vii) yhteentoimivuuden lisääminen, viii) vaihdettavuuden lisääminen ja ix) toimitusvarmuus kaikkialla unionissa vastauksena havaittuihin riskeihin, mukaan lukien erityisesti suuri altistuminen riskille tavanomaisten sotilaallisten uhkien toteutumisesta.

54 artikla

Tulosten omistus

1. Jos unionin tuki myönnetään avustuksena, unionin toimielimillä, elimillä, toimistoilla tai virastoilla sekä myöntävillä viranomaisilla on pyynnöstä oikeus käyttää tuloksia ilman rojalTIMaksua unionin nykyisten politiikkojen tai ohjelmien kehittämiseen, täytäntöönpanoon ja seurantaan niiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla ja oikeus myöntää tai vaatia avustuksensaajia myöntämään kolmansille osapuolille ei-yksinomaisia lisenssejä tulosten hyödyntämiseksi oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin, jotka vahvistetaan asianomaisten osapuolten välisissä sopimussuhteissa ilman oikeutta myöntää alilicenssejä, ellei avustussopimuksessa toisin määrätä.
2. Rajoittamatta jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden vastuulla olevien vientivalvontasääntöjen soveltamista:
- a) Jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden kansallisilla viranomaisilla on oikeus tutustua 44 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla rahoitettuja toimia koskeviin erityiskertomuksiin. Tällaiset pääsyoikeudet on myönnettävä ilman rojalTIMaksua, ja

komissio siirtää ne jäsenvaltioille ja assosioituneille maille sen jälkeen, kun komissio on varmistanut, että asianmukaisia luottamuksellisuusvelvoitteita sovelletaan.

- b) Jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden kansallisten viranomaisten on käytettävä erityiskertomusta yksinomaan sellaisiin tarkoituksiin, jotka liittyvät käyttöön niiden asevoimissa tai turvallisuus- tai tiedustelujoukoissa taikka näitä varten, myös yhteistyöohjelmiensa puitteissa. Tällaiseen käyttöön kuuluvat selvitykset, evaluointi, arviointi, tutkimus, suunnittelu, tuotteiden hyväksyminen ja sertifiointi, käyttäminen, koulutus ja käytöstä poistaminen sekä hankintoja koskevien teknisten vaatimusten arviointi ja laatiminen.
  - c) Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota tai assosioitunutta maata ovat monenvälisesti tai unionin puitteissa tehneet yhdessä yhden tai useamman sopimuksen yhden tai useamman saajan kanssa kehittääkseen yhdessä 45 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla rahastosta rahoitettujen toimien tuloksia, niillä on oltava pääsyoikeudet kyseisiin tuloksiin siltä osin kuin ne ovat tällaisten saajien omistuksessa ja sopimuksen tai sopimusten täytäntöönpano edellyttää. Tällaiset pääsyoikeudet on myönnettävä ilman rojaltimaksua erityisehdoin, joilla pyritään varmistamaan, että kyseisiä oikeuksia käytetään ainoastaan sopimuksen tai sopimusten mukaiseen tarkoitukseen ja että asianmukaisia luottamuksellisuusvelvoitteita asetetaan.
  - d) Puolustusteknologioiden ja -voimavarojen kehittämistä tukevien toimien osalta kehitystoimien tuloksia koskevat käyttöoikeudet myönnetään toimen yhteisrahoitettaville kansallisille viranomaisille oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin, joista sovitaan tulokset tuottavien saajien kanssa. Tällaisia käyttöoikeuksia koskevat ehdot ja edellytykset vahvistetaan rahoituksen saajien ja hankkeen rahoitukseen osallistuvien kansallisten viranomaisten välisessä sopimussuhteessa.
  - e) Puolustusteollisuuden vahvistamista, toiminnan laajentamista tai strategisen tuotantokapasiteetin luomista tukevien toimien osalta komissio voi pyynnöstä toimittaa jäsenvaltioille ja assosioituneille maille asiaankuuluvat toimea koskevat asiakirjat, jotta vältetään samojen kustannusten kaksinkertainen rahoittaminen.
  - f) Jos unioni tukee puolustustarvikkeiden yhteishankintaa, osallistuvien jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden on asetettava pyynnöstä muiden jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden saataville asiaankuuluvat tiedot, kuten keskeiset ominaisuudet, suorituskyky, yksikkökustannukset ja toimitusajat, jotta nämä voivat myöhemmässä vaiheessa osallistua hankintamenettelyyn oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin.
  - g) Tällaisiin käyttöoikeuksiin sisältyy oikeus valtuuttaa muita unioniin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneita oikeushenkilöitä käyttämään tuloksia niiden puolesta, ja tapauksen mukaan voidaan soveltaa salassapitoa koskevia ehtoja.
3. Assosioitumattomiin kolmansiin maihin sijoittautuneille oikeushenkilöille tai assosioitumattomien kolmansien maiden yhteisöille annetun tuen seurauksena saatujen tulosten omistusoikeuden siirto tai yksinoikeuslissenssien myöntäminen tuloksien hyödyntämistä varten edellyttää ennakoilmoitusta ja komission tai asianomaisen jäsenvaltion tai assosioituneen maan viranomaisten hyväksyntää kolmen vuoden kuluessa toimen loppumaksusta sillä edellytyksellä, että unionin turvallisuus- ja puolustusetujen suojaaminen varmistetaan.

55 artikla

Turvallisuusluokiteltuun tietoon sovellettavat lisäsäännöt

1. Kolmannessa maassa oleskelevat luonnolliset henkilöt ja kolmanteen maahan sijoittautuneet oikeushenkilöt voivat käsitellä ohjelmaa koskevia unionin turvallisuusluokiteltuja tietoja ainoastaan, jos niihin sovelletaan kyseisissä maissa sellaisia turvallisuussääntöjä, joilla varmistetaan vähintään vastaava suojan taso kuin päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 ja päätöksessä 2013/488/EU säädetyillä komission ja neuvoston turvallisuussäännöillä.
2. Luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle voidaan myöntää pääsy unionin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, jos se katsotaan tarpeelliseksi tapauskohtaisesti tällaisten tietojen luonteen ja sisällön, vastaanottajan tiedonsaantitarpeen ja unionille koituvan edun arvioinnin perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta päätöksen 2013/488/EU 13 artiklan ja päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädettyjen yhteisöturvallisuuden alaa koskevien sääntöjen soveltamista.
3. Jos toimiin liittyy, niissä edellytetään tai ne sisältävät turvallisuusluokiteltuja tietoja, asiaankuuluvan rahoituselimen on määritettävä ehdotusta tai tarjouspyyntöjä koskevissa asiakirjoissa toimenpiteet ja vaatimukset, jotka ovat tarpeen tällaisten tietojen turvaamiseksi vaaditulla tasolla.
4. Kolmannessa maassa sovellettavien tai kansainvälisten järjestöjen soveltamien turvallisuussääntöjen vastaavuudesta on määrättävä unionin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä SEUT-sopimuksen 218 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen tehdyssä tai tehtävässä tietoturvallisuussopimuksessa, joka sisältää tarvittaessa yhteisöturvallisuutta koskevat asiat, ja ottaen huomioon päätöksen 2013/488/EU 13 artikla.
5. Turvallisuussäännöt, jolla varmistetaan tämän jakson nojalla rahoitetun toimen toteuttamisen yhteydessä tuotettujen turvallisuusluokiteltujen tulostietojen asianmukainen suojaaminen, vahvistetaan päätöksen (EU, Euratom) 2015/444 ja soveltamissäännösten mukaisesti jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden, joiden alueelle tuensaajat ovat sijoittautuneet, nimeämien turvallisuusasiantuntijoiden avustuksella. Jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden on komission turvallisuusasiantuntijaryhmän (ComSEG) työn yhteydessä toimitettava komissiolle yhteisesti sovittu turvallisuusluokitusopas. Jos jäsenvaltiot ja assosioituneet maat eivät ole laatineet tällaista yhteistä turvallisuusluokitusopasta, komissio vahvistaa toimen turvallisuussäännöt sovellettavien komission turvallisuussäännösten mukaisesti. Tämän jakson nojalla rahoitetun toimen toteuttamisen yhteydessä tuotettuja turvallisuusluokiteltuja tulostietoja ei saa levittää edelleen ilman osallistuvien jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden hyväksymää varmennettua tiedonsaantitarvetta. Toimeen sovellettavat turvallisuussäännöt on joka tapauksessa otettava käyttöön ennen rahoitussopimuksen allekirjoittamista.

56 artikla

Puolustusteollisuuden neuvoo-antava lautakunta

1. Perustetaan puolustusteollisuuden neuvoo-antava lautakunta.

2. Sen yleisenä tehtävänä on avustaa komissiota ja antaa sille neuvoja ja suosituksia tämän asetuksen mukaisesti. Se antaa erityisesti neuvoja puolustuspolitiikkaikkunan pitkän aikavälin investointistrategiasta.
3. Puolustusteollisuuden neuvoa-antavassa lautakunnassa ovat edustettuina jäsenvaltiot, komissio ja korkea edustaja. Kukin jäsenvaltio nimeää yhden edustajan ja yhden varaedustajan.

3 JAKSO

AVARUUSJÄRJESTELMÄT JA AVARUUSPOLITIIKAN TÄYTÄNTÖÖNPANO

57 artikla

Erityiset säännökset

1. Tämän jakson nojalla tuettavilla toimilla on edistettävä 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja yleistavoitteita ja 3 artiklan 2 kohdan e alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita.
2. Tämän jakson toimien tuki rahoitetaan 4 artiklan 2 kohdan e alakohdassa vahvistetusta talousarviosta ja mahdollisista 6 artiklan mukaisesti osoitetuista lisärahoitusosuuksista.

58 artikla

Osa-alueet

1. Unionin avaruusjärjestelmät ja avaruuspolitiikka toteutetaan erityisesti seuraavien osa-alueiden avulla:
  - a) paikannus, navigointi ja ajanmääritys, mukaan lukien osatekijät Galileo ja EGNOS-järjestelmä;
  - b) maan havainnointi, mukaan lukien osatekijät Copernicus ja valtiotason toimijoille tarkoitettu maahavainnointipalvelu (EOGS);
  - c) turvalliset yhteydet, mukaan lukien osatekijät resilienssiä, yhteenliitettävyyttä ja turvallisuutta satelliittien avulla parantava eurooppalainen infrastruktuuri (IRIS²) ja valtiollinen satelliittiviestintä (GOVSATCOM);
  - d) avaruustilannetietoisuus (SSA), mukaan lukien osatekijät avaruusesineiden valvonta ja seuranta, avaruussään seuranta ja ennustaminen sekä maapallon lähelle tulevat kohteet;
  - e) avaruuteen pääsy;
  - f) avaruuden kaupallistaminen ja avaruustalous;
  - g) teknologinen riippumattomuus, tutkimus ja innovointi.

Työohjelmat, jotka hyväksytään tämän asetuksen sääntöjen mukaisesti tämän jakson nojalla, on sisällytettävä erityiseen osaan ja varmistettava, että ne ovat johdonmukaisia asetuksen (EU) [XXX] [*tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti Eurooppa*] nojalla tuettujen kilpailukyky- ja yhteiskuntatoimien kanssa ja niissä otetaan huomioon tässä jaksossa vahvistetut erityiset säännöt.

Paikannus, navigointi ja ajanmääritys

1. Tämän jakson nojalla tuetuilla paikannus, navigointi ja ajanmääritys -osa-alueen (Galileo- ja EGNOS-osatekijöineen) toimilla on tarjottava pitkäikäisiä, viimeisintä kehitystä edustavia ja turvallisia paikannus-, navigointi- ja ajanmäärityspalveluja, jotka toimivat keskeytyksettä myös epäsuotuisissa olosuhteissa, ja mahdollisuuksien mukaan maailmanlaajuisesti, ja niillä on voitava tukea unionin poliittisia painopisteitä.
2. Paikannus, navigointi ja ajanmääritys -osa-alueen tukikelpoisiin toimiin kuuluvat seuraavat:
  - a) ainakin avaruus- ja maainfrastruktuurin ja tarjottavien palvelujen hallinta, käyttö, huolto, jatkuva parantaminen ja suojaaminen;
  - b) paikannus-, navigointi- ja ajanmäärityspalvelujen kehittäminen ja järjestelmien tulevien sukupolvien kehittäminen ja käyttöönotto, mukaan lukien matalat kiertoradat (LEO-PNT);
  - c) tutkimus- ja kehitystoiminta, jolla tuetaan infrastruktuurin nykyaikaistamista (tuotantoketjun alkupään T&K-toiminta), sekä sovellusten, käyttäjäteknologian, standardoinnin ja sertifiointin kehittämistä (tuotantoketjun loppupään T&K-toiminta);
  - d) yhteistyö muiden alueellisten tai maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmien kanssa, mukaan lukien niiden yhteensopivuuden ja yhteentoimivuuden edistäminen ja unionin aseman vahvistaminen avaruusalan maailmanlaajuisena toimijana, kansainvälisen yhteistyön edistäminen ja Euroopan avaruusdiplomatian tukeminen.
3. Unionin paikannus, navigointi ja ajanmääritys -osa-alueen tarjoamat palvelut kattavat erityisesti seuraavat:
  - a) kuluttajien käyttöön tarkoitettu avoin palvelu;
  - b) ammatti- tai kaupalliseen käyttöön tarkoitettu huipputarkka palvelu;
  - c) Galileon avoimeen palveluun sisältyvä navigointiviestien todentaminen (OSNMA);
  - d) valtion valtuuttamille käyttäjille rajattu julkisesti säännelty palvelu (PRS);
  - e) kaikenlaisiin hätätilanteisiin tarkoitettu hätävaroitussatelliittipalvelu (EWSS);
  - f) ajanmäärityspalvelu;
  - g) avaruusresurssien käyttäjille tarkoitettu avaruusnavigointipalvelu;
  - h) maailmanlaajuinen itsenäinen etsintä- ja pelastuspalvelu, joka on tarkoitettu myös valtiollisille käyttäjille ja jossa pelastusoperaatioita tuetaan kaksisuuntaisilla viestintävalmiuksilla;
  - i) ihmishengen turvaavat palvelut käyttäjille, joille turvallisuus on olennaisen tärkeää, mukaan lukien siviili-ilmailussa, merenkulussa ja muussa liikenteessä;
  - j) tietojen jakopalvelu (EDAS);
  - k) valtuutetuille avaruusosa-alueiden käyttäjyhteisöille tarkoitettut radiotaajuushäiriöiden seurantapalvelut;
  - l) tuki täydentäville paikannus-, navigointi- ja ajanmäärityspalveluille, joilla parannetaan häiriönsietokykyä, jos tämän osa-alueen palveluissa ilmenee häiriöitä.

4. Julkisesti säännelty palvelu on maksuton jäsenvaltioille, neuvostolle, komissiolle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle ja tapauksen mukaan asianmukaisesti luvan saaneille unionin virastoille. Paikannus, navigointi ja ajanmääritys -osa-alueen palveluja tarjotaan ensisijaisesti kaikkien paikannus, navigointi ja ajanmääritys -osa-alueen osatekijöihin osallistuvien jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden maantieteellisesti Euroopassa sijaitsevilla alueilla.
5. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä toimenpiteitä, joita tarvitaan paikannus-, navigointi-, ja ajanmääritysdataan ja -palveluihin pääsyä koskevien toimintaperiaatteiden laatimiseksi ja sääntelemiseksi. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

60 artikla

Maan havainnointi

1. Maanhavainnointijärjestelmä koostuu Copernicus-ohjelmasta ja valtiontason toimijoille tarkoitettusta maanhavainnointipalvelusta, jäljempänä 'EOGS-palvelu'. Copernicus on operatiivinen, itsenäinen, käyttäjälähtöinen siviilihallinnon alainen siviilialan maanhavainnointijärjestelmä, joka perustuu nykyisiin kansallisiin ja eurooppalaisiin valmiuksiin. Se tarjoaa paikkatietodataa ja -palveluita, joka koostuu satelliiteista, maainfrastruktuurista, datan ja tiedon käsittelyjärjestelmistä ja jakeluinfrastruktuurista ja pohjautuu maksuttoman, kattavan ja avoimen datan periaatteisiin ja johon on tapauksen mukaan integroitu turvallisuustarpeet ja -vaatimukset.
2. Copernicus myös tukee unionin ja jäsenvaltioiden toimintapolitiikan laatimista, toteuttamista ja seurantaan etenkin ympäristön, ilmastonmuutoksen, merten, merenkulun, ilmakehän, maatalouden ja maaseudun kehittämisen, kulttuuriperinnön säilyttämisen, pelastuspalvelun, infrastruktuurin seurannan ja turvallisuuden aloilla sekä digitaalitalouden alalla digitaalisen johtajuuden ikkunassa, jonka tavoitteet yhdenmukaistetaan Copernicus-ohjelman tavoitteen kanssa.
3. Copernicuksella edistetään maanhavainnointijärjestelmien ja niihin liittyvän tietojenvaihdon kansainvälistä koordinoitua, jotta voidaan vahvistaa Copernicuksen globaalia ulottuvuutta ja täydentävyyttä ottaen huomioon kansainväliset sopimukset ja koordinoitimenettelyt.
4. 'Copernicuksen ydinkäyttäjillä' tarkoitetaan unionin toimielimiä ja elimiä sekä unionissa tai assosioituneissa kolmansissa maissa Euroopan, kansallisia tai alueellisia julkisia elimiä, joille on annettu julkisen palvelun tehtävä muun muassa ympäristöä, pelastustoimintaa tai turvallisuutta, infrastruktuurin turvallisuus mukaan luettuna, koskevan siviilialan politiikan määrittelyssä, toteuttamisessa, toteuttamisen valvonnassa tai seurannassa, ja jotka hyödyntävät Copernicus-dataa ja -tietoja ja joilla on lisätehtävänä Copernicuksen kehityksen vieminen eteenpäin.
5. Copernicus-ohjelman jatkuvuuden ja kehityksen varmistamiseksi ja käyttäjien, erityisesti unionin toimielinten ja elinten sekä unionin tai assosioituneiden kolmansien maiden Euroopan, kansallisten tai alueellisten julkisten elinten, muuttuvien vaatimusten täyttämiseksi Copernicus koostuu erityisesti seuraavista:
  - a) Copernicus-infrastruktuuri, mukaan lukien Copernicus Sentinel -satelliittien kehittäminen, käyttöönotto ja toiminta, kolmansien osapuolten pääsy avaruuspohjaisiin maanhavainnointitietoihin ja jatkuva pääsy in situ -dataan ja

muuhun liitännäisdataan, mukaan lukien mahdollinen osallistuminen kansainvälisiin in situ -verkkoihin;

- b) Copernicus-palvelut, mukaan lukien maailmanlaajuinen ympäristön seuranta, joka koskee maaympäristöjä, ilmastomuutosta, ilmakehää ja meriympäristöjä, hätätilanteiden hallintapalvelut, ennaltaehkäisyyn ja varautumiseen liittyvät palvelut, unionin sisäiset turvallisuuspalvelut, mukaan lukien meri- ja rajavalvonta sekä unionin ulkoisen toiminnan ja yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tukeminen;
  - c) Copernicus-datan saatavuus ja jakelu, mukaan lukien infrastruktuuri ja palvelut, joilla varmistetaan Copernicus-datan ja Copernicus-tietojen haku, katselu, saatavuus, jakelu, hyödyntäminen ja pitkän aikavälin säilyttäminen käyttäjäystävällisellä tavalla, erityisesti synergiassa muiden data-avaruuksien, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelman data-avaruuden tai digitaalisten kaksosten, kanssa;
  - d) komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä teknisiä eritelmiä, jotka koskevat 4 kohdassa lueteltuja tukikelpoisia toimia. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.
6. Komissio voi myös antaa 84 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä Copernicus-dataa ja -tietoja koskevien käytäntöjen täydentämiseksi turvallisuusrajoitusten sekä Copernicus-datan ja Copernicus-tietojen saatavuutta ja käyttöä koskevien eritelmien, edellytysten ja menettelyjen osalta.
7. EOGS-palvelulla parannetaan tilannetietoisuutta, joka tukee unionin ja jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusalan valmiutta, päätöksentekoa ja toimintaa. EOGS-palveluun kuuluvat erityisesti satelliitit, maainfrastruktuuri, datan- ja tietojenkäsittely-ympäristö sekä jakeluinfrastruktuuri. Se tarjoaa turvallisia, luotettavia, ajantasaisia, pysyviä ja kohdennettuja avaruusperusteisia maanhavainnointitietoja ja vahvistaa nykyisiä ja suunniteltuja valmiuksia. Se täydentää ja kehittää Euroopan unionin satelliittikeskuksen tarjoamia nykyisiä valmiuksia, myös jäsenvaltioiden valmiuksia. EOGS-palvelu voi myös tarjota Copernicus-palveluille täydentävää tietoa erityisesti pelastustoiminnan ja turvallisuuden tarpeisiin.
8. EOGS-palvelu koostuu erityisesti seuraavista:
- a) EOGS-palvelun infrastruktuuri, mukaan lukien arkaluonteisia valtiollisia sovelluksia varten suunniteltujen uusien maanhavainnointiin liittyvien avaruusoperaatioiden kehittäminen ja toteuttaminen, pääsy kolmannen osapuolen avaruusperusteiseen täydentävään maanhavainnointidataan ja pääsy in situ -dataan ja muuhun liitännäisdataan;
  - b) EOGS-palvelut, mukaan lukien toimet sellaisen lisäarvoa tuovan paikkatiedon tuottamiseksi, joka on rajattu valtion valtuuttamille käyttäjille arkaluonteisia tilannetietoisuussovelluksia varten tukemaan turvallisuus- ja puolustusalan päätöksentekoa;
  - c) pääsy EOGS-palvelun tietoihin ja niiden jakelu, mukaan lukien infrastruktuuri ja palvelut, joilla varmistetaan EOGS-palvelun datan ja tietojen saatavuus, jakelu, hyödyntäminen ja pitkän aikavälin säilyttäminen käyttäjäystävällisellä tavalla.
9. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä teknisiä eritelmiä, jotka koskevat 8 kohdassa lueteltuja EOGS-palvelun tukikelpoisia toimia. Nämä

täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

10. EOGS-palvelun käyttäjillä on oltava komissiolta tai jäsenvaltioilta saatu asianmukainen valtuutus, ja heidän on noudatettava 69 artiklassa tarkoitettuja yleisiä turvallisuusvaatimuksia. Seuraavat yhteisöt voidaan hyväksyä EOGS-palvelujen käyttäjiksi:
  - a) unionin tai jäsenvaltion viranomainen tai julkista valtaa käyttävä elin;
  - a) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka toimii a alakohdassa tarkoitettun yhteisön puolesta ja sen valvonnassa.
11. Jäsenvaltiot voivat osallistua EOGS-palveluun tarjoamalla satelliittikapasiteettia, maasegmentin laitteistoa tai maasegmentin laitteiston osia.
12. Unionin virastot voivat saada pääsyn EOGS-palveluun vain siinä tapauksessa, että niiden tehtävien täyttäminen edellyttää tätä ja kyseisen erillisviraston ja sitä valvovan unionin elimen välillä tehdyssä hallinnollisessa sopimuksessa määritettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.
13. Tutkimus- ja kehitystoimilla tuetaan Copernicuksen ja EOGS-palvelun kehittämistä, mukaan lukien niihin sisältyvät palvelut, sekä tuotantoketjun loppupään T&K-toimintaa, joka koskee maanhavainnointipalvelujen käyttöönottoon tarvittavia sovelluksia ja käyttäjäteknologiaa.

61 artikla

Turvalliset yhteydet

1. Turvalliset yhteydet -osa-alueen soveltamisala on erityisesti seuraava:
  - a) varmistaa pitkällä aikavälillä luotettavien, turvallisten ja kustannustehokkaiden valtiollisten ja GOVSATCOMin palvelujen saatavuus;
  - b) mahdollistaa kaupalliset IRIS²-palvelut;
  - c) luoda mahdollisuuksien mukaan edellytykset viestintäpalvelujen ja täydentävien muiden kuin viestintäpalvelujen kehittämiselle erityisesti parantamalla tässä jaksossa tarkoitettuja toimia ja osa-alueita, luomalla synergioita niiden välille ja laajentamalla niiden valmiuksia ja palveluja, sekä jäsenvaltioille tarjottavien muiden kuin viestintäpalvelujen kehittämiselle isännöimällä uusia satelliittiosajärjestelmiä, hyötykuormat mukaan luettuina;
  - d) parantaa turvallisia yhteyksiä strategisesti tärkeillä maantieteellisillä alueilla, kuten Afrikassa ja arktisella alueella sekä Itämeren, Mustanmeren, Välimeren ja Atlantin alueilla.
2. Tämä osa-alue kattaa erityisesti seuraavat tukikelpoiset toimet:
  - a) määrittely-, suunnittelu-, kehittämis- ja validointitoimet ja niihin liittyvät käyttöönottoimet, jotka ovat tarpeen valtiollisten IRIS²-palvelujen tarjoamisen edellyttämälle avaruus- ja maainfrastruktuurille;
  - b) valtiollisten IRIS²-palvelujen tarjoamiseen liittyvät hyödyntämistoimenpiteet, joita ovat avaruus- ja maainfrastruktuurin käyttö, huolto, jatkuva parantaminen ja suojaaminen, mukaan lukien täydentäminen ja vanhentumisen hallinta;

- c) eurooppalaisen kvanttiviestintäinfrastruktuurin (EuroQCI) asteittainen integrointi turvallisten yhteyksien järjestelmään;
  - d) tulevien sukupolvien avaruus- ja maainfrastruktuuria koskevien toimien tutkimus ja kehitys, valtiollisten IRIS²-palvelujen kehittäminen sekä GOVSATCOM-palvelut, teknologian kehittäminen erityisesti unionin teknologisen riippumattomuuden varmistamiseksi ja turvallisten yhteyspalvelujen käyttöönotto, mukaan lukien päätelaitteiden suunnitteluun, kehittämiseen ja valmistukseen liittyvät toimet;
  - e) GOVSATCOM-palvelujen yhdistämistä ja yhteiskäyttöä varten tarvittavien satelliittiviestintäkapasiteetin, palvelujen sekä käyttäjälaitteiden hankinta ja toimittaminen; valmiuksia, palveluja ja käyttäjälaitteita tarjoavat
    - 1) jäljempänä 17 kohdassa tarkoitettut GOVSATCOMin osallistujat; tai
    - 2) oikeushenkilöt, joilla on 77 artiklassa tarkoitettuihin yleisiin turvallisuusvaatimuksiin perustuva asianmukainen hyväksyntä tarjota satelliittiviestintäkapasiteetteja tai -palveluja 69 artiklassa tarkoitettun turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntämenettelyn mukaisesti.
3. IRIS²- ja GOVSATCOM-infrastruktuurien on täytettävä seuraavat vaatimukset:
- a) IRIS²-infrastruktuurin on oltava modulaarinen ja koostuttava valtiollisesta infrastruktuurista ja kaupallisesta infrastruktuurista. Siihen on sisällyttävä kaikki asiaankuuluvat maa- ja avaruussegmentit, joita valtiollisten palvelujen tarjoaminen edellyttää, mukaan lukien asiaankuuluvat valvontakeskukset.
  - b) Kaikki avaruus- ja maaresurssit, jotka eivät sisälly valtiolliseen infrastruktuuriin, sisältyvät turvallisten yhteyksien järjestelmän kaupalliseen IRIS²-infrastruktuuriin. Kaupallinen infrastruktuuri ei saa heikentää valtiollisen infrastruktuurin suorituskykyä tai turvallisuutta. Yksityinen sektori rahoittaa kaupallisen infrastruktuurin ja siihen liittyvät riskit kokonaisuudessaan.
  - c) Valtiollisen IRIS²-infrastruktuurin on tarvittaessa isännöitävä täydentäviä satelliittialajärjestelmiä, erityisesti hyötykuormia, joita voidaan käyttää osana unionin avaruusohjelman komponenttien avaruudessa sijaitsevaa infrastruktuuria, ja satelliittialajärjestelmiä, joita käytetään muiden kuin viestintäpalvelujen tarjoamiseen jäsenvaltioille.
  - d) GOVSATCOM-infrastruktuuriin on sisällyttävä GOVSATCOM-palvelujen tarjoamisen edellyttämä infrastruktuuri, erityisesti GOVSATCOM-keskittymä.
  - e) Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen maa- ja avaruussegmenttien ja niiden toiminnan on täytettävä 77 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut yleiset turvallisuusvaatimukset.
4. Turvallisten yhteyksien palvelujen tarjoaminen on varmistettava palvelukokonaisuudessa vahvistetulla tavalla sekä 77 artiklassa tarkoitettujen toiminnallisten ja turvallisuusvaatimusten mukaisesti. GOVSATCOM-palvelujen tarjonnassa on myös noudatettava 9 kohdassa tarkoitettuja yhteiskäyttöä ja priorisointia koskevia sääntöjä.
5. GOVSATCOM-palvelujen ja valtiollisten IRIS² palvelujen käyttö on maksutonta toimieliinkäyttäjille ja valtiollisille käyttäjille, ellei komissio määrittele hinnoittelupolitiikkaa 11 kohdan mukaisesti.

6. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä GOVSATCOM-palvelujen ja valtiollisten IRIS²-palvelujen palvelukokonaisuuden, mukaan lukien kaupalliseen infrastruktuuriin perustuvat palvelut valtion valtuuttamille käyttäjille.
7. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä GOVSATCOM-palvelujen ja valtiollisten IRIS²-palvelujen toiminnalliset vaatimukset.
8. GOVSATCOMin käyttäjät on GOVSATCOM-palvelujen yhteiskäytön ja priorisoinnin yhteydessä asetettava tärkeysjärjestykseen merkityksellisyyden ja kriittisyyden mukaan. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat GOVSATCOMin kapasiteetin, palvelujen ja käyttäjälaitteiden jakamista ja priorisointia. Lisäksi komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat valtiollisten IRIS²-palvelujen tarjoamista. Näitä säädöksiä laatiessaan komissio ottaa huomioon ennakoitujen kysynnän eri käyttötilanteissa, kyseisiin käyttötilanteisiin liittyvien turvallisuusriskien analyysin ja tarvittaessa kustannustehokkuuden.
9. Jos 11 kohdassa tarkoitettua riskiä ja ennakoitua kysyntää koskevassa analyysissä todetaan, että kapasiteetista on pulaa tai jos kysyntä ylittää valtiollisten IRIS²-palvelujen käyttökapasiteetin, mikä voi johtaa markkinoiden vääristymiseen, komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä hinnoittelupolitiikan. Hyväksymällä hinnoittelupolitiikan komissio varmistaa, että GOVSATCOM-palvelujen ja valtiollisten IRIS²-palvelujen tarjoaminen ei vääristä kilpailua, että näitä palveluja on riittävästi ja että määritetty hinta ei johda liiallisen korvauksen maksamiseen 20 kohdassa tarkoitettujen sopimusten osalta.
10. Edellä 9 ja 12 kohdassa tarkoitettua täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 3 kohdan mukaista tarkastelumenettelyä noudattaen.
11. Jäsenvaltiot, neuvosto, komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto ovat turvallisen yhteyden osallistujia, kun ne myöntävät luvan käyttäjille tai tarjoavat satelliittiviestintäkapasiteetteja tai maasegmentin sijoituspaikkoja tai osan maasegmentin laitteistosta.
12. Unionin virastoista voi tulla turvallisen yhteyden osallistujia, vain sikäli kuin niiden tehtävien täyttäminen edellyttää tätä ja kyseisen erillisviraston ja sitä valvovan unionin elimen välillä tehdyssä hallinnollisessa sopimuksessa määritettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.
13. Kolmansista maista ja kansainvälisistä järjestöistä voi tulla turvallisen yhteyden osallistujia SEUT-sopimuksen 218 artiklan ja tämän asetuksen 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehtyjen kansainvälisten sopimusten mukaisesti.
14. Valtiollisten palvelujen käyttäjillä on oltava osallistujien antama asianmukainen valtuutus käyttää GOVSATCOM-palveluja tai valtiollisia IRIS²-palveluja, ja niiden on noudatettava 77 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja yleisiä turvallisuusvaatimuksia. Seuraavat yhteisöt voidaan hyväksyä GOVSATCOM-palvelujen ja valtiollisten IRIS²-palvelujen käyttäjiksi:
  - a) unionin tai jäsenvaltion viranomainen tai julkista valtaa käyttävä elin;
  - b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka toimii a alakohdassa tarkoitettua yhteisön puolesta ja sen valvonnassa.
15. IRIS²-järjestelmä pannaan täytäntöön käyttöoikeussopimuksella. Jos IRIS²-käyttöoikeussopimusta ei saada tehtyä, komissio varmistaa optimaalisen

toteuttamisen tekemällä tarvittaessa tavaranhankinta-, palvelu- tai urakkasopimuksen tai sekamuotoisen sopimuksen.

16. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen valtiollisten IRIS²-palvelujen jatkuvuuden, jos tässä artiklassa tarkoitetut toimeksisaajat eivät pysty täyttämään velvoitteitaan.
17. Tässä artiklassa tarkoitetuilla sopimuksilla on varmistettava erityisesti, että kaupalliseen IRIS²-infrastruktuuriin perustuvien palvelujen tarjoamisen yhteydessä säilytetään unionin keskeiset edut sekä osatekijän tavoitteet. Kyseisiin sopimuksiin on sisällyttävä myös riittävät suojatoimet, joilla vältetään liiallisten korvausten maksaminen tässä artiklassa tarkoitetuille toimeksisaajalle, kilpailun vääristyminen, eturistiriidat, perusteeton syrjintä ja muut piilevät välilliset edut. Tällaisiin suojatoimiin voi sisältyä velvollisuus erottaa toisistaan valtiollisten IRIS²-palvelujen ja kaupallisten IRIS²-palvelujen tarjoaminen, mukaan lukien vertikaalisesti integroituneesta operaattorista rakenteellisesti ja oikeudellisesti erillisen yhtiön perustaminen valtiollisten palvelujen tarjoamiseksi sekä avoimen, oikeudenmukaisen, kohtuullisen ja syrjimättömän käyttöoikeuden tarjoaminen kaupallisten palvelujen tarjoamiseen tarvittavaan infrastruktuuriin. Sopimuksissa on myös varmistettava, että kelpoisuusedellytykset täyttyvät sopimusten koko keston ajan.
18. Jos valtiollisissa IRIS²-palveluissa ja kaupallisissa IRIS²-palveluissa käytetään yhteisiä alajärjestelmiä tai rajapintoja synergian varmistamiseksi, tässä artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on myös määritettävä, mitkä kyseisistä rajapinnoista ja yhteisistä alajärjestelmistä ovat osa valtiollista infrastruktuuria, jotta voidaan varmistaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuusintressien suojaaminen.
19. Tässä artiklassa tarkoitetut toimeksisaajat vastaavat kaikilta osin 3 kohdassa tarkoitetun kaupallisen infrastruktuurin rahoituksesta, jotta voidaan saavuttaa 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu tavoite.

62 artikla

Avaruusesineiden valvonta ja seuranta

1. Avaruustilannetietoisuuteen kuuluvaan avaruusesineiden valvonta ja seuranta -osatekijään on sisällyttävä erityisesti seuraavat:
  - a) jäsenvaltioiden ilmaisiverkon perustaminen, kehittäminen ja toiminta; verkko valitaan arkkitehtuuriselvityksillä ja se koostuu jäsenvaltioiden maassa ja avaruudessa sijaitsevista avaruusesineistä valvovista ja seuraavista ilmaisimista, mukaan lukien Euroopan avaruusjärjestön tai unionin kaupallisten tahojen kehittämät ilmaisimet, sekä unionin ilmaisimet, joiden tarkoituksena on kartoittaa ja seurata avaruusesineitä ja laatia itsenäinen eurooppalainen avaruusesineiden luettelo;
  - b) avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevan datan käsittely ja analysointi, jotta avaruusesineistä saadaan tietoa ja valvonta- ja seurantapalveluja voidaan kehittää;
  - c) avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien palvelujen tarjoaminen käyttäjille;
  - d) etsitään, edistetään ja tuetaan synergioita sellaisten aloitteiden kanssa, joilla edistetään avaruusalan loppukäyttöön tarkoitettujen teknologioiden sekä avaruusromun ehkäisemiseen ja poistamiseen tarkoitettujen teknisten järjestelmien kehittämistä ja käyttöönottoa;

- e) yhteistyö, myös operatiivisella tasolla, avaruusliikenteen koordinoitua koskevien kansainvälisten aloitteiden kanssa;
  - f) asetuksella (EU) [XXX] [avaruustoiminnan turvallisuus, häiriönsietokyky ja ympäristökestävyys unionissa] perustettujen toimien toteuttaminen;
  - g) avaruusesineiden valvonnan ja seurannan ja siihen liittyvien palvelujen kehittämistä tukevat tutkimus- ja kehitystoimet.
2. Avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskeva osatekijä antaa myös teknistä ja hallinnollista tukea, jolla varmistetaan siirtyminen kilpailukykyrahaston puitteissa suoritettavien avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien toimien ja asetuksen (EU) 2021/696 nojalla toteutettujen avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien toimien välillä.
3. Asetuksella (EU) 2021/696 perustettu avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskeva kumppanuus on edelleen voimassa kilpailukykyrahaston puitteissa. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat jäsenvaltion sisällyttämistä avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevaan kumppanuuteen myöhemmässä vaiheessa. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
4. Edellä 5 kohdassa tarkoitettua avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevan kumppanuuden tehtäviä laajennetaan avaruusesineiden valvonnan ja seurannan toteuttamisen tukemiseksi. Siirretään komissiolle valta antaa 84 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä kohtaa yksityiskohtaisella luettelolla avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevan kumppanuuden tehtävistä.
5. Avaruusesineiden seuranta ja valvontaa koskevat palvelut ovat maksuttomia, saatavilla aina ja keskeytyksettä, ne on mukautettu näiden palvelujen käyttäjien tarpeisiin ja niihin sisältyy
- a) avaruusalusten välisten tai avaruusalusten ja avaruusromun välisten törmäysten riskinarviointi ja mahdollinen hälytysten antaminen törmäysten välttämiseksi avaruusalusoperaatioiden laukaisuvaiheen, kiertoradalle siirtymisvaiheen, kiertoradalle nostamisvaiheen ja kiertoradalla toimimisvaiheen aikana sekä käytöstäpoistovaiheiden aikana;
  - b) kiertoradalla tapahtuvien pirstoutumisten, rikkoutumisten tai törmäysten havaitseminen ja kuvaus;
  - c) avaruusesineiden ja avaruusromun valvomattomaan maan ilmakehään paluuseen liittyvä riskinarviointi sekä siihen liittyvien tietojen tuottaminen, mukaan lukien mahdollisen maahan iskeytymisen ajankohdan ja todennäköisen iskeytymispaikan arviointi;
  - d) avaruusromun vähentämiseen liittyvien toimien kehittäminen sen syntymisen vähentämiseksi, avaruusromun raivaaminen, laukaistujen satelliittien seuranta, erityispalvelut konstellaatioille, avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien palveluiden markkinapaikan perustaminen, järjestelmän valmistelu maan ja kuun välisille operaatioille, tuki avaruudessa toteutettaville toiminnoille ja palveluille sekä pimeän ja hiljaisen taivaan suojeleminen.
6. avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskeviin palveluihin voi kuulua palveluja valtiollisille käyttäjille 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua luettelon perusteella.

7. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään muiden kuin ydinkäyttäjien luetteloa ja yksilöidään palvelut, joihin niillä voi olla pääsy.
8. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien palvelujen toiminnalliset ja pääsyä koskevat vaatimukset sekä turvallisuusvaatimukset ja tekniset eritelmät. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
9. Avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien palvelujen käyttäjiä ovat
  - a) ydinkäyttäjät, joilla on oltava pääsy kaikkiin avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskeviin palveluihin: jäsenvaltiot, Euroopan ulkosuhdehallinto, komissio, neuvosto, avaruushojoelmasvirasto sekä unioniin sijoittautuneet julkiset ja yksityiset avaruusalusten omistajat ja operaattorit;
  - b) muut kuin ydinkäyttäjät;
  - c) Valtiolliset käyttäjät valtiollisen palvelun tarpeita varten: Jäsenvaltioiden viranomaiset, Euroopan ulkosuhdehallinto, neuvosto.
10. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskeviin palveluihin pääsyä ja asiaankuuluvia menettelyjä koskevat yksityiskohtaiset säännökset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
11. Kolmannet maat Norjaa lukuun ottamatta eivät voi osallistua avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevaan osatekijään.

63 artikla

Maapallon lähelle tulevat kohteet

1. Avaruustilannetietoisuuteen kuuluvaan maapallon lähelle tulevia kohteita koskevan osatekijän tavoitteena on seurata maapalloa lähestyviä aurinkokunnan luonnollisia kohteita.
2. Maapallon lähelle tulevia kohteita koskevan osatekijän tukikelpoiset toimet kattavat erityisesti asiaankuuluvat toimet 1 kohdassa vahvistetun tavoitteen saavuttamiseksi, erityisesti tukitoimet, jotka liittyvät maapallon lähellä olevien kohteiden fyysisiä ominaisuuksia koskevan unionin luettelon ylläpitoon ja tietojen tallentamiseen.
3. Tutkimus- ja kehitystoimilla tuetaan maapallon lähelle tulevien kohteiden osatekijää, mukaan lukien siihen sisältyvät palvelut, sekä tuotantoketjun loppupään T&K-toimintaa, joka koskee maapallon lähelle tulevien kohteiden seurannan toteuttamiseen tarvittavia sovelluksia ja käyttäjäteknologiaa.

64 artikla

Avaruussäätapahtumat

1. Avaruussäätapahtumia koskevan osatekijän tavoitteena on seurata ja arvioida avaruussäätapahtumia, kuten aurinkotuuliin ja soihupurkauksiin, liittyviä luonnollisia muutoksia.
2. Avaruussäätapahtumia koskevan osatekijän tukikelpoiset toimet kattavat kaikki toimet, joita tarvitaan avaruussäätapahtumien tarjoamiseksi, mukaan lukien tutkimus- ja kehitystoimet, joilla tuetaan avaruussäätapahtumia koskevan osatekijän kehitystä ja palveluja sekä tuotantoketjun loppupään T&K-toimintaa, joka koskee

avaruussäätapahtumien seurannan ja arvioinnin toteuttamiseen tarvittavia sovelluksia ja käyttäjäteknologiaa.

3. Avaruussäätöpalvelujen on oltava käytettävissä milloin tahansa keskeytyksettä, ja niiden on erityisesti katettava:
  - a) avaruusulottuvuus;
  - b) paikannus, navigointi ja ajanmääritys -ulottuvuus;
  - c) maanhavainnointiulottuvuus;
  - d) tele- ja satelliittiviestinnän ulottuvuus.
4. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä yksityiskohtaisia säännöksiä, jotka koskevat avaruussäätöpalveluja, mukaan lukien kyseisiä palveluja koskevat vaatimukset ja tekniset eritelvät. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

65 artikla

Avaruuteen pääsy

1. Avaruuteen pääsillä tarkoitetaan kykyä laukaista ja kuljettaa avaruusaluksia avaruuteen, avaruudessa ja avaruudesta.
2. Unioni edistää itsenäistä ja häiriönsietokykyistä avaruuteen pääsyä tukemalla eurooppalaisia luotettavia ja kustannustehokkaita laukaisupalveluja sekä yhtenäistä eurooppalaista lähestymistapaa ottaen huomioon unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeiset turvallisuusedut.
3. Tukikelpoisten toimien on toimittava synergiassa muiden unionin ohjelmien ja rahoitusjärjestelmien kanssa ja niihin kuuluvat erityisesti seuraavat:
  - a) laukaisupalvelujen hankinta ja yhdistäminen unionin tarpeita varten sekä laukaisupalvelujen yhdistäminen ja yhteishankinta jäsenvaltioiden, kansainvälisten järjestöjen ja muiden julkisyhteisöjen tarpeita varten niiden pyynnöstä;
  - b) avaruusalan innovaatioiden saatavuus, mukaan lukien uusien teknologioiden, järjestelmien ja palvelujen päivittäminen ja kehittäminen;
  - c) unionissa sijaitsevan kriittisen maainfrastruktuurin kehittäminen, mukauttaminen, rakentaminen, huolto ja käyttö, mukaan lukien muun muassa tilat, joita tarvitaan avaruuteen pääsyä koskevien teknologioiden ja palveluvalmiuksien testaamiseen, laukaisuun ja maahan palauttamiseen.
4. Komissio perustaa eurooppalaisten julkisyhteisöjen, mukaan lukien jäsenvaltioiden, asetuksen (EU) [XXX] [tuleva EUSPA:n perustamisasetus] mukaisesti perustetun viraston, muiden asiaankuuluvien kansainvälisten järjestöjen ja julkisyhteisöjen, edustajista koostuvan johtokunnan, joka koordinoi avaruuteen pääsyyn liittyviä eurooppalaisia toimia.
5. Unionin turvallisuussetujen suojaamiseksi valtiollisen infrastruktuurin avaruusresurssit laukaisevat palveluntarjoajat, jotka täyttävät 69 artiklassa säädetyt kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset, ja vain perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa tai tällaisesta toiminnasta tehdyn kansainvälisen sopimuksen perusteella kolmannen maan alueelta.

66 artikla

Avaruuden kaupallistaminen ja avaruustalous

1. Cassini on avaruusyrittäjyyttä koskeva unionin aloite. Cassini-avaruusyrittäjyysaloitteella toteutetaan toimia, joilla tuetaan unionin avaruusteollisuuden ja -palvelujen kaupallistamista keskittyen erityisesti yrittäjyyteen, ja houkutellaan yksityisiä investointeja sekä tuetaan yrittäjiä kasvamaan ja laajentamaan toimintaansa sisämarkkinoilla.
2. Tämä osa-alue kattaa erityisesti seuraavat tukikelpoiset toimet:
  - a) unionin investointivälineiden perustaminen siemenrahoitusta sekä alkuvaiheen ja kasvuvaiheen yksityisiä investointeja varten sekä perustajien ja sijoittajien irtautumisen helpottaminen;
  - b) teolliseen laajentamiseen tarkoitetun unionin välineen perustaminen, jotta mahdollistetaan investoinnit uusiin tuotantolaitoksiin ja vahvistetaan unionin sisäisiä toimitusketjuja;
  - c) avaruusalan osaamisen kehittämisen tukeminen unionissa, mukaan lukien osaamista koskevan tiedon hankinta, avaruusalan opetussuunnitelmien kehittäminen, täydennys- ja uudelleenkouluus, liikkuvuus- ja vaihto-ohjelmat;
  - d) paikallisten avaruusekosysteemien vahvistaminen, jotta saadaan koottua yhteen eri toimijoita avaruusinnovoinnin edistämiseksi, tarjota tukea, tiloja ja palveluja kansalaisille ja yrityksille yrittäjyyden edistämiseksi erityisesti teknologian siirron, yrityshautomoiden ja -kiihdyttämöjen, yhteyksien luomisen ja investoijien verkostoitumisen avulla sekä edistämällä markkinoille pääsyä ja kansainvälisten yritysverkostojen luomista;
  - e) kaupallisen kasvun vauhdittamisjärjestelmät, joissa käytetään ankkuriasiakassopimuksia ja -järjestelmiä, joilla perustetaan yksityisen ja julkisen sektorin asiakkuuksia ja joihin sisältyy avaruuskomponentteja ja -infrastruktuureja sekä avaruusdataa ja -palveluja käytäviä tuotteita;
  - f) mahdolliset lisätoimet, jotka ovat tarpeen unionin avaruustalouden ja avaruuden sisämarkkinoiden perustamisen tukemiseksi.

67 artikla

Teknologinen riippumattomuus, tutkimus ja innovointi

1. Teknologinen riippumattomuus ja innovointi -osa-alueen avulla unioni voi rakentaa kilpailukykyisen, itsenäisen ja innovatiivisen avaruusteollisuuden ekosysteemin, jonka tavoitteena on lisätä unionin avaruusalan teknologista suvereniteettia, riippumattomuutta ja omavaraisuutta. Se edistää huipputason avaruusratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa. Siinä asetetaan etusijalle kriittisten riippuvuuksien vähentäminen unionin ulkopuolisista teknologioista ja keskitytään kaksikäyttöteknologioihin, jotka voivat hyödyttää sekä siviili- että puolustussovelluksia.
2. Tämä osa-alue kattaa erityisesti seuraavat tukikelpoiset toimet:
  - a) unionin teknologiseen riippumattomuuteen liittyvät toimet, kuten kriittisten avaruusteknologioiden tutkimus, kehittäminen ja käyttöönotto, mukaan lukien teknologiat, joita EU:n kriittisten teknologioiden seurantakeskus on nostanut esiin, ja seurantakeskuksen asiaan liittyvien toteutus suunnitelmien täytäntöönpano, joilla

vähennetään unionin riippuvuuksia ja parannetaan unionin avaruusekosysteemin kilpailukykyä;

- b) toimet, joilla pyritään parantamaan kriittisten raaka-aineiden ja kehittyneiden materiaalien, komponenttien ja teknologioiden oikea-aikaista saatavuutta muun muassa lyhentämällä toimitusaikoja, varaamalla valmistusaikoja tai varastoimalla tuotteita, välituotteita tai raaka-aineita;
- c) unionin uusien avaruusvalmiuksien ja niihin liittyvien mahdollistavien teknologioiden tutkimus ja kehitys, uuden avaruustalouden edistämiseksi, erityisesti avaruuden sisäisten toimintojen ja palvelujen kypsyttämisen, demonstroinnin ja käyttöönoton sekä kvanttitunnistusteknologioiden avulla;
- d) unionin teollisuuden kilpailukyvyn parantaminen maailmanlaajuisilla kaupallisilla markkinoilla muun muassa demonstraatiohankkeilla, joilla edistetään päästä päähän ulottuvien avaruusjärjestelmien digitalisointia;
- e) täydentävien alojen, kuten puolustuksen ja muiden keskeisten alojen, kuten tekoälyn ja kyberturvallisuuden, kanssa saavutettavien synergioiden tutkiminen ja hyödyntäminen;
- f) unionin avaruusalan kannalta merkityksellisten standardointi- ja sertifiointitoimien tukeminen;
- g) testaus- ja tietojenkäsittelylaitteiston saatavuuden parantaminen;
- h) Copernicuksen ydinkäyttäjien kannustaminen Copernicus-ohjelman hyödyntämiseen markkinoiden kehittämisen ja valmiuksien vahvistamisen avulla, mukaan lukien Copernicus-datan ja -palvelujen, tuotantoketjun loppupään sovellusten ja niiden kehittämisen edistäminen kaikilla tasoilla sosioekonomisten hyötyjen maksimoimiseksi, sekä Copernicus-käyttäjien tarpeiden kartoittaminen ja analysointi.

68 artikla

Palvelujen saatavuus

1. Kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt voivat saada pääsyn turvallisten yhteyksien palveluihin ja EOGS-palveluun SEUT-sopimuksen 218 artiklan ja tämän asetuksen 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehdyllä sopimuksella, jossa vahvistetaan kyseisten palvelujen käyttöehdot, ja edellyttäen, että ne noudattavat 78 artiklaa.
2. Kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt, joiden päätoimipaikka ei ole jäsenvaltioissa, voivat saada pääsyn turvallisuusluokiteltuihin arkaluonteisiin avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskeviin palveluihin edellyttäen, että ne tekevät SEUT-sopimuksen 218 artiklan mukaisen sopimuksen, jossa vahvistetaan kyseisten palvelujen käyttöehdot, ja ne täyttävät 77 artiklassa tarkoitetut turvallisuusvaatimukset.
3. Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen pääsyyn Galileon tarjoamaan julkisesti säänneltyyn palveluun sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1104/2011/EU 3 artiklan 5 kohtaa.
4. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, törmäysten välttämiseen ja ilmakehään paluuseen liittyvien avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien palvelujen käyttö ei edellytä SEUT-sopimuksen 218 artiklan mukaisesti tehtyä sopimusta.

Kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset unionin operatiivisten avaruusjärjestelmien turvallisuuden, eheyden ja häiriönsietokyvyn säilyttämistä varten

1. Komissio soveltaa tämän osaston mukaisia hankintoihin, avustuksiin tai palkintoihin 2 kohdassa esitettyjä kelpoisuus- ja osallistumisedellytyksiä, jos se katsoo tämän olevan tarpeen ja asianmukaista unionin operatiivisten järjestelmien turvallisuuden, eheyden ja häiriönsietokyvyn säilyttämistä varten, ottaen huomioon tavoitteen edistää unionin strategista autonomiaa erityisesti keskeisillä teknologian aloilla ja keskeisissä arvoketjuissa hyödynnettävien teknologioiden osalta, samalla kun säilytetään avoin talous.
2. Ennen kuin komissio soveltaa kelpoisuus- ja osallistumisedellytyksiä 1 kohdan mukaisesti, se ilmoittaa tästä 83 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettulle komitealle ja ottaa mahdollisimman tarkoin huomioon jäsenvaltioiden näkemykset kyseisten kelpoisuus- ja osallistumisedellytysten soveltamisalasta ja perusteluista.
3. Kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset ovat seuraavat:
  - a) osallistumiskelpoinen oikeushenkilö on sijoittautunut johonkin jäsenvaltioon ja sen johtorakenteet ovat sijoittautuneet kyseiseen jäsenvaltioon;
  - b) osallistumiskelpoinen oikeushenkilö on sitoutunut suorittamaan kaikki asiaankuuluvat toiminnot yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa; sekä
  - c) osallistumiskelpoinen oikeushenkilö ei ole kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.
4. Komissio voi vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä kriteerit määrittääkseen, millä kyvyllä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeushenkilössä joko suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun oikeushenkilön välityksellä voi olla vaikutusta unionin operatiivisten järjestelmien turvallisuuteen, eheyteen ja häiriönsietokykyyn, ottaen huomioon tavoite edistää unionin strategista riippumattomuutta erityisesti teknologian osalta kaikissa keskeisissä teknologioissa ja arvoketjuissa.
5. Komissio voi poiketa 3 kohdan a ja b alakohdan edellytyksistä tietyn oikeushenkilön osalta seuraavien kumulatiivisten edellytysten pohjalta tehdyn arvioinnin perusteella:
  - a) tiettyjen 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten tarvittavien teknologioiden, tavaroiden tai palvelujen korvikkeita ei ole helposti saatavilla jäsenvaltioissa;
  - b) oikeushenkilö on sijoittautunut ETA- tai EFTA-maahan, joka on tehnyt 11 artiklassa tarkoitetun kansainvälisen sopimuksen unionin kanssa, sen johtorakenteet ovat sijoittautuneet kyseiseen maahan, ja hankintaan, avustukseen tai palkintoon liittyvät toiminnot suoritetaan kyseisessä maassa tai yhdessä tai useammassa tällaisessa maassa; sekä
  - c) toteutetaan riittävät toimenpiteet EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisen varmistamiseksi 78 artiklan nojalla sekä ohjelman komponenttien, niiden toiminnan ja niiden palvelujen eheyden, turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn varmistamiseksi.
6. Poiketen siitä, mitä tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädetään, komissio voi poiketa 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a tai b alakohdan edellytyksistä kolmanteen maahan, joka ei ole ETA:n tai EFTAn jäsen, sijoittautuneen oikeushenkilön osalta.

7. Komissio voi poiketa 3 kohdan c alakohdan mukaisesta edellytyksestä, jos jäsenvaltioon sijoittautunut oikeushenkilö antaa seuraavat takeet:
- a) oikeushenkilöön kohdistuvaa määräysvaltaa ei harjoiteta tavalla, jolla vähennetään tai rajoitetaan sen mahdollisuuksia:
    - 1) toteuttaa hankinta, avustus tai palkinto; ja
    - 2) tuottaa tuloksia, erityisesti raportointivelvollisuuksien nojalla;
  - b) määräysvaltaa harjoittava kolmas maa tai kolmannen maan yhteisö sitoutuu pidättämään harjoittamasta määräyssoikeuksia oikeushenkilöön nähden tai edellyttämästä siltä raportointivelvollisuuden täyttämistä hankinnan, avustuksen tai palkinnon osalta; sekä
  - c) oikeushenkilö noudattaa 69 artiklaa.
8. Sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, johon oikeushenkilö on sijoittautunut, on arvioitava, noudattaako oikeushenkilö 5 kohdan c alakohdassa esitettyjä edellytyksiä jotka liittyvät 3 kohdan b alakohtaa koskevaan poikkeukseen ja 7 kohdassa tarkoitettuihin takeisiin. Komissio toimii tämän arvioinnin mukaisesti.
9. Komissio esittää 83 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettulle ohjelmakomitealle seuraavat:
- a) tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kelpoisuus- ja osallistumisedellytysten soveltamisala;
  - b) tämän artiklan mukaisesti myönnettyjen poikkeusten yksityiskohdat ja perustelut; sekä
  - c) poikkeuksen perustana oleva arviointi, jollei tämän artiklan 3 ja 4 kohdasta muuta johdu ja paljastamatta kaupallisesti arkaluonteista tietoa.
10. Tämän artiklan 3 kohdassa esitetyt edellytykset, 4, 5 ja 6 kohdassa esitetyt kriteerit ja 7 kohdassa esitetyt takeet on tapauksen mukaan sisällytettävä hankintoja, avustuksia tai palkintoja koskeviin asiakirjoihin, ja kun kyseessä on hankinta, edellytyksiä on sovellettava koko hankintasopimuksen elinkaareen.
11. Tällä artiklalla ei rajoiteta päätöksen N:o 1104/2011/EU ja komission 15 päivänä syyskuuta 2015 antaman delegoidun päätöksen (43), asetuksen (EU) 2019/452, päätöksen 2013/488/EU ja päätöksen (EU, Euratom) 2015/444 soveltamista eikä se vaikuta jäsenvaltioiden sovellettavien kansallisten lakien ja asetusten mukaisesti toteuttamaan turvallisuustutkintaan, joka koskee sellaisiin toimintoihin osallistuvia oikeushenkilöitä, jotka edellyttävät pääsyä EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin.
12. Jos tämän artiklan soveltamisesta johtuvat sopimukset ovat turvallisuusluokiteltuja, komission 1 kohdan mukaisesti soveltamat kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset eivät saa rajoittaa kansallisten turvallisuusviranomaisten toimivaltaa.
13. Tällä artiklalla ei puututa mahdollisiin olemassa oleviin yhteisöturvallisuusselvitys- ja henkilöturvallisuusselvitysmenettelyihin jäsenvaltiossa tai muuteta niitä eikä se ole ristiriidassa niiden kanssa.

70 artikla

Unionin avaruusresurssien omistusoikeus ja tulosten saatavuus

1. Jollei 2 kohdassa toisin säädetä, unioni omistaa kaikki aineelliset ja aineettomat resurssit, jotka on luotu, kehitetty tai ostettu tämän jakson nojalla tuettujen suoraan tai välillisesti hallinnoitujen toimien toteuttamisen yhteydessä. Tätä varten komissio varmistaa, että asiaankuuluvissa sopimuksissa tai muissa järjestelyissä, jotka koskevat toimia, joiden tuloksena voi olla tällaisten resurssien luominen tai kehittäminen, on määräyksiä, joilla varmistetaan unionin omistusoikeus.
2. Tämän artiklan 1 kohtaa ei sovelleta aineellisiin ja aineettomiin resursseihin, jotka on luotu tai kehitetty tämän jakson nojalla tuettujen suoraan tai välillisesti hallinnoitujen toimien toteuttamisen yhteydessä, kun
  - a) unionin tuki on myönnetty avustuksina, palkintoina tai esikaupallisina hankintoina, tai
  - b) unioni ei rahoita toimia kokonaan, ellei toisin ole määrätty, ja lukuun ottamatta IRIS²-järjestelmää, tai
  - c) toimet liittyvät jäsenvaltioiden kehittämiin julkisen säännellyn palvelun (PRS) vastaanottiin.
3. Tämän artiklan 2 kohdan edellytysten täytyessä unionin toimielimet, elimet, toimistot ja virastot eivät saa omistusoikeutta, mutta niiden on saatava pääsyoikeudet tuloksiin ilman rojaltimaksua omaa käyttöä varten sekä oikeus myöntää tai velvoittaa saajat myöntämään ei-yksinomaisia lisenssejä kolmansille osapuolille tulosten hyödyntämiseksi oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ilman oikeutta myöntää alilisenssejä.
4. Unionilla on oikeus tehdä asiaankuuluvat sopimukset kolmansien osapuolten kehittämien resurssien omistuksen hankkimiseksi, jos nämä resurssit ovat tarpeen 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.
5. Komissio varmistaa, että unionilla on seuraavat oikeudet:
  - a) jäsenvaltioiden tarjoamien ja niiden vastuulla pysyvien asiaankuuluvien taajuuksien mahdollistamaan, valtiollisen IRIS²-infrastruktuurin, paikannus, navigointi ja ajanmääritys- sekä maanhavainnointiosa-alueen tuottamien signaalien välittämiseen tarvittavien taajuuksien käyttöoikeus sovellettavien lakien ja asetusten sekä asiaa koskevien käyttölupasopimusten mukaisesti;
  - b) oikeus asettaa valtiollisten IRIS²-palvelujen tarjoaminen kaupallisten palvelujen edelle 61 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa vahvistettavien ehtojen ja edellytysten mukaisesti ja ottaen huomioon julkishallinnon valtuuttamien käyttäjien tarpeet.

71 artikla

Takuu ja vastuu

1. Ellei toisin täsmennetä, tässä jaksossa tarkoitettujen osa-alueiden ja toimintojen tuottamiin palveluihin, dataan ja tietoihin ei sovelleta minkäänlaista nimenomaista tai implisiittistä takuuta siltä osin kuin on kyse niiden laadusta, tarkkuudesta, käytettävyydestä, luotettavuudesta, nopeudesta ja soveltuvuudesta tiettyyn tarkoitukseen. Unioni, mukaan lukien komissio ja Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto (EUSPA), ei ole vastuussa asiasta.

2. Avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevaan osatekijään osallistuvien jäsenvaltioiden ei katsota olevan vastuussa seuraavista: vahingoista, jotka aiheutuvat avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien palvelujen puuttumisesta, keskeytymisestä tai viivästyisestä, avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevien palvelujen kautta toimitettujen tietojen virheellisyydestä tai toimista, jotka toteutetaan näiden palvelujen tietojen perusteella.

72 artikla

Täydentävät hankintasäännöt

1. Hankintaviranomaisen on unionin autonomiaa samanaikaisesti suojaten pyydettävä, että tarjoaja teettää osan sopimuksen kohteesta alihankintana kilpailuttamalla asianmukaisilla alihankintatasoilla yrityksiä, jotka eivät kuulu tarjoajan kanssa samaan ryhmään. Jos sopimuksen arvo on yli 10 miljoonaa euroa, hankintaviranomaisen on pyrittävä varmistamaan, että vähintään 30 prosenttia sopimuksen arvosta teetetään alihankintana kilpailutuksen perusteella eri alihankinnan tasoilla yrityksissä, jotka eivät kuulu pääurakoitsijan ryhmään, jotta erityisesti varmistetaan pk-yritysten rajat ylittävä osallistuminen avaruusekosysteemiin. Tarjoajan on perusteltava alihankintaa koskevan pyynnön toteuttamatta jättäminen tai poikkeaminen 30 prosentin tavoitteesta. Hankintaviranomainen voi sisällyttää myöntämismenettelyn asiakirja-aineistoon erityisvaatimuksia, joilla varmistetaan, että pääurakoitsijat noudattavat hankintasopimuksen voimassaolon aikana tässä asetuksessa vahvistettuja hankintaperiaatteita, erityisesti osallistamalla pk-yrityksiä ja uusia tulokkaita, kilpailemalla ja vertailemalla jatkuvasti tilannetta parhaisiin markkinaolosuhteisiin nähden.
2. Julkisten hankintojen, jotka liittyvät valtiollisiin palveluihin, palvelujen jatkuvuuteen tai 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan 3 alakohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseen, erityisesti turvallisuuden osalta, katsotaan täyttävän varainhoitoasetuksen liitteessä I olevan 11.1 kohdan c alakohdassa vahvistetun kiireellisyydedellytyksen.

73 artikla

Täydentävät avustussäännöt

1. Unioni voi kattaa enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen soveltamista.
2. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 184 artiklan 6 kohdassa säädetään, asiasta vastaava tulojen ja menojen hyväksyjä voi kiinteämääräisiä osuuksia soveltaessaan hyväksyä tai määrätä edunsaajan välillisten kustannusten rahoitukseksi enintään 25 prosenttia toimen avustuskelpoisista välittömistä kokonaiskustannuksista.
3. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 207 artiklassa säädetään, kolmannelle osapuolelle suoritettavan rahoitustuen enimmäismäärä on enintään 200 000 euroa.
4. Avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevaa kumppanuutta pidetään ennalta määritettynä avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevan avustuksen saajana.

74 artikla

Välillistä hallinnointia koskevat täydentävät säännöt

1. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 131 artiklan mukainen kolmikantasopimus tehdään sekä asetuksen (EU) [XXX] [EUSPA:n tuleva perustamisasetus] mukaisesti perustetun viraston että Euroopan avaruusjärjestön kanssa, jonka talousarvion toteuttamistehtäviä voidaan antaa [EUSPAlle] ja Euroopan avaruusjärjestölle.
2. Aina kun avaruusohjelmavirasto tai ESA perustaa tarjousten arviointilautakunnan kolmikantasopimuksen mukaisesti toteutettavaa hankintaa varten, komission asiantuntijat ja tarvittaessa muun yhteisön, jolle on annettu tehtäviä, asiantuntijat voivat varata oikeuden osallistua jäsenenä lautakunnan kokouksiin, saada käyttöönsä kaikki tuotokset ja osallistua tarkastelukokouksiin. Osallistuminen ei rajoita tarjousten arviointilautakunnan teknistä riippumattomuutta.
3. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdassa säädetään, ja edellyttäen, että komissio arvioi unionin etujen suojaamisen, virasto voi antaa sille tai sen seuraajille välillisen hallinnoinnin puitteissa siirrettyjä tehtäviä asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille elimille komissioon sovellettavien välillisen hallinnoinnin edellytysten mukaisesti.
4. Aina kun hankinta- tai avustustoimet toteutetaan valtuutettujen yhteisöjen toteuttaman välillisen hallinnoinnin kautta, viestintä- ja levitystoimissa sekä kaikissa hankinnoilla tai avustuksilla rahoitetuissa infrastruktuureissa, laitteissa, ajoneuvoissa, tarvikkeissa tai merkittävässä tuloksissa on mainittava, että toimeen on saatu unionin tukea ja esitettävä EU:n lippu (tunnus) ja rahoitusta koskeva maininta (tarvittaessa käännettynä paikallisille kielille) komission vakioviestintäsääntöjen mukaisesti.

75 artikla

Roolit

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tämän jakson nojalla tuettujen toimien moitteettoman toiminnan varmistamiseksi, ja ne voivat antaa teknistä osaamistaan, taitotietoaan ja apuaan erityisesti turvallisuuden, tietoturvan ja taajuuksien jakamisen alalla. Tähän sisältyy muun muassa sellaisten tietojen, palvelujen ja infrastruktuurin asettaminen unionin saataville, jotka ovat jäsenvaltioiden hallussa tai sijaitsevat niiden alueella ja jotka ovat tarpeen toimien moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Jäsenvaltiot vastaavat paikallistasolla alueellaan sijaitsevien osa-alueiden turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnän alueeseen kuuluvien toimipaikkojen turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnästä ja erityisesti avaruusesineiden valvontaa ja seurantaa koskevaan kumppanuuteen osallistuvien jäsenvaltioiden on hyväksyttävä turvallisuusjärjestelyt 77 artiklassa tarkoitettujen yleisten turvallisuusvaatimusten perusteella.
2. Komissiolla on kokonaisvastuu tässä jaksossa tarkoitettujen osa-alueiden toteuttamisesta, myös turvallisuuden alalla, rajoittamatta kuitenkaan jäsenvaltioiden oikeuksia kansallisen turvallisuuden alalla, sekä niiden täytäntöönpanon valvonnasta.
3. Komissio
  - a) hallinnoi osa-alueita tai niiden osakomponentteja, joita ei ole annettu toisen yhteisön tehtäväksi;

- b) määrittää näiden osa-alueiden painopisteet ja pitkän aikavälin kehittämisen käyttäjien vaatimusten mukaisesti ja valvoo niiden täytäntöönpanoa;
- c) määrittää osa-alueiden kansainvälisen ulottuvuuden ja koordinoi sitä, jotta varmistetaan johdonmukaisuus unionin ulkoisen toiminnan poliitikkojen kanssa ja niitä koskeva johdonmukainen lähestymistapa.
4. Jos se on tarpeen tämän luvun mukaisen hallinnoinnin, turvallisuuden ja palvelujen tarjoamisen tarkentamiseksi ja täsmentämiseksi, komissio voi täytäntöönpanosäädöksillä täydentää tarjottujen palvelujen luetteloa ja määrittää tekniset ja toiminnalliset vaatimukset, jotka ovat tarpeen tämän luvun mukaisten osa-alueiden ja niiden tarjoamien palvelujen täytäntöönpanoa ja kehittämistä varten, kuultuaan käyttäjiä ja muita sidosryhmiä. Määritellessään näitä teknisiä ja toiminnallisia vaatimuksia komissio välttää yleisen turvallisuustason madaltamista ja noudattaa vaatimuksia yhteensopivuudesta aiempien järjestelmien kanssa. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
5. Komissio hyväksyy tarvittaessa täytäntöönpanosäädöksillä tarvittavat toimenpiteet maassa sijaitsevan infrastruktuurin sijainnin määrittämiseksi avointa ja läpinäkyvää menettelyä noudattaen ja varmistaa moitteettoman varainhoidon sekä unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuden ja yleisen järjestyksen suojaamisen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
6. Virastolla on omat tehtävänsä, ja komissio voi antaa sille muita tehtäviä asetuksen (EU) [XXX] [EUSPA:n perustamisasetus] mukaisesti.
7. Edellyttäen, että unionin edut suojataan, ESAlle voidaan antaa seuraavat tehtävät:
- a) paikannus, navigointi ja ajanmääritys: merkittävien järjestelmien kehittäminen ja maasegmentin osien ja satelliittien suunnittelu ja kehittäminen, mukaan lukien testaus ja validointi;
- b) Copernicus: i) avaruuskomponentin ja sen kehityksen koordinointi ja täytäntöönpano, ii) Copernicuksen avaruusinfrastruktuurin suunnittelu, kehittäminen ja rakentaminen, mukaan lukien infrastruktuurin käyttö ja tähän liittyvät hankinnat paitsi, jos siitä vastaavat muut yhteisöt, iii) tarvittaessa kolmannen osapuolen datan saanti;
- c) EOGS-palvelu: uusien maanhavainnointiin liittyvien avaruusoperaatioiden ja niihin liittyvän maasegmentin osien suunnittelu ja kehittäminen;
- d) IRIS²: i) valtiollisten palvelujen määrittely-, suunnittelu-, kehitys-, validointi- ja käyttöönottovaiheisiin liittyvien kehittämis-, validointi- ja käyttöönottoimien valvonta sekä valtiollisten palvelujen tarjoamisen edellyttämän kehittämisen ja kehityksen valvonta, millä varmistetaan ESAlle annettujen tehtävien ja talousarvion sekä ESan mahdollisen rahoitusosuuden välinen koordinointi, lukuun ottamatta 47 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen asiaan liittyvien toimien yhdistämistä ja jakamista, ii) teknisen asiantuntemuksen tarjoaminen, myös osa-alueiden täytäntöönpanon aikana.
4. Komission tekemän arvioinnin perusteella ESan hoidettavaksi voidaan antaa muita tehtäviä tässä jaksossa tarkoitettujen toimien tarpeiden perusteella edellyttäen, että ne eivät ole päällekkäisiä toisen yhteisön suorittamien tehtävien kanssa ja että niillä pyritään parantamaan avaruusikkunan toimien toteuttamisen tehokkuutta.

5. Edellyttäen, että unionin edut suojataan, komissio voi myös antaa tämän jakson nojalla tuettujen osa-alueiden täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä kokonaan tai osittain asiaankuuluville tahoille, kuten Euroopan sääsatelliittijärjestölle, Euroopan ympäristökeskukselle, Euroopan raja- ja merivartiostolle, Euroopan meriturvallisuusvirastolle, Euroopan unionin satelliittikeskukselle, Euroopan keskipitkien sääennusteiden keskukselle ja [*Mercator International Centre for the Ocean -järjestölle*].

76 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Jos se on tarpeen arkaluontoisten osa-alueiden, kuten paikannuksen, navigoinnin ja ajanmäärityksen, maanhavainnoinnin ja turvallisten yhteyksien, kannalta, kunkin osallistujan, joka on nimetty valvomaan kyseisen osa-alueen palvelujen saatavuutta, on nimettävä toimivaltainen viranomainen kutakin osa-aluetta varten. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että
  - a) kyseisten palvelujen käyttö on 77 artiklassa tarkoitettujen yleisten turvallisuusvaatimusten mukaista;
  - b) kyseisten palvelujen käyttöoikeudet määritellään ja niitä hallinnoidaan;
  - c) kyseisten palvelujen käyttämiseen tarvittavia käyttäjälaitteita ja niihin liittyviä sähköisen viestinnän yhteyksiä ja tietoja käytetään ja hallinnoidaan 77 artiklassa tarkoitettujen yleisten turvallisuusvaatimusten mukaisesti;
  - d) perustetaan keskitetty yhteispiste avustamaan tarvittaessa turvallisuusriskeistä ja uhkista ilmoittamisessa, erityisesti avaruusikkunan puitteissa kehitettyihin palveluihin vaikuttavien mahdollisesti haitallisten sähkömagneettisten häiriöiden havaitsemisen yhteydessä.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, julkisesti säänneltyjen palvelujen toimivaltaisten viranomaisten toimiin, tehtäviin ja toimintaan viitataan päätöksen N:o 1104/2011/EU 5 artiklassa.

77 artikla

Hallinnointi- ja turvallisuusperiaatteet

1. Tämän jakson mukaisten erityisten toimien ja osa-alueiden hallinnointiperiaatteiden on perustuttava seuraaviin:
  - a) tehtävien ja vastuiden selkeä jako täytäntöönpanoon osallistuvien tahojen välillä niiden toimivaltuuksien pohjalta ja välttämällä tehtävien ja vastuiden päällekkäisyyksiä ja varmistamalla siten selkeän vastuuvollisuuden;
  - b) soveltuvien osin hallinnointirakenteen tarkoituksenmukaisuus kunkin osa-alueen ja toimenpiteen erityistarpeiden mukaan;
  - c) toimien ja osa-alueiden valvonta, mukaan lukien kaikkien yhteisöjen tiukka pitäytyminen suunnitelluissa kustannuksissa, aikataulussa ja suorituskyvyssä omassa roolissaan ja omissa tehtävissään;
  - d) avoin ja kustannustehokas hallinta;
  - e) palvelun jatkuvuus ja tarvittavan infrastruktuurin jatkuvuus, mukaan lukien suojaaminen asiaan liittyviltä uhilta;

- f) osa-alueiden tarjoamien datan, tietojen ja palvelujen käyttäjien tarpeiden sekä asiaan liittyvän tieteellisen ja teknisen kehityksen järjestelmällinen ja jäsenelty huomioon ottaminen;
  - g) jatkuvat riskien valvonta- ja vähentämistoimet.
2. Tämän jakson mukaisten erityisten toimien ja osa-alueiden turvallisuusperiaatteiden on perustuttava seuraaviin:
- a) otetaan huomioon jäsenvaltioiden kokemus turvallisuuden alalla ja hyödynnetään niiden parhaita käytäntöjä esimerkkeinä;
  - b) varmistetaan jäsenvaltioiden alueella sijaitsevien avaruuspolitiikan ikkunaan erottamattomasti kuuluvien maainfrastruktuurien suojaaminen jäsenvaltioiden toteuttamilla toimenpiteillä, jotka vastaavat vähintään niitä toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen neuvoston direktiivissä 2008/114/EY tarkoitettujen Euroopan kriittisten infrastruktuurien suojaamiseksi;
  - c) käytetään neuvoston ja komission turvallisuussääntöjä, joissa määrätään muun muassa operatiivisten toimintojen ja hyväksyntään liittyvien toimintojen erottamisesta;
  - d) pidetään komissiota 68 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtuutettujen yhteisöjen tuottamien kaikkien turvallisuusluokiteltujen tietojen alullepanijana;
  - e) varmistetaan, että asetuksella (EU) [XXX] [*EUSPA:n perustamisasetus*] perustettu turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta suorittaa tehtävänsä rajoittamatta komission tai valtuutettujen yhteisöjen vastuita ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevaa jäsenvaltioiden toimivaltaa;
  - f) komissio antaa turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevat päätökset sekä todetut jäännösriskit tiedoksi neuvostolle. Komissio voi hyväksyä minkä tahansa asianmukaisen toimenpiteen tämän asetuksen mukaisesti;
  - g) perustetaan rakenne, jolla koordinoidaan eri osa-alueiden valtiollisten palvelujen toimintaa nimettyjen kansallisten toimivaltaisten viranomaisten tai kansallisten yhteisöjen kanssa kyseisen osa-alueen osalta.
3. Komissio varmistaa, että kustakin uudesta osa-alueesta tehdään riski- ja uhka-analyysi ja että olemassa olevien osa-alueiden analyysit pidetään ajan tasalla. Kyseisen analyysin perusteella se määrittää kutakin osa-aluetta koskevat yleiset turvallisuusvaatimukset ja hyväksyy ne täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
4. Jos järjestelmien käyttö saattaa vaikuttaa unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen, sovelletaan tapauksen mukaan päätöksessä (YUTP) 2021/698 vahvistettuja menettelyjä.

78 artikla

Turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevat täydentävät säännöt

1. Tämän jakson nojalla tuettuihin osa-alueisiin liittyvien turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihdon edellytyksenä on unionin ja kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välinen kansainvälinen sopimus turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihdosta tai tapauksen mukaan unionin toimivaltaisen toimielimen tai elimen ja asiaankuuluvien kolmannen maan viranomaisten tai kansainvälisen järjestön tekemä

järjestely, joka koskee turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoa, sekä niissä vahvistetut ehdot.

2. Kolmansissa maissa oleskelevat luonnolliset henkilöt ja kolmansiin maihin sijoittautuneet oikeushenkilöt voivat käsitellä avaruuspolitiikan ikkunaa koskevia Euroopan unionin turvallisuusluokiteltuja tietoja ainoastaan, jos niihin sovelletaan kyseisissä kolmansissa maissa sellaisia turvallisuussäännöksiä, joilla varmistetaan vähintään vastaava suoja kuin päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädetyillä komission turvallisuussäännöillä ja päätöksen 2013/488/EU liitteissä esitetyillä neuvoston turvallisuussäännöillä. Kolmannessa maassa tai kansainvälisessä järjestössä sovellettavien turvallisuussäännösten vastaavuus on määriteltävä unionin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä SEUT 218 artiklassa säädetyin menettelyin mukaisesti tehtävässä tietoturvaluussopimuksessa, mukaan lukien tarvittaessa yhteisöturvallisuutta koskevat asiat, ja ottaen huomioon päätöksen 2013/488/EU 13 artikla.
3. Luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle voidaan myöntää pääsy Euroopan unionin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, jos se katsotaan tarpeelliseksi tapauskohtaisesti tällaisten tietojen luonteen ja sisällön, vastaanottajan tiedonsaantitarpeen ja unionille koituvan edun arvioinnin perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta päätöksen 2013/488/EU 13 artiklan ja päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädettyjen yhteisöturvallisuuden alaa koskevien sääntöjen soveltamista.

4 JAKSO

PUOLUSTUSTEOLLISUUSPOLITIIKAN TUKEMINEN

79 artikla

Erityissäännökset siviiliturvallisuusalan politiikan tukemiseksi

1. Tämän jakson nojalla tuettavilla toimilla on edistettävä 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja yleistavoitteita ja 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita.
2. Tämän jakson toimien tuki rahoitetaan 4 artiklan 2 kohdan e alakohdassa vahvistetusta talousarviosta ja mahdollisista 6 artiklan mukaisesti osoitetuista lisärahoitusosuuksista.
3. Toimet toteutetaan I luvussa vahvistettujen yleisten säännösten ja tässä jaksossa vahvistettujen lisäsääntöjen mukaisesti.

80 artikla

Erityistoimet siviiliturvallisuusalan politiikan tukemiseksi

1. Siviiliturvallisuusalan politiikan tukea myönnetään erityisesti seuraaville aloille:
  - a) kriittisten siviili-infrastruktuurien turvallisuus ja häiriönsietokyky erityisesti hybridiuhkien varalta;
  - b) rikollisuuden, erityisesti terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden, järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberavusteisen rikollisuuden ehkäisemisen ja torjunnan kannalta merkitykselliset teknologiat, valmiudet ja ratkaisut;

- c) tavaroiden ja henkilöiden rajavalvontaa, rajojen ja logististen keskusten suojelua, merellistä turvallisuutta ja merivalvontaa sekä tulliturvallisuutta varten tarvittavat teknologiat, valmiudet ja ratkaisut;
  - d) siviilivalmius niin luonnollisia kuin ihmisen aiheuttamia, sekä tahattomia että tahallisia turvallisuushäiriöitä vastaan.
2. Siviiliturvallisuusalaan koskevan politiikan tuki toteutetaan erityisesti seuraavien toimien avulla:
- a) tutkimus ja innovointi, toiminnan laajentaminen, pk-yritysten tukeminen, osaamisen kehittäminen ja valmistukseen liittyvät toimet;
  - b) teknologioiden ja ratkaisujen testaus ja validointi;
  - c) teknologioiden ja ratkaisujen käyttöönotto ja markkinoille saattaminen erityisesti turvallisuusalan toimijoiden keskuudessa;
  - d) tukitoimet, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tai valvotaan niiden noudattamista.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimien kautta annettavaa tukea voidaan antaa missä tahansa muodossa, myös asetuksessa (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma] vahvistetuilla yhteistyöhön perustuvilla tutkimus- ja innovointitoimilla, jotka yksilöidään työohjelman erityisessä osassa.
4. Työohjelmat, jotka hyväksytään tämän asetuksen sääntöjen mukaisesti tämän jakson nojalla, on sisällytettävä erityiseen osaan ja varmistettava, että ne ovat johdonmukaisia asetuksen (EU) [XXX] [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti Eurooppa] nojalla tuettujen kilpailukyky- ja yhteiskuntatoimien kanssa.

81 artikla

Tulosten omistus

1. Jos unionin tukea myönnetään hankintoina, unioni omistaa tulokset.
2. Jos unionin tuki myönnetään avustuksena, unionin toimielimillä, elimillä, toimistoilla tai virastoilla on pyynnöstä oikeus käyttää tuloksia ilman rojalTIMaksua unionin nykyisten politiikkojen tai ohjelmien kehittämiseen, täytäntöönpanoon ja seurantaan niiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla ja oikeus myöntää tai vaatia avustuksensaajia myöntämään kolmansille osapuolille ei-yksinomaisia lisenssejä tulosten hyödyntämiseksi oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ilman oikeutta myöntää alilisenssejä, ellei avustussopimuksessa toisin määrätä.
3. Assosioitumattomiin kolmansiin maihin sijoittautuneille oikeushenkilöille tai assosioitumattomien kolmansien maiden yhteisöille annetun tuen seurauksena saatujen tulosten omistusoikeuden siirto tai yksinoikeuslissenssien myöntäminen tuloksien hyödyntämistä varten edellyttää ennakoilmoitusta ja komission tai asianomaisten jäsenvaltion tai assosioituneen maan viranomaisten hyväksyntää kolmen vuoden kuluessa toimen loppumaksusta sillä edellytyksellä, että unionin turvallisuusasetusten suojaaminen varmistetaan.

82 artikla

Täydentävät avustussäännöt

1. Koordinointi- ja tukitoimia siviiliturvallisuusalalla tukeville toimille annettava unionin tuki voi kattaa enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen soveltamista.
2. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 184 artiklan 6 kohdassa säädetään, asiasta vastaava tulojen ja menojen hyväksyjä voi kiinteämääräisiä osuuksia soveltaessaan hyväksyä tai määrätä edunsaajan välillisten kustannusten rahoitukseksi enintään 25 prosenttia toimen avustuskelpoisista välittömistä kokonaiskustannuksista.

VIII luku

Loppusäännökset

83 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea, joka on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea, ja se voi kokoontua seuraavissa kokoonpanoissa:
  - a) kilpailukykyrahaston yleiskomitea asioissa, jotka koskevat yleistavoitteita tai useampaa kuin yhtä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua erityistavoitetta;
  - b) puhtaan siirtymän komitea asioissa, jotka koskevat 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
  - c) terveyden, bioteknologiaan, maatalouden ja biotalouden komitea asioissa, jotka koskevat 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
  - d) digitaalialan komitea asioissa, jotka koskevat 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
  - e) puolustusteollisuuden komitea asioissa, jotka koskevat 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
  - f) resilienssiä käsittelevä komitea asioissa, jotka koskevat 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
  - g) avaruusalan komitea asioissa, jotka koskevat 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita; se voi työjärjestyksensä mukaisesti perustaa alakomiteoita ja työryhmiä, kuten käyttäjäfoorumin, joiden kautta saadaan tietoa käyttäjien vaatimuksiin liittyvistä näkökohdista, palvelujen kehityksestä ja käyttäjäkunnan hyväksynnästä;
  - h) turvallisuusalan komitea asioissa, jotka koskevat 3 artiklan 2 kohdan d alakohdan 4 alakohdassa vahvistettuja erityistavoitteita;
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa, ja lausuntoa pyydetään sen komitean kokoonpanolta, jota asia eniten koskee.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa, ja lausuntoa pyydetään sen komitean kokoonpanolta, jota asia eniten koskee.
4. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 8 artiklaa yhdessä sen 5 artiklan kanssa.

5. Kun komitean lausunto on määrä hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.
6. Edellä 1 kohdan b–h alakohdassa tarkoitetut komiteat voivat kokoontua eri kokoonpanoissa tai alakomiteoissa, jotka ovat linjassa politiikkaikkunoiden erityisten osa-alueiden kanssa.
7. Unionin tekemien kansainvälisten sopimusten mukaisesti kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen tai Euroopan unionin muiden toimielinten, elinten ja laitosten edustajia voidaan kutsua tarkkailijoina komiteoiden eri kokoonpanojen kokouksiin niiden työjärjestyksessä vahvistetuin edellytyksin ja ottaen huomioon turvallisuuden ja yleiseen järjestykseen liittyvä unionin edut. Kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajat eivät ole läsnä käsiteltäessä tukikelpoisuuteen liittyviä asioita, mukaan lukien tämän asetuksen 9 artiklan 10 kohtaan liittyviä asioita käsiteltäessä.
8. Euroopan puolustusvirastoa (EDA) pyydetään esittämään näkemyksiään ja tarjoamaan asiantuntemustaan puolustusteollisuuden komitealle tarkkailijana. Myös Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH) kutsutaan avustamaan puolustusteollisuuden komitean työssä.

84 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle valta antaa tässä asetuksessa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä tämän asetuksen voimaantulopäivästä 31 päivään joulukuuta 2035 asti.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa tässä asetuksessa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Tämän asetuksen nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

85 artikla

Asetuksen (EU) 2021/696 muuttaminen

1. Kumotaan asetuksen (EU) 2021/696 I, II ja III osasto, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33 ja 43 artikla sekä VI, VII, VIII ja X osasto 1 päivästä tammikuuta 2028.

86 artikla

Asetuksen (EU) 2023/588 muuttaminen

2. Kumotaan asetuksen (EU) 2023/588 I, II, III ja IV osasto, 24, 25, 26, 28 ja 29 artikla sekä VII, VIII, IX ja X osasto 1 päivästä tammikuuta 2028.

87 artikla

Asetuksen [EDIP] muuttaminen

3. Kumotaan asetuksen (EU) [EDIP] I ja II luku, lukuun ottamatta Ukrainan tukemiseen tarkoitettuun välineeseen liittyviä säännöksiä [vahvistetaan EDIP-ohjelman hyväksymisen jälkeen] ja V luku [1 päivästä tammikuuta 2028].

88 artikla

Kumoaminen

4. Kumotaan seuraavat asetukset 1 päivästä tammikuuta 2028:
  - a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/522, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, unionin terveysalan toimintaohjelman (EU4Health) perustamisesta kaudeksi 2021–2027 ja asetuksen (EU) N:o 282/2014 kumoamisesta;
  - b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/694, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Digitaalinen Eurooppa - ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta;
  - c) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/697, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta;
  - d) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/783, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, ympäristön ja ilmastotoimien ohjelman (Life) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1293/2013 kumoamisesta.

89 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia, jotka on käynnistetty 85 artiklassa tarkoitettujen perussäädösten nojalla, joita sovelletaan edelleen kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti.

2. Tämä asetus ei vaikuta avaruusohjelman perustamista koskevan asetuksen (EU) 2021/696 ja IRIS² -asetuksen (EU) 2023/588 nojalla hyväksytyihin täytäntöönpanosäädöksiin. Nämä säädökset ovat tarvittaessa voimassa, kunnes niitä muutetaan tämän asetuksen nojalla, lukuun ottamatta asetuksen (EU) 2023/588 36 artiklan 4 kohdan nojalla tehtyjä päätöksiä.
3. Edellä 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen kilpailukykyrahaston ja ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen perussäädösten nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.

90 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2028.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puheenjohtaja

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

**SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSTA JA DIGITAALISIA
VAIKUTUKSIA KOSKEVA SELVITYS**

1.	PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA	3
1.1.	Ehdotuksen/aloitteen nimi.....	3
1.2.	Toimintalohko(t)	3
1.3.	Tavoite (Tavoitteet).....	3
1.3.1.	Yleistavoite (Yleistavoitteet)	3
1.3.2.	Erylystavoite (Erylystavoitteet)	3
1.3.3.	Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset	3
1.3.4.	Tulosindikaattorit	3
1.4.	Ehdotus/aloite liittyy	4
1.5.	Ehdotuksen/aloitteen perustelut	4
1.5.1.	Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä, sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu	4
1.5.2.	EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.	4
1.5.3.	Vastaavista toimista saadut kokemukset.....	4
1.5.4.	Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin	5
1.5.5.	Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen	5
1.6.	Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto	6
1.7.	Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat	6
2.	HALLINNOINTI	8
2.1.	Seuranta- ja raportointisäännöt	8
2.2.	Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)	8
2.2.1.	Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle	8
2.2.2.	Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä.....	8
2.2.3.	Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista.....	8
2.3.	Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi.....	9
3.	EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET	10

3.1.	Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyn otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat.....	10
3.2.	Arvioidut vaikutukset määrärahoihin.....	12
3.2.1.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin.....	12
3.2.1.1.	Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat.....	12
3.2.1.2.	Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat.....	17
3.2.2.	Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset.....	22
3.2.3.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin.....	24
3.2.3.1.	Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat.....	24
3.2.3.2.	Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat.....	24
3.2.3.3.	Määrärahat yhteensä.....	24
3.2.4.	Henkilöressurssien arvioitu tarve.....	25
3.2.4.1.	Hyväksytystä talousarviosta katettavat.....	25
3.2.4.2.	Ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla katettavat.....	26
3.2.4.3.	Henkilöressurssien kokonaistarve.....	26
3.2.5.	Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista digitaalitekologiaan liittyviin investointeihin.....	28
3.2.6.	Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyn kanssa.....	28
3.2.7.	Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet.....	28
3.3.	Arvioidut vaikutukset tuloihin.....	29
4.	DIGITAALISET ULOTTUVUUDET.....	29
4.1.	Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta.....	30
4.2.	Data.....	30
4.3.	Digitaaliset ratkaisut.....	31
4.4.	Yhteentoimivuusarviointi.....	31
4.5.	Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi.....	32

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien SEUT-sopimuksen 182 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma

1.2. Toimintalohko(t)

Euroopan kilpailukyky

Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen

Terveys, bioteknologia ja biotalous

Digitaalinen johtajuus

Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta

1.3. Tavoite (Tavoitteet)

1.3.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Yleistavoite 1 – Perustetaan investointikapasiteetti, jolla tuetaan Euroopan kilpailukykyä strategisissa teknologioissa ja strategisilla aloilla, mukaan lukien innovointi, vähähiilistäminen ja resilienssi, luomalla saumattomampi investointikaari, joka kattaa koko prosessin perustutkimuksesta ja soveltavasta tutkimuksesta aina käyttöönottoon ja valmistukseen asti.

Yleistavoite 2 – Hyödynnetään EU:n talousarvion rahoitusvälineitä, jotta saadaan houkutelua yksityisiä, institutionaalisia ja kansallisia investointeja strategisten teknologioiden ja alojen, myös tutkimuksen ja innovoinnin, tukemiseksi EU:ssa.

1.3.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Erityistavoite 1 – Edistetään julkisia ja yksityisiä investointeja koko investointikaaren ajan, erityisesti investointeja tutkimus- ja innovointitoimintaan, ja hyödynnetään paremmin EU:n talousarvion suomia riskinvähentämismahdollisuuksia, jotta EU:n lisäarvo voidaan maksimoida.

Erityistavoite 2 – Helpotetaan rahoituksen saantia EU:n ohjelmista käyttäjäkeskeisten, nopeiden, yksinkertaistettujen ja yhdenmukaistettujen menettelyjen avulla ja parannetaan johdonmukaisuutta unionin välineiden välillä ja jäsenvaltioiden investointien kanssa.

Erityistavoite 3 – Vahvistetaan ja keskitetään investointeja EU:n strategisille aloille ja strategiaan teknologioihin, mukaan lukien taustalla olevat arvoketjut, kriittiset infrastruktuurit, valmiudet ja osaaminen, ja tuetaan vähähiilistämistä, terveyttä, bioteknologiaa, maataloutta ja biotaloutta sekä digitaalia, turvallisuutta ja resilienssiä, puolustusteollisuutta ja avaruusala.

1.3.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen.

Taloudelliset vaikutukset

- **Makrotaloudellinen tuotto:** Rahaston odotetaan edistävän BKT:n kasvua vauhdittamalla investointeja ja yksinkertaistamalla prosessia.
- **Tehokkuus ja tuottavuus:** Rahaston odotetaan vähentävän hallinnollisia kustannuksia ja yhdistävän yhteyspisteitä sekä virtaviivaistavan nopeasti kasvavia aloja ja startup-yrityksiä koskevia prosesseja.
- **Yksinkertaistettu rahoitusympäristö:** Alentuneet kustannukset sekä hakuajan, ehdotusten valmisteluajan, tiedottamiseen kuluvan ajan ja avustusten myöntämiseen kuluvan ajan lyheneminen helpottavat rahoituksen saantia, mikä saattaa parantaa onnistumisastetta.
- **Pk-yritysten tuki:** Yhdistäminen yhteen rahastoon todennäköisesti hyödyttäisi pk-yrityksiä, koska niillä ei yleensä ole resursseja monimutkaisten ja hajanaisten järjestelmien käyttämiseen. Lisäksi strateginen keskittyminen murrokselliseen innovointiin voisi tarjota pk-yrityksille uusia mahdollisuuksia nopeasti kasvavilla aloilla.
- **Markkinoiden kilpailukyky:** Rahaston tavoitteena on parantaa eurooppalaisten yritysten, myös pk- ja startup-yritysten, kilpailukykyä parantamalla rahoituksen saatavuutta ja strategista yhteensovittamista. Tällä aloitteella tuetaan Euroopan strategista riippumattomuutta vähentämällä riippuvuutta ulkomaisista toimitusketjuista ja ulkoisista toimijoista, mikä parantaa EU:n yritysten markkina-asemaa sekä kotimarkkinoilla että maailmanlaajuisesti. Lisäksi sillä pyritään parantamaan yhteyksiä tutkimuksen ja markkinoiden kehityksen välillä ja sovittamaan tutkimusprioriteetit teollisuuden tarpeisiin säilyttäen samalla alhaalta ylöspäin suuntautuva lähestymistapa perustutkimuksessa.
- **Tutkimus ja innovointi:** Tutkimus- ja innovointirahoituksen ennustettavuus säilyisi nykyisenkaltaisena perussopimuksen velvoitteiden mukaisesti. Samaan aikaan rahoituksen yhdistäminen koko investointikaaren kattavan yhden rahaston alle voi helpottaa tutkimustulosten käyttöönottoa markkinoilla ja nivoa soveltavan tutkimuksen paremmin teollisuuden painopisteisiin.

Sosiaaliset vaikutukset

- **Työllisyys ja osaaminen:** Investointimäärien kasvun odotetaan lisäävän työllisyyttä. Rahastossa yhdistetään osaamis- ja koulutusaloitteet yhtenäisen kehyksen alle ja vastataan näin teollisuuden tarpeisiin puhtaan teknologian ja tekoälyn kaltaisilla strategisilla aloilla. Tällä tavalla edistetään kohdennettuja investointeja uudelleen- ja täydennyskoulutukseen, lisätään koulutuksen, tutkimuksen ja liiketoiminnan välisiä synergioita ja mahdollistetaan nopea mukautuminen uusiin suuntauksiin.
- **Aluekehitys:** Kasvu saattaa lisääntyä huomattavasti strategisilla alueilla, mikä houkuttelee investointeja ja yrittäjyyttä.
- **Terveysalan parannukset:** Yksinkertaistetuilla mekanismeilla pyritäisiin vähentämään hallinnollista taakkaa ja nopeuttamaan kriisitoimia.

Ympäristövaikutukset

- **Vähähiilistämisen painopiste:** Keskittyminen vähähiilistämiseen ja puhtaaseen teknologiaan on linjassa EU:n vuodelle 2050 asettaman

ilmastoneutraaliustavoitteen kanssa, ja rahastolla saatetaan myös tehostaa myönteisiä ilmastovaikutuksia.

- **Investointeihin liittyvä epävarmuus:** Puhtaaseen teknologiaan tehtäviin investointeihin liittyvä suuri epävarmuus edellyttää tarkkaan harkittua tasapainoa ennakoitavuuden ja joustavuuden välillä, jotta saavutetaan myönteisiä ympäristötuloksia.

1.3.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Tätä aloitetta seurataan vuosien 2028–2034 monivuotiseen rahoituskehukseen sovellettavassa tuloskehyksessä, jota käsitellään erillisessä ehdotuksessa. Tässä ehdotuksessa vahvistetaan määrärahoihin sovellettavaa tuloskehystä koskevat säännöt, mukaan lukien ohjelmien arviointia koskevat säännöt.

1.4. Ehdotus/aloite liittyy

uuteen toimeen

uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen⁴⁴

käynnissä olevan toimen jatkamiseen

yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä, sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu*

EU:n ja muiden maailmanlaajuisten toimijoiden välillä on kilpailukykyero. Sen lisäksi, että Yhdysvallat ja Kiina ovat edelläkävijöitä kriittisillä aloilla ja keskeisillä innovaatioklustereilla, näissä maissa tarjotaan myös huomattavasti enemmän taloudellista tukea tutkimukseen ja innovointiin, innovointien käyttöönottoon ja yritysten laajentamiseen. Tästä syystä kilpailukyyn palauttamiseen tähtäviä toimia on koordinoitava EU:n tasolla, jotta ne olisivat todella tehokkaita, minkä vuoksi on kiireellisesti perustettava erityinen rahasto tämän epätasapainon korjaamiseksi ja EU:n talouden pitkän aikavälin häiriönsietokyvyn ja kasvun varmistamiseksi.

1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta)

Resurssien yhdistäminen EU:n tasolla voi maksimoida investoinneilla käytännössä saavutetun vaikutuksen ja lisäarvon ja johtaa mittakaavaetuihin investointialoitteissa, mikä tekee niistä kustannustehokkaampia kuin kuinkin jäsenvaltion toimiessa itsenäisesti.

⁴⁴ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Yksityisen sektorin tekemien investointien vähäisyys on edelleen jatkuva haaste EU:ssa, ja se heijastuu monille aloille, kuten infrastruktuuriin, innovointiin, vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä teolliseen kapasiteettiin, tehtäviin investointeihin. Tätä investointivajetta pahentaa pääomamarkkinoiden hajanaisuus, joka estää säästöjen tehokkaan kohdentamisen tuottaviin investointimahdollisuuksiin yli rajojen. Rahoitusmarkkinoiden pirstaleisuus rajoittaa rajat ylittäviä pääomavirtoja, pienentää mittakaavaa ja lisää sijoittajien riskejä, mikä vaikuttaa erityisesti pk-yrityksiin ja strategiaan aloihin.

Kuten Draghin raportissa todetaan, EU ei ole pystynyt pysyttelemään muiden tahdissa useilla osa-alueilla, kuten teknologian kehittämisessä, tutkimuksessa ja innovoinnissa, markkinoiden dynaamisuudessa ja teollisessa kapasiteetissa. EU:n tason toimet ovat tarpeen sen tyyppisten ja laajuisten hankkeiden tukemiseksi, joita ei pystyttäisi toteuttamaan yksittäisten jäsenvaltioiden toimilla.

EU:n tuki luo kriittistä massaa suurten hankkeiden ja kumppanuuksien tueksi, jotta saadaan aikaan enemmän vaikutuksia ja vastataan yleiseurooppalaisiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin samalla kun houkutellessa lisää yksityisiä ja julkisia investointeja. Tämän lisäksi yhteistyöllä on tärkeä rooli kilpailukykyyn edistämiseksi, sillä se muun muassa vahvistaa tietämyksen heijastusvaikutuksia ja tarjoaa riskinjakomahdollisuuksia. EU:n laajuinen ratkaisu edistäisi mittakaavaetuja ja sidosryhmien välistä yhteistyötä, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä tietämyksen hyödyntämisen ja organisatoristen ja teknisten valmiuksien parantamisen kannalta.

EU:n rahoituksella edistetään laajaa yhteistyötä sidosryhmien välillä ja rajojen yli, vähennetään resurssien ja toimien hajanaisuutta ja helpotetaan tietämyksen siirtoa sidosryhmien ja alojen välillä perustutkimuksesta yrityksiin. EU:n rahoituksella puretaan kansallisia esteitä ja luodaan verkostoja, jotka luovat kriittisen massan, jotta voidaan vastata erilaisiin haasteisiin, kuten ilmastoneutraaliuuden saavuttaminen, biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen, saastuminen, digitalisaatio, turvallisuus tai varautuminen, joita yksittäiset jäsenvaltiot eivät pysty yksin ratkaisemaan.

EU:n rahoituksella puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja optimaalista heikompiin investointiolosuhteisiin, kuten vihreän premion investointeihin ja suuriin infrastruktuurihankkeisiin, joiden yhteiskunnallinen tuotto on suurempi kuin yksityinen tuotto. EU:n rahoituksella lievennetään investointiriskejä ja kannustetaan sidosryhmiä osallistumaan ja tuetaan näin talouden kannalta hyödyllisiä hankkeita, jotka eivät ehkä muutoin onnistu. Sillä parannetaan talouden häiriönsietokykyä, mobilisoidaan yksityisiä varoja, houkutellessa pääomaa ja kasvatetaan tuottavuutta kaikkialla EU:ssa, mikä vauhdittaa BKT:n kasvua ja edistää pitkän aikavälin vakautta.

Koordinoidulla rahoituksella varmistetaan, että resursseilla vastataan yhteisiin haasteisiin ja helpotetaan kumppanuuksia yksityisen sektorin kanssa, millä sovitetaan yhteen poliittisia ja teollisia painopisteitä. Yhteisen lähestymistavan avulla tuetaan läpimurtoinnovaatioita ja strategisia tavoitteita ja pystytään poistamaan koordinoinnin esteet jäsenvaltioiden välillä.

Odotettavissa oleva EU:n tason lisäarvo (toteutuksen jälkeen)

Kilpailukykyrahasto sisältää kattavan valikoiman politiikkatoimia, joilla korjataan EU:n rahoitusympäristön kilpailukykyyn liittyvät puutteet. Sillä luotaisiin yhtenäinen investointikapasiteetti, jolla tuettaisiin strategisia aloja ja teknologioita, luotaisiin saumaton investointikaari tutkimuksesta käyttöönottoon EU:n tasolla ja

vahvistettaisiin EU:n investointikapasiteettia ja vipuvaikutusta. Kilpailukykyrahasto yksinkertaistaisi ja yhdenmukaistaisi hakemista koskevia sääntöjä ja vaatimuksia hakijoille tarkoitetun yhtenäisen sääntökirjan avulla. Tällä vähennettäisiin monimutkaisuutta, poistettaisiin päällekkäisyyksiä ja annettaisiin EU:lle mahdollisuus hyödyntää koko potentiaaliaan yksityisen pääoman houkuttelemiseksi ja talousarvion joustavuuden lisäämiseksi. Uusi rahasto vahvistaisi myös tutkimuksen, innovaatioiden valmistuksen ja käyttöönoton välisiä yhteyksiä ja varmistaisi EU:n talouden dynaamisuuden. Tavoitteena on edistää Euroopan häiriönsietokykyä ja johtajuutta maailmanlaajuisella innovoinnin aikakaudella.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Useiden rahoitusvälineiden yhdistäminen yhteiseen InvestEU-kehykseen vuonna 2020 tuotti arvokkaita kokemuksia, joita voidaan hyödyntää uuden rahaston suunnittelussa. Kokemus on osoittanut, että aiempien monivuotisten rahoituskehysten sääntöjen ja menettelyjen hajanaisuus ja moninaisuus on aiheuttanut tehottomuutta ja päällekkäisyyksiä sekä toimintapoliittisissa tavoitteissa että rahoitustoimissa. Siirtyminen yhteen ohjelmaan, jolla on vahva identiteetti, yksi tulojen ja menojen hyväksyjä sekä yhtenäiset tukikelpoisuus-, seuranta- ja raportointivaatimukset, auttoi virtaviivaistamaan hallintoa ja täytäntöönpanoa. Nämä kokemukset korostavat etuja, joita saadaan yhdenmukaistetusta ja yksinkertaistetusta kehyksestä, ja se ohjaa uuden rahaston kehittämistä tehokkuuden, avoimuuden ja vaikutuksen lisäämiseksi koko rahoitusketjussa.

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyn kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Kilpailukykyrahaston tavoitteena on yksinkertaistaa ja parantaa EU:n rahoitusta yhdistämällä 12 nykyistä ohjelmaa yhdeksi rahastoksi samalla kun varmistetaan tiivis yhteys tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman kanssa ja johdonmukaisuus innovaatorahaston kanssa. Tämän yhdistämisen ansiosta EU:n ohjelmien, joiden välisistä synergioista pitää huolehtia, määrä pienenee. Kilpailukykyyn koordinoitavalla välineellä varmistetaan synergiat kansallisten ja alueellisten ennalta kohdennettujen määrärahojen kanssa. Globaali Eurooppa -rahaston kanssa odotetaan synergioita kysymyksissä, jotka koskevat EU:n teollisuuden ja yritysten kilpailukykyä kolmansissa maissa (eli liittymisneuvotteluja käyvissä maissa, kehittyvillä markkinoilla ja kehittyvissä talouksissa).

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

Talousarviota toteutettaessa kilpailukykyrahaston olisi tarjottava unionin rahoituksen täysi välineistö ja varmistettava sen tukemien toimintapolitiikkojen väliset synergiat erityisesti mahdollistamalla yksinkertaistetut yhteiset myöntämismenettelyt useamman kuin yhden toimintapolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi. Rahoituksella olisi ensisijaisesti edistettävä poliittisten tavoitteiden saavuttamista. Näin ollen merkittävänä yksinkertaistamistoimenpiteenä olisi pyrittävä poistamaan raskas taloudellinen raportointi käyttämällä mahdollisimman laajasti kustannuksiin perustumatonta rahoitusta.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto

kesto on rajattu

- toiminta alkaa 1.1.2028 ja päättyy 31.12.2034
- maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia 2028–2034 ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia 2028–2040

kesto ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- toimeenpanovirastoja

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- Euroopan investointipankille ja Euroopan investointirahastolle
- varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- julkisoikeudellisille yhteisöille
- sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut
- sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut
- sellaisille elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä
- jäsenvaltioon sijoittautuneille jäsenvaltion yksityisoikeuden tai unionin oikeuden mukaisille elimille, joille voidaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti antaa tehtäväksi unionin varojen tai talousarviotakuiden hoitaminen, siltä osin kuin tällaiset elimet ovat julkisoikeudellisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten elinten määräysvallassa ja niillä on asianomaisten määräysvaltaa käyttävien elinten yhteisvastuullisten vakuuksien muodossa antamat riittävät rahoitustakuut tai vastaavat rahoitustakuut, jotka voidaan kunkin toimen osalta rajoittaa unionin tuen enimmäismäärään.

Huomautukset:

Kilpailukykyrahasto olisi toteutettava käyttämällä suoraa ja välillistä hallinnointia. Täytäntöönpanotavassa olisi otettava huomioon kilpailukykyrahaston tavoitteiden saavuttamisen kannalta olennaisiksi yksilöidyt suuntaamiseen, joustavuuteen ja tehokkuuteen liittyvät tarpeet.

Kilpailukykyrahaston rahoitus olisi kaikissa tapauksissa tarjottava muodossa, jolla rahaston tavoitteet voidaan parhaiten saavuttaa, samalla kun rahoituksen saajille aiheutuva hallinnollinen taakka rajoitetaan ehdottomaan minimiin.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Kilpailukykyrahaston kokonaisvaikutusta seurataan arvioinnin avulla. Komissio julkaisee viimeistään neljän vuoden kuluttua ohjelman täytäntöönpanon alkamisesta täytäntöönpanokertomuksen, jossa arvioidaan edistymistä ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa. Komissio suorittaa viimeistään kolmen vuoden kuluttua ohjelman ohjelmakauden päättymisestä jälkiarvioinnin, jossa arvioidaan ohjelman vaikuttavuutta, tehokkuutta, merkityksellisyyttä, johdonmukaisuutta ja unionin tason lisäarvoa.

Kilpailukykyrahaston valtuutetut yhteisöt raportoivat komissiolle säännöllisesti tämän asetuksen, tuloskehyksen ja varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Komissio seuraa kilpailukykyrahaston täytäntöönpanon tuloksellisuutta sekä suoran että välillisen hallinnoinnin osalta. Suoran hallinnoinnin osalta komissio soveltaa varainhoitoasetuksen 3 luvussa vahvistettuja sääntöjä ja menettelyjä. Välillisen hallinnoinnin osalta valtuutettujen yhteisöjen on sovellettava omia sääntöjään ja menettelyjään, jotka on arvioitu varainhoitoasetuksen 157 artiklan mukaisesti kyseisessä artiklassa vahvistettujen vaatimusten täyttämiseksi.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismeille(-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Kilpailukykyyn tukemiseksi tarvitaan sekä suoran että välillisen hallinnoinnin toimia. Rahaston kokonaisvaltaisuus mahdollistaa sen, että siitä voidaan tukea eurooppalaisia hankkeita koko investointikaaren ajan aina tutkimus- ja kehitysvaiheesta demonstrointiin ja teknologioiden, palvelujen ja sovellusten markkinoille saattamiseen asti. Sen avulla voidaan ottaa joustavasti käyttöön koko varainhoitoasetuksen mukainen rahoitusvälineistö, mukaan lukien avustukset, rahoitusvälineet ja hankinnat.

Kilpailukykyrahaston keinovalikoimaan kuuluu myös yksinkertaistettuja sääntöjä, joilla nopeutetaan myöntämisaikaa ja vähennetään hallinnollista taakkaa.

Kilpailukykyrahasto pannaan täytäntöön suoralla hallinnoinnilla eurooppalaisille hankkeille myönnettävien avustusten kautta ja suoralla tai välillisellä hallinnoinnilla kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen kautta. Kilpailukykyrahaston hankeneuvonta ja monialainen pk-yritysten tuki toteutetaan välillisellä tai suoralla hallinnoinnilla tuen luonteesta riippuen.

Kilpailukykyrahaston InvestEU-väline toteutetaan pääasiallisesti välillisellä hallinnoinnilla valtuutettujen yhteisöjen kautta, jotka yleensä osallistuvat myös lopullisille rahoituksen saajille annettavaan tukeen. Lisäksi harkitaan suoran hallinnoinnin tapoja sen mukaan, mitä toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttaminen vaatii.

Komissio tekee takuusopimukset ja/tai rahoitusosuussopimukset valtuutettujen yhteisöjen kanssa. Jos toteutuskumppanin kanssa on jo allekirjoitettu InvestEU-asetuksen mukainen takuusopimus, komissio voi päättää muuttaa kyseistä sopimusta siten, että siihen sisällytetään EU:n lisärahoitusosuus kilpailukykyrahastosta.

Valtuutettuja yhteisöjä ovat EIP-ryhmä, kansainväliset rahoituslaitokset, kansalliset kehityspankit ja -laitokset sekä muut rahoituksenvälittäjät, jotka ovat unionin elimiä, säänneltyjä ja/tai pankkialan valvonnan alaisuudessa. Valtuutetut yhteisöt toteuttavat unionin rahoittaman tuen omien sääntöjensä ja menettelyjensä mukaisesti.

Valtuutettujen yhteisöjen, on toimitettava komissiolle vuotuiset tarkastetut tilinpäätökset, johdon vahvistuslausumat sekä tarkastuksia ja valvontaa koskevat yhteenvedot varainhoitoasetuksen 158 artiklan mukaisesti.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Kilpailukykyrahaston pääasialliset riskit ovat seuraavat:

komission maineeseen kohdistuva riski petoksen, rikollisen tai laittoman toiminnan yhteydessä

riski EU:n varojen tehottomasta käytöstä, jos jokin eurooppalainen hanke ei tuota lainkaan tai tuottaa hyvin vähän EU:n tason lisäarvoa

taloudellinen riski, kun kyse on komission aiheuttomasti maksamista määristä avustuksen saajille tai valtuutetuille yhteisöille tai komission saamisista, jotka peritään takaisin EU:n talousarvioon.

Sisäisen valvonnan kehys, jolla näihin riskeihin puututaan, perustuu komission sisäisen valvonnan periaatteisiin, erityisesti seuraaviin seikkoihin:

valtuutettujen yhteisöjen pilariarvioinnit, ja koska valtuutetut yhteisöt vastaavat yleensä osasta riskiä, unionin ja valtuutetun yhteisön edut ovat yhdenmukaiset, mikä vähentää talousarvioon kohdistuvaa riskiä

kilpailukykyrahaston InvestEU-välineeseen liittyvät rahoitus- ja investointitoimet toteutetaan valtuutettujen yhteisöjen omien menettelysääntöjen ja hyvän pankkikäytännön mukaisesti. Valitut valtuutetut yhteisöt ja komissio tekevät takuutai rahoitusosuussopimuksen, jossa vahvistetaan toteuttamista koskevat yksityiskohtaiset määräykset ja menettelyt

menettelyt, joita sovelletaan EU:n varoilla joko suoraan komission toimesta tai välillisesti valtuutettujen yhteisöjen toimesta tuettujen hankkeiden valintaan

EU:n takuun käytön hyväksymiseksi perustetaan erityinen hallintorakenne (investointikomitea)

valtuutettujen yhteisöjen suorittama raportointi ja seuranta, mukaan lukien tarkastetut tilinpäätökset, johdon vahvistuslausumat ja tarkastuksia ja valvontaa koskevat yhteenvedot

ulkoisten tarkastajien, sisäisen tarkastuksen toimialan tai Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suorittamat jälkitarkastukset ja komission suorittamat tarkastukset, mukaan lukien raportointi ja seuranta sekä

kilpailukykyrahaston arvioinnit, mukaan lukien kertomus täytäntöönpanon väliarvioinnista ja jälkiarviointi.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikojen odotetuista virheriskitasoista*

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa kustannustehokkaan sisäisen valvonnan järjestelmän, jonka tavoitteena on pitää odotettu virheriski (maksu- ja päättämishetkellä) alle kahden prosentin olennaisuusrajan.

Komission käyttöön ottamat jälkitarkastukset ja -valvonta sekä välillisen hallinnon osalta raportointi, tarkastuksia ja valvontaa koskeva yhteenveto sekä valtuutettujen yhteisöjen toimittamat johdon vahvistuslausumat antavat kohtuullisen ja luotettavan kuvan virheriskistä ja antavat mahdollisuuden tutkia petoksia tehokkaasti ja vaikuttavasti.

Avustusten tapauksessa ennen avustussopimusten allekirjoittamista tehtävien ehdotusten ennakkotarkastusten ja kelpoisuussääntöjen selkeyttämisen pitäisi osaltaan vähentää riskejä ja parantaa valvonnan kustannustehokkuutta.

Rahoitus- ja investointitoimien ja neuvontatoimeksiantojen osalta komission ja valtuutettujen yhteisöjen suorittamalla ennakkotarkastuksilla sekä tukikelpoisuussääntöjen selventämisellä olisi myös pyrittävä vähentämään riskejä ja parantamaan valvonnan kustannustehokkuutta.

EU:n talousarvioon kohdentuu kustannuksia komission sisäisen valvonnan yhteydessä tehdyistä tarkastuksista. Lisäksi kustannuksia voi aiheutua myös valtuutetuille yhteisöille niiden sisäisen valvonnan yhteydessä maksetuista hallinnointipalkkioista.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Suoraan ja välillisesti hallinnoitavien toimien osalta komissio varmistaa asianmukaisin toimenpitein, että unionin taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, perimällä aiheuttomasti maksetut määrät takaisin sekä soveltuvin osin käyttämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja ennalta ehkäiseviä seuraamuksia.

Komissiolla ja sen edustajilla sekä tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien unionilta tukea saaneiden edunsaajien, valtuutettujen yhteisöjen, rahoituksen välittäjien ja lopullisten saajien osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikalla tehtäviä tarkastuksia.

OLAFilla on lupa tehdä niihin talouden toimijoihin kohdistuvia paikalla tehtäviä tarkastuksia ja tutkimuksia, joille on suoraan tai välillisesti myönnetty asianomaista rahoitusta.

Tässä yhteydessä komissio aikoo toteuttaa useita toimenpiteitä, kuten

– kilpailukykyrahaston toteutusta koskevissa päätöksissä, yhteistyösopimuksissa ja sopimuksissa annetaan nimenomaisesti komissiolle sekä OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle valtuudet tehdä tilintarkastuksia, paikalla tehtäviä todentamisia ja tarkastuksia

– hakijat, tarjoajat, rahoituksen välittäjät ja lopulliset saajat tarkastetaan julkaistujen poissulkemisperusteiden ja varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän perusteella sekä

– kustannusten ja rahoitustuen tukikelpoisuutta koskevia sääntöjä seurataan.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

	Budjettikohta	Meno laji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/E I-JM	EFT A-mailta	ehdo kasm ailta ja mahdollisil ta ehdo kasm ailta	muil ta kolm ansil ta mailta	muut käyttötark oitukseens a sidotut tulot
2	04.01.01 – Euroopan kilpailukykyrahaston tukimenot	EI-JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ/
2	04.02.01 Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
2	04.02.02 – Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
2	04.02.03 – Digitaalinen johtajuus	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
2	04.02.04 – Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
2	04.02.05 – Hankeneuvonta ja monialaiset toimet	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ
2	04.02.06 – Rahoitusosuus kilpailukykyrahaston InvestEU-välineeseen	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.

Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

3.2.1.1. Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

miljardia euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Numero	2
---	--------	---

PÄÄOSASTO			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Toimintamäärärahat										
04.02.01 – Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen	Sitoumukset	(1a)	2,954	3,516	3,586	3,919	3,997	4,077	4,159	26,210
	Maksut	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.02 – Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous	Sitoumukset	(1b)	2,318	2,702	2,764	3,049	3,117	3,186	3,256	20,393
	Maksut	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.03 – Digitaalinen johtajuus	Sitoumukset	(1a)	5,833	6,857	7,004	7,701	7,865	8,032	8,202	51,493
	Maksut	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.04 – Resilienssi ja turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruustoiminta	Sitoumukset	(1a)	14,162	16,713	17,063	18,723	19,114	19,513	19,920	125,204
	Maksut	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.05 – Hankeneuvonta ja monialaiset toimet	Sitoumukset	(1a)	143	143	142	143	143	143	143	1,000
	Maksut	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.06 – Rahoitusosuus kilpailukykyrahaston InvestEU-välineeseen	Sitoumukset	(1a)	1,000	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	10,000
	Maksut	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ⁴⁵											
04.01.01 – Euroopan kilpailukykyrahaston tukimenot		-3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Pääosaston määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 1a + 1b + 3	26,410	31,431	32,059	35,053	35,736	36,451	37,180	234,300	
	Maksut	= 2a + 2b + 3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	

Vaihtoehto: jos ehdotukseen osallistuu useampi kuin yksi pääosasto, täyttäkää jäljempänä olevat taulukot; jos ei, poistakaa ne.

Pääosasto: <.....>	Vuosi		Vuosi		Vuosi		Vuosi		Vuosi		MRK YHTEENSÄ 2028–2034	
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034					
Toimintamäärärahat												
Budjettikohta	Sitoumukset	(1a)										0
	Maksut	(2a)										0
Budjettikohta	Sitoumukset	(1b)										0
	Maksut	(2b)										0
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat												
Budjettikohta		-3										0
Pääosaston <....> määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 1a + 1b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksut	= 2a + 2b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

⁴⁵ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohtat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksut	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN <....> kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksut	11	0	0	0	0	0	0	0	0

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	4	”Hallintomenot” ⁴⁶
---	----------	-------------------------------

Pääosasto: <.....>	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
• Henkilöresurssit	0	0	0	0	0	0	0	0
• Muut hallintomenot	0	0	0	0	0	0	0	0

Pääosasto <.....> YHTEENSÄ	Määrärahat	0	0	0	0	0	0	0	0
--	------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0	0	0	0	0	0	0	0
--	--	---	---	---	---	---	---	---	---

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
Monivuotisen rahoituskehyksen	Sitoumukset	0	0	0	0	0	0	0	0
OTSAKKEESEEN 1–4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Maksut	0	0	0	0	0	0	0	0

Vaihtoehto: jos ehdotus rahoitetaan osittain tai kokonaan ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista, täyttäkää 3.2.1.2 kohdassa oleva taulukko, jos ei, poistakaa koko kohta.

3.2.1.2. Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Numero	
---	--------	--

Pääosasto: <.....>	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK YHTEENSÄ
--------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------------------------

										2028–2034										
										2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034				
Toimintamäärärahat																				
Budjettikohta	Sitoumukset	(1a)																		0
	Maksut	(2a)																		0
Budjettikohta	Sitoumukset	(1b)																		0
	Maksut	(2b)																		0
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ⁴⁷																				
Budjettikohta		-3																		0
Pääosaston <...> määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 1a + 1b + 3	0	0	0					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksut	= 2a + 2b + 3	0	0	0					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pakollinen taulukko

		Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK YHTEENSÄ 2028–2034		
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	-4	0	0	0		0	0	0	0	0
	Maksut	-5	0	0	0		0	0	0	0	0
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ	-6		0	0	0		0	0	0	0	0
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN <...> kuuluvat	Sitoumukset	10	0	0	0		0	0	0	0	0
	Maksut	11	0	0	0		0	0	0	0	0

⁴⁷ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

määrärahat YHTEENSÄ

Pakollinen taulukko

			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksut	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN <....> kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksut	11	0	0	0	0	0	0	0	0

			Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• Toimintamäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Sitoumukset	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksut	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEISIIN 1– 3 kuuluvat määrärahat yhteensä	Sitoumukset	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksut	11	0	0	0	0	0	0	0	0

(Viitemäärä)									
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	4	”Hallintomenot” ⁴⁸							
---	----------	-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Euroopan kilpailukykyrahasto		Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
• Henkilöresurssit		164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
• Muut hallintomenot		11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	77,00
YHTEENSÄ	Määrärahat	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
--	---	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
Monivuotisen rahoituskehyksen	Sitoumukset	0	0	0	0	0	0	0	0

⁴⁸

Tarvittavat määrärahat olisi määritettävä käyttämällä vuosittaisia keskimääräisiä kustannuksia, jotka ovat saatavilla asianmukaisella BUDGpedia-verkkosivulla.

OTSAKKEISIIN 1–4 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Maksut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
--	--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3.2.2. *Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset (ei täytetä erillisvirastojen osalta)*

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset ↓			Vuosi 2028		Vuosi 2029		Vuosi 2030		Vuosi 2031		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)						YHTEENSÄ		
	TUOTOKSET																		
	Tyyppi ⁴⁹ 1	Keski määr. kustan- nukset	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Luku määrä yhteen- sä
ERITYISTAVOITE 1 ... ⁵⁰																			
– Tuotos																			
– Tuotos																			
– Tuotos																			
Välisumma, erityistavoite 1																			
ERITYISTAVOITE 2 ...																			
– Tuotos																			
Välisumma, erityistavoite 2																			
KAIKKI YHTEENSÄ																			

⁴⁹ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

⁵⁰ Kuten kuvattu kohdassa 1.3.2 Erityistavoite (Erityistavoitteet).

3.2.3. Yhteenvedo arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

3.2.3.1. Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	YHTEENSÄ 2028–2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OTSAKE 4								
Henkilöresurssit	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
Muut hallintomenot	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	77,000
OTSAKE 4, välisumma	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
OTSAKKEESEEN 4 sisällyttömät								
Henkilöresurssit	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Muut hallintomenot	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
OTSAKKEESEEN 4 sisällyttömät, välisumma	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
YHTEENSÄ	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

3.2.3.2. Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat

ULKOISET KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	YHTEENSÄ 2028–2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OTSAKE 4								
Henkilöresurssit	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muut hallintomenot	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKE 4, välisumma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKKEESEEN 4 sisällyttömät								
Henkilöresurssit	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muut hallintomenot	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKKEESEEN 4 sisällyttömät, välisumma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
YHTEENSÄ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Määrärahat yhteensä

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT + ULKOISET KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT YHTEENSÄ	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	YHTEENSÄ 2028–2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OTSAKE 4								
Henkilöresurssit	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
Muut hallintomenot	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	77,000
OTSAKE 4, välisumma	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
OTSAKKEESEEN 4 sisällyttömät								
Henkilöresurssit	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muut hallintomenot	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OTSAKKEESEEN 4 sisällyttömät, välisumma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

YHTEENSÄ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.4. Henkilöressurssien arvioitu tarve

- Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

3.2.4.1. Hyväksytystä talousarviosta katettavat

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna⁵¹

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034
• Henkilöstötaulukon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	824	824	824	824	824	824	824
20 01 02 03 (unionin edustustot)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (epäsuora tutkimustoiminta)	45	45	45	45	45	45	45
Suora tutkimustoiminta	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?)	0	0	0	0	0	0	0
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)	99	99	99	99	99	99	99
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)	0	0	0	0	0	0	0
Hallinnollisen tuen budjettikohta							
– päätoimipaikassa	168	168	168	168	168	168	168
[XX.01.YY.YY] – unionin edustustoissa	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta)	25	25	25	25	25	25	25
Sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 7	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsakkeen 7 ulkopuolella	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	1161	1161	1161	1161	1161	1161	1161

3.2.4.2. Ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla katettavat

ULKOISET	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

⁵¹ Ilmoittakaa taulukon alla, kuinka monta ilmoitettuun määrään kuuluvaa kokoaikaista työntekijää on jo osoitettu toimen hallinnointiin ja/tai voidaan uudelleenjärjestelyjen tuloksena osoittaa pääosastossanne ja mitkä ovat nettotarpeet.

KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
• Henkilöstötaulukon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (unionin edustustot)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (epäsuora tutkimustoiminta)	0	0	0	0	0	0	0
Suora tutkimustoiminta	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?)	0	0	0	0	0	0	0
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)	0	0	0	0	0	0	0
Hallinnollisen tuen budjettikohta [XX.01.YY.YY]	– päätoimipaikassa	0	0	0	0	0	0
	– unionin edustustoissa	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta)	0	0	0	0	0	0	0
Sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 7	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsakkeen 7 ulkopuolella	0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0	0	0

3.2.4.3. Henkilöresurssien kokonaistarve

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT + ULKOISET KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT YHTEENSÄ	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034
• Henkilöstötaulukon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	824	824	824	824	824	824	824
20 01 02 03 (unionin edustustot)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (epäsuora tutkimustoiminta)	45	45	45	45	45	45	45
Suora tutkimustoiminta	0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?)	0	0	0	0	0	0	0
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)	99	99	99	99	99	99	99
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)	0	0	0	0	0	0	0

Hallinnollisen tuen budjettikohta	– päätoimipaikassa	168	168	168	168	168	168	168
[XX.01.YY.YY]	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta)		25	25	25	25	25	25	25
Sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta		0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 7		0	0	0	0	0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsakkeen 7 ulkopuolella		0	0	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ		1161	1161	1161	1161	1161	1161	1161

Ehdotuksen toteuttamiseksi tarvittava henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna):

	Katetaan komission yksiköissä käytettävissä olevalla henkilöstöllä	Lisähenkilöstö		
		Rahoitetaan otsakkeesta 7 tai tutkimusmäärärahoista	Rahoitetaan BA- budjettikohdasta	Rahoitetaan maksuilla
Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet	739	130	Ei sovelleta	
Ulkopuolinen henkilöstö (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)	247		10	35

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja toimihenkilöt	väliaikaiset	Kilpailukykyrahaston täytäntöönpanon hallinnointi sekä sisäinen ja ulkoinen koordinointi Talousarvion toteuttaminen kaikissa kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoissa Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen täytäntöönpano Hankeneuvonnan ja monialaisten toimien täytäntöönpano
Ulkopuolinen henkilöstö		Kilpailukykyrahaston täytäntöönpanon hallinnointi sekä sisäinen ja ulkoinen koordinointi Talousarvion toteuttaminen kaikissa kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoissa Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen täytäntöönpano

3.2.5. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista digitaalitekologiaan liittyviin investointeihin

Pakollinen: jäljempänä olevaan taulukkoon olisi sisällytettävä paras arvio ehdotuksen/aloitteen aiheuttamista digitaalitekologiaan liittyvistä investoinneista.

Jos ehdotuksen/aloitteen toteuttaminen sitä edellyttää, otsakkeen 4 määrärahat olisi poikkeuksellisesti esitettävä nimetyllä rivillä.

Otsakkeiden 1–4 määrärahat olisi otettava huomioon rivillä ”Toimenpideohjelmien ohjelmason tietotekniikkamenot”. Niillä tarkoitetaan toimintatalousarviota, jota käytetään suoraan aloitteen täytäntöönpanoon liittyvien tietoteknisten alustojen/välineiden uudelleenkäyttöön/ostoon/kehittämiseen sekä niihin liittyviin investointeihin (esimerkiksi lisensseihin, koulutukseen tai tietojen säilyttämiseen). Tässä taulukossa annettujen tietojen olisi oltava yhdenmukaisia 4 jaksossa ”Digitaaliset ulottuvuudet” esitettyjen yksityiskohtien kanssa.

YHTEENSÄ Digitaalitekologiaan ja tietotekniikkaan liittyvät määrärahat	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034	MRK YHTEENSÄ 2028–2034
OTSAKE 4								
Tietotekniikkamenot (toimielintasolla)	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	66641400
OTSAKE 4, välisumma	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	66641400
OTSAKKEESEEN 4 sisältyvät määrät								
Toimenpideohjelmien ohjelmason tietotekniikkamenot	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	10130750
OTSAKKEESEEN 4 sisältyvät määrät, välisumma	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	10130750
YHTEENSÄ	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	76772150

3.2.6. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehiksen kanssa

Ehdotus/aloite

- voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehiksen kyseisen otsakkeen sisällä
- edellyttää monivuotisen rahoituskehiksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä
- edellyttää monivuotisen rahoituskehiksen tarkistamista.

3.2.7. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
 rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Vuosi	Yhteensä	
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Rahoitukseen osallistuva taho									
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ									

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
 Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 vaikutuksia omiin varoihin
 vaikutuksia muihin tuloihin
 tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁵²						
		Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030	Vuosi 2031	Vuosi 2032	Vuosi 2033	Vuosi 2034
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta/-kohdat käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

[...]

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

[...]

4. DIGITAALISET ULOTTUVUUDET

4.1. Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta

- Ehdotuksella arvioidaan olevan merkitystä digitalisaation kannalta, koska se

⁵² Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

tuottaa uusia tietosarjoja. Se perustuu kuitenkin InvestEU-ohjelmasta annetussa asetuksessa vahvistettuun digitaaliseen kehykseen, erityisesti InvestEU-ohjelman tietojärjestelmään, jota mukautetaan kilpailukykyrahaston täytäntöönpanon tarpeiden mukaisesti. Tämä koskee erityisesti tietojenvaihtoa valtuutettujen yhteisöjen (toteutus- ja neuvontakumppanit), investointikomitean jäsenten ja muiden komission yksiköiden kanssa.

4.2. Data

- Komission ja valtuutettujen yhteisöjen välinen tietojenvaihto perustuu asiaa koskevissa sopimuksissa asetettuihin vaatimuksiin. Tietoihin sisältyy toimintaa koskevia, taloudellisia ja riskejä koskevia tietoja, jotka toimitetaan säännöllisesti (esim. säännölliset kertomukset) ja tapauskohtaisesti (esim. valtuutettujen yhteisöjen toimittamat tiedot).
- Tietojenvaihto investointikomitean jäsenten kanssa rajoittuu valtuutettujen yhteisöjen investointikomitealle toimittamiin tietoihin.

4.3. Digitaaliset ratkaisut

- Nykyistä InvestEU-ohjelman tietojärjestelmää mukautetaan ja käytetään kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen ja hankeneuvonnan täytäntöönpanossa.

4.4. Yhteentoimivuusarviointi

- InvestEU-ohjelman tietojärjestelmää käytetään kilpailukykyrahastossa, ja sen yhteentoimivuusominaisuudet säilytetään erityisesti seuraavien komission tietoteknisten välineiden avulla: Secunda+, Ares, Decide ja Corporate Notification System.

4.5. Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi

- Komissio kehittää ja toteuttaa InvestEU-ohjelman tietojärjestelmän mukauttamista koskevan tietotekniikkahankkeen, johon osallistuvat järjestelmän keskeiset käyttäjät (komission käyttäjät, toteutus- ja neuvontakumppanit sekä investointikomitean jäsenet).